

LUKÁCS EVANGÉLIUMA

Biblia-tanulmányok

2015 április–június

Biblia-tanulmányok
(2015. április–június)

LUKÁCS EVANGÉLIUMA

Spalding Alapítvány
Budapest, 2015

A tanulmányokat összeállította:

Balogh Gábor (12.), Kovács Zoltán (2., 3.),
Neparáczki Nándor (5.), Prancz Zoltán (8.),
Reisinger János (6., 7.), Somogyi Lehel (4.),
Soós Attila (9., 10., 11.), Vankó Zsuzsa (1., 13.)

Kiadja a SPALDING ALAPÍTVÁNY

2051 Biatorbágy, Füzes u. 83/A

Telefon: 06-23/820-830; 06-20/569-7510;

e-mail: spalding@spalding.hu

Felelős kiadó: az alapítvány kuratóriumának elnöke

Borítóterv: Füleky Adrienn

Tipográfia és nyomdai előkészítés: Spalding Alapítvány

Nyomdai munkák: A. D. 2001. Kft., Győr

Felelős vezető: Illés Zoltán

ISBN 978-615-5488-05-4

TARTALOM

Bevezetés	7
<u>1. tanulmány – április 4.</u> Jézus előfutára, Keresztelő János születése és küldetése (<i>Lk 1,1–25,57–80</i>)	9
<u>2. tanulmány – április 11.</u> Jézus születése, a gyermek Jézus (<i>Lk 1,26–56; 2. fejezet</i>)	24
<u>3. tanulmány – április 18.</u> Keresztelő János prédikálása és keresztelése, Jézus keresztsége (<i>Lk 3,1–38</i>)	42
<u>4. tanulmány – április 25.</u> Jézus megkísértése és a galileai szolgálat kezdete (<i>Lk 4,1–6,49</i>)	57
<u>5. tanulmány – május 2.</u> Jézus további galileai szolgálata (<i>Lk. 7. feji.–9,17</i>)	77
<u>6. tanulmány – május 9.</u> Jézus előre szól szenvedéseiről, megdicsőülése három tanítvány előtt, a beteg gyermek meggyógyítása, a tanítványok rangvitája (<i>Lk 9,18–50; Jézus élete 45–48. feji.</i>)	90

7. tanulmány – május 16.

Az utolsó igehirdetői körút kezdete

(Lk 9,51–11,36)

104

8. tanulmány – május 23.

Óvás a farizeusok kovászájától

(Lk 11,37–14,6)

115

9. tanulmány – május 30.

**További tanítások és cselekedetek,
útban Jeruzsálem felé**

(Lk 14,7–18,34)

129

10. tanulmány – június 6.

Jerikón át a jeruzsálemi templom udvaráig

(Lk 18,35–21,38)

146

11. tanulmány – június 13.

Az utolsó vacsora és Jézus elfogatása

(Lk 22. fejezet)

161

12. tanulmány – június 20.

Jézus elítéltetése, kereszthalála és temetése

(Lk 23. fejezet)

176

13. tanulmány – június 27.

Jézus feltámadása

(Lk 24. fejezet)

197

Igék minden napra (április – június)

209

Bevezetés

Negyedévi tanulmányunk a legszentebb, legfontosabb és legszébb témával foglalkozik: Jézus életével – Lukács evangéliuma alapján.

Egy negyedév alatt nem követhetjük végig az evangéliumi leírást úgy, hogy versről versre haladunk. Lukács evangéliuma például Jézus nagyon sok példázatát örökíti meg, ezekre csak érintőlegesen utalhatunk, ha Jézus életének, cselekedeteinek a nyomon követésére helyezzük a hangsúlyt. A heti tanulmányokat főként erre szűkítve sem térhetünk ki azonban minden részletre. Azokat a történeteket igyekszünk kiemelni, amelyeket csak Lukács evangéliuma örökít meg.

Bárcsak elevenebbé, közele ismerőssé és baráttá válna számunkra a Megváltó Isten Fia személye! Legyenek segítségünkre ezek a tanulmányok is abban, hogy valódi Mester–tanítvány kapcsolatba lépjünk vele!

1. tanulmány – április 4.

Jézus előfutára, Keresztelő János születése és küldetése

(Lk 1,1–25.57–80)

Bevezetés

A négy evangélium közül Lukács evangéliuma kezdi a legkorábbról a földünkre jött Isten Fia, Jézus Krisztus történetét. Nem csupán Jézus születésének az előzményeiről és körülményeiről szól részletesen, hanem a megjelenését és szolgálatát előkészítő próféta, Keresztelő János születésével kezdi elbeszélését.

Ennek háttérében az áll, amit Lukács evangéliumának bevezető szakasza mond: *„Mivelhogy sokan kezdték rend szerint megírni azoknak a dolgoknak az elbeszélését, amelyek nálunk beteljesedtek, amint nekünk elénk adták, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az Igének, tetszett nekem is – ki eleitől fogva mindeneknek szorgalmasan végére jártam –, hogy azokról rend szerint írjak néked, jó Theofilus, hogy megtudhasd azoknak a dolgoknak bizonyosságát, amelyekre tanítottál.”* (Lk 1,1–4)

Az apostolok cselekedeteiről írt könyvből kiderül, hogy Lukács, a keresztényé lett görög orvos (Kol 11,1–4; 2Tim 4,11) Pál apostol kísérője volt utolsó Jeruzsálembe utazásakor, valamint Júdeában tartózkodott Pál kétéves cézarei fogsága idején

is. Sok régi kereszténnyel találkozott ez idő alatt (lásd pl. Ap csel 21,15). Bizonyára ekkor volt alkalma *„eleitől fogva mindennek szorgalmasan a végére járni”*. Így alapos kutatás és megbízható tanúk vallomása alapján beszéli el Jézus földi élete és szolgálata történetét. Ezenfelül Lukács evangéliumára is érvényes az, ami minden bibliai iratra: *„A teljes Írás Istentől ihlettett.”* (2Tim 3,16) Az alapos, felelősségteljes kutatómunkában, valamint a hallottak lejegyzésében és megfogalmazásában is a Szentlélek segítette Lukácsot.

Theophilus, akinek a szerző az evangéliumát ajánlja, valószínűleg pogányságból megtért keresztény volt. Mivel a Theophilus név jelentése *Isten-szerető*, elterjedt, népszerű nézet lett, hogy csupán szimbolikus névről van szó: Lukács minden „Isten szerető”-nek írta evangéliumát. A névhez kapcsolt jelző – a magyar fordításban *„jó”*, az eredeti szövegben *„legnemesebb”* – azonban rangos személyek megszólítása volt. Ebből az következik, hogy Theophilus valóságos személy volt. Lukács evangéliuma előbb keletkezett, mint az ugyancsak Lukács által írt Apostolok cselekedetei (Ap csel 1,1). Így keletkezése i. sz. 61. elé tehető, mivelhogy az Apostolok cselekedeteit Pál Rómába érkezése után, 61–63 között írta Lukács.

1

Milyen jellemzést olvashatunk Keresztelő János szüleiről? Miért imádkoztak hosszú időn át, és hogyan hallgattatott meg kérésük?

Lk 1,5–7.11–13 | Heródesnek, a Júdea királyának idejében volt egy Zakariás nevű pap az Abija rendjéből. Felesége pedig az Áron leányai közül való volt, akinek neve Erzsébet. Mindketten igazak voltak Isten előtt, akik az Úr minden parancso-

latában és rendelésében feddhetetlenül jártak. Nem volt nékik gyermekük, mert Erzsébet meddő volt, és mindketten immár idős emberek voltak...

...[Mikor Zakariás papi szolgálatát teljesítette a jeruzsálemi oltárnál,] megjelent néki az Úr angyala, állván a füstölő oltár jobbjára felől. Láttára megrettent Zakariás, és félelem szállta meg. Mondta pedig néki az angyal: Ne félj Zakariás, mert meghallgattatott a te könyörgésed! Feleséged, Erzsébet szül néked fiat, és nevezd az ő nevét Jánosnak!

.....
.....
.....

Mit gondolunk, imádkozott-e még Zakariás és Erzsébet ebben az időben gyermekért? Miről tanúskodik az, hogy Istennél azonban még mindig nem volt elfelejtve könyörgésük?

Az angyal szava arra utalt, hogy hosszú időn át imádkozott ez az istenfélő házaspár gyermekért. Nem volt felelet imádságukra. Nem érthették, hogy miért, de Istenbe vetett bizalmuk megalapozottabb volt annál, semhogy kérésük meg nem hallgatása változtatott volna ezen. A gyermekért való imádságot azonban bizonyára abba hagyták, amikor idősek lettek, és emberileg lehetetlenné vált, hogy gyermekük szülessen. Milyen bátorító példája azonban történetük annak, hogy „megvannak a mi kéréseink Istennél” (1Jn 5,15), még ha nem is tapasztaljuk a meghallgatást akkor és úgy, ahogy várnánk. Isten hűséges Isten!

Valójában nagyobb áldást akart az Úr ennek az istenfélő házaspárnak, mint amit ők reméltek vagy el tudtak gondolni.

Nem csupán gyermeket akart adni nekik, hanem olyan gyermeket, aki „nagy lesz az Úr előtt”, és a Messiás előfutárává válik. Mivel a Messiás megjelenésének szabott ideje volt (Gal 4,4; vö. Dn 9,24–25), az előfutár prófétának ehhez igazított időben kellett megszületnie, és megkezdenie nyilvános szolgálatát. Mennyivel csodálatosabbak az Úr tervei, elgondolásai annál, mint amit mi, emberek elképzelni tudunk (lásd Ésa 55,8–9)!

„Kijelölt ideje volt az imameghallgatásnak... Isten nem feledkezett meg szolgája imájáról. Látszatra Zakariás és Erzsébet eltemették reményeiket, az Úr mégsem feledkezett meg róluk. Tudott a csalódás hosszú éveiről... Nem közönséges gyermeket akart adni Zakariásnak, hanem olyan gyermeket, aki magas helyet tölt be majd az Úr művében, aki által a menny világossága fog ragyogni.” (Ellen G. White: 27. sz. kézirat. 1898.)

Az angyal utasítása szerint *Jánosnak* kell majd nevezni a gyermeket. A név az eredeti görög szövegben *Joannész*, ami a héber *Johanan* név görög megfelelője. Jelentése: *Isten kegyelmes*. Ez a név egyrészt kifejezte azt, hogy Isten kegyelmes volt a szülőkhöz, amikor hosszú időn át hangzó imádságukat úgy hallgatta meg, hogy egy csodálatos jellemű és rendkívüli küldetést teljesítő gyermekkel ajándékozta meg őket. Másrészt arra utalt, hogy a felnövő gyermek Isten kegyelmének hírnöke, a „*kegyelmes Isten*” hú tanúságtevője lesz. Ő fogja bemutatni Izrael népének a Messiást, aki Isten bűnben elveszett emberek iránti kegyelmességének a leghatalmasabb, legcsodálatosabb bizonyosága.

A papok Lévi törzsén belül Áron leszármazottai voltak. Abija rendje a huszonnégy papi rend egyike volt (vö. 1Krn 24,1–3. 10). Tehát Keresztelő János szülei mindketten papi családból

származtak. A róluk szóló jellemzés a legszebb, legmagasabb minősítés: *„Mindketten igazak voltak, akik az Úr minden parancsolatában és rendelkezéseiben feddhetetlenül jártak.”* Bárcsak mi is elnyerhetnénk hasonló minősítést az Úr előtt!

Hogyan szólt az angyal a születendő gyermek küldetéséről?

2

Lk 1,14–17 | Örömdre és vigasságra lesz néked. Sokan fognak örvendezni születésén, mert nagy lesz az Úr előtt. Bort és részegítő italt nem iszik, hanem betelik Szent Lélekkel az ő anyjának méhétől fogva. Izrael fiai közül sokakat megtérít az Úrhoz, az ő Istenükhöz. Őelőtte fog járni Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a fiakhoz térítse, az engedetleneket az igazak bölcsességére, hogy készítsen az Úrnak tökéletes népet.

Mit jelent az, hogy a gyermek „nagy lesz az Úr előtt”? Mi számít nagyságnak Isten előtt? Hogyan szólt az angyal arról, hogy a részegítő ital fogyasztása és a Szentlélek jelenléte, munkálkodása egy emberben egymást kizáró dolgok? Mit jelent az, hogy anyjának méhétől fogva betelik Szentlélekkel? Hogyan függ ez össze a következő mondattal: „Izrael fiai közül sokakat megtérít”? Tudhatta-e Zakariás, hogy kire vonatkozik: „Őelőtte fog járni”? Miből tudhatta? Mikor készült el az a „tökéletes nép”, amelyért Keresztelő János kezdett el fúradozni?

„Az angyal kijelentette Zakariásnak János születése előtt: »nagy lesz az Úr előtt.« (Lk 1,15) Miben áll a nagyság a menny értékelése szerint? Nem abból, amit a világ annak tart, nem gazdagság, rang, nemesi származás vagy szellemi adottságok jelentenek nagyságot önmagukban. Ha a szellemi nagyság – minden magasabb szintű megfontolástól eltekintve – méltó a tiszteletre, akkor Sátánnak jár leginkább a megbecsülés, akinek intellektuális nagyságát egyetlen ember sem érheti el. Minél nagyobb azonban a képesség, annál nagyobb lesz az átok, ha az én szolgálata megrontja ezeket az adottságokat.

Isten az erkölcsi értéket becsüli. A szeretet és a tisztaság azok a vonások, amelyeket leginkább értékel. János nagy volt az Úr szemében, amikor a Magas Tanács küldöttei előtt, a nép előtt, saját tanítványai előtt lemondott a maga dicsőségének kereséséről, s csak Jézusra, a Megígéltre mutatott. A Krisztus szolgálata felett érzett önzetlen öröme a legmagasabb rendű nemességet képviseli, mely valaha is megnyilvánult emberben.

Halála után így tettek bizonyosságot róla Jézusnak, akik hallották tanúságtételét: »János nem tett ugyan semmi csodát, de mindaz, amit János efelől mondott, igaz volt.« (Jn 10,41) Jánosnak nem adatott meg, hogy tüzet hozzon le az égből, vagy halottat támasszon, mint Illés, vezéri pálcát sem hordhatott Isten nevében, mint Mózes. Azért küldetett, hogy hirdesse a Megváltó adventjét, és hívja a népet: készüljenek fel az Ő jövetelére. Olyan hűségesen teljesítette misszióját, hogy amikor az emberek visszaemlékeztek, mit tanított Jézusról, elmondhatták: »Mindaz, amit János efelől mondott, igaz volt.« (Jn 10,41) A Mester minden tanítványának ilyen bizonyágtételt kell hordoz-

nia Krisztusról.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 219–220. o., er. lapsz.)

A szülők imádságára a Szentlélek már a születéstől fogva felügyeli és munkálja egy kisgyermek lelki-jellegbeli fejlődését. Továbbá a maguk számára is kérniük kell a szülőknek égi segítséget a gyermek neveléséhez. Ha ők is elnyerik a Szentlélek segítségét ehhez, úgy tudják igazgatni a gyermek jellegbeli fejlődését, hogy enged a Szentlélek jóra készítetéseinek. Attól fogva pedig, hogy az értelme egészen kinyílik, maga is kérni és megbecsülni fogja a Szentlélek érte és benne való munkálkodását. János csakis azért tudott tömegeket megszólítani és megtéríteni az Istentől eltávolodott, vallási hagyományokba merevedett, alacsony lelki-erkölcsi szintre süllyedt izraeliták körében, mert áthatotta őt a Szentlélek, mivelhogy minden lépésében igényelte az Ő segítségét.

Josephus Flavius, a Jézus utáni nemzedékben élt zsidó történetíró így szól Keresztelő János tanúságtételének a hatásáról: „[Keresztelő János] a zsidókat arra oktatta, hogy tökéletességre törekedjenek, legyenek igazságosak egymás iránt, jámborak Isten iránt, és így keresztelkedjenek meg... Seregestül tódultak hozzá az emberek, s nagyon szívesen hallgatták ezeket a beszédeket.”*

Az Ószövetség utolsó nagy messiási ígérete Mal 4,5–6 próféciája jól ismert volt az olyan hívő izraeliták számára, amilyenek Zakariás és Erzsébet is voltak. Arra is utalt ez a prófécia, hogy az eljövendő Messiás isteni személy, az Úr (az eredeti szövegben *Jahve*/az *Örökkévaló* található itt) lesz. Összevontan szólt ez a prófécia a Messiás első és második adventjéről, eljöveteléről.

* Josephus Flavius: *A zsidók története*. Európa Könyvkiadó, Budapest, 1980, XVIII. 5. (511. o.)

3

Milyen „jelet” kapott Zakariás, aki kételkedett a mennyből jött üzenet beteljesedésében?

Lk 1,18–22 | Mondta Zakariás az angyalnak: Miről tudhatom én ezt meg? Mert én vén vagyok, és az én feleségem is igen idős. Felelvén az angyal, mondta néki: Én Gábrriel vagyok, ki az Isten előtt állok, és küldtettem, hogy szóljak veled, és ez öröndetes dolgokat jelentsem néked. Íme, megnémulsz, és nem szólhatsz mindama napig, amelyen ezek meglesznek, mivelhogy nem hitél az én beszédeimnek, amelyek beteljesednek az ő idejükben. A nép pedig várta Zakariást, és csodálkozott, hogy a templomban késik. Mikor kijött, nem szólhatott nékik, eszükbe vették azért, hogy látást látott a templomban, mert csak integetett nékik, és néma maradt.

Hogyan jelent meg az angyal Zakariásnak, ember alakjában vagy természetfeletti lényként? Mire utal a szöveg? Ennek ellenére miről tanúskodott Zakariás jelkézése? Hogyan mutatkozott be az angyal Zakariásnak ezt követően? Milyen „jelet” kapott bizonyágul? Miből gondolhatta a nép, hogy némasága annak a jele, hogy látást látott?

Zakariás mélyen istenfélő ember volt, mégis hitetlenkedve fogadta a mennyi követ üzenetét, mert az emberi realitásra, az emberileg lehetetlenre nézett. A kegyelmes Isten kérésére adott neki jelet, de olyan jelet, amely egyben hitelenségének szelíd megrovása is volt.

„Zakariás sok éven át imádkozott a Megváltó eljöveteleért, s most a menny elküldte követét, hogy bejelentse: imái meghallgatásra találtak. Isten kegyelme túl nagynak tűnt számára ahhoz, hogy elhiggye. Erőt vett rajta a félelem és a büntudat... Zakariás jól tudta, hogyan kapott Ábrahám idős korában gyermeket. Hitte, hogy az, aki az ígéretet tette, hűséges. De az idős pap egy pillanatra az emberi fogyatékosagra gondolt. Elfelejtette, hogy amit Isten megígért, azt teljesíti. Mekkora ellentét feszül Zakariás hitetlensége és a názáreti hajadon, Mária kedves, gyermeki hite között, akinek ez volt a válasza az angyal csodálatos kijelentésére: »Ímhol az Úrnak szolgálója, legyen nékem a te beszéded szerint!« (Lk 1,38)” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 98. o.; er. lapsz.)

„Ötszáz évvel korábban Gábrriel adta Dániel tudtára azt a próféta korszakot, amely Krisztus eljöveteleig tartott. Zakariás tudta, hogy e korszak vége közel van, és ez indította arra, hogy a Messiás adventjéért imádkozzék. Most pontosan ugyanaz a követ, aki a jövendölést tolmácsolta, jött el, hogy jelentse beteljesedését. Az angyal kijelentése: »Én Gábrriel vagyok, aki az Isten előtt állok« (Lk 1,19) jelzi, hogy a mennyei udvarban magas tisztséget tölt be... Milyen csodálatos, hogy Isten azt az angyalt választotta ki, hogy szándékait feltárja a bűnös embernek, aki rangban közvetlenül Isten Fia után következik...” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 99–100. o.; er. lapsz.)

„A nép egész sokasága imádkozott kívül [a templom pitvarában] a jó illatozás [a jó illattétel oltáránál végzett papi szolgálat] idején” – olvassuk az Írásban (Lk 1,10). Vártak Zakariás kijövetelére, hogy szokás szerint megáldja a népet. „A nép sokáig várt, és már attól kezdett félni, hogy

a papot Isten ítélete sújtotta. De amint kilépett a szenthelyről, arca Isten dicsőségét sugározta, ezért »eszükbe vették, hogy látást látott a templomban (Lk 1,22)«.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. 99. o.; er. lapsz.)

4

Milyen újabb jel kísérte a gyermek születését? Milyen hatással volt születésének csodája, és annak körülményei mindazokra, akik tudomást szereztek minderről?

Lk 1,57–58.64–66 | Betelt Erzsébet szülésének ideje, és szült fiat. Meghallották szomszédai és rokonai, hogy az Úr nagy kegyelmességet cselekedett vele, és együtt örültek...

...Feloldódott [Zakariás] szája és nyelve azonnal, és szólt, áldván az Istent. Félelem szállott minden szomszédjukra, és Júdeának egész hegyes tartományában elhirdettetek mind ezek a dolgok. Szívére vette mindenki, akik hallotta, mondván: vajon mi lesz e gyermekből?

.....

.....

.....

A gyermek megszületése és Zakariás némaságának feloldása olyan feltűnő csoda volt, hogy mindenki felfigyelt rá a rokonságban és a környéken.

„Mindez azért történt, hogy az emberek felfigyeljenek a Messiás jövetelére, akinek az útját Jánosnak kellett előkészítenie.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 98. o.; er. lapsz.)

Mit tartalmazott Zakariás hálaéneke a gyermek küldetésére vonatkozóan?

Lk 1,67–70.76–79 | Zakariás, az ő atyja beteljesedett Szentlélekkel, és prófétált, mondván: Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét, és felemelte az üdvösség szarvát nekünk az ő gyermekének, Dávidnak házában, amint szólott az ő szent prófétáinak szája által, akik eleitől fogva voltak... Te pedig, kis gyermek, a magasságos Isten prófétájának hívattatsz, mert az Úr előtt jársz, hogy az ő útját elkészítsd, és az üdvösség ismeretére megtanítsd az ő népét, a bűnök bocsánatában. A mi Istenünk nagy irgalmasságáért, amellyel meglátogatott minket a naptámadat a magasságból, hogy megjelenjék azoknak, akik sötétségben és a halál árnyékában ülnek, hogy igazgassa a mi lábunkat a békesség útjára!

.....

.....

.....

.....

Mire utalt Zakariás hálaéneke az első mondata, mely próféciák beteljesedésére? Hogyan szólt a Szentlélek ihletésére a kisgyermek küldetéséről, mi lesz a feladata prófétaként? Mely ószövetségi próféciára utalt dicséretének utolsó mondata? Milyen hozzáértően kell közelíteni azokhoz, akik jó ideje a sötétségben vesztegelnek, hogy szemük fokozatosan szokjon hozzá a világhoz, hogy végül a déli verőfényt is be tudja fogadni! Ki hozta a „déli verőfényt” Keresztelő János után?

Az ige szerint a felnövekvő gyermek az üdvösség, azaz a *szabadulás, gyógyulás*** ismeretére fogja tanítani majd népét, a bűnök bocsánata által.*** Ez a prófécia ráirányítja figyelmünket arra, hogy mi volt a János által képviselt üzenet lényege. Prédikálása csakúgy, mint az általa gyakorolt keresztség, a megváltás lényegére összpontosult, a bűnbocsánat evangéliumát hirdette. Ezáltal készítette elő az emberek „fülét”, „szívét” arra, hogy befogadják Jézus tanításait. Óriási szakadék tátongott ugyanis az embertömegek megváltásról való elképzelései, valamint az evangélium üzenete között. Kifejező hasonlattal szemléltette ezt a Zakariás ajkán elhangzott, Szentlélektől ihletett prófécia: *„Meglátogat minket a naptámadat a magasságból, hogy megjelenjék azoknak, akik a sötétségben és a halál árnyékában ülnek...!”* (Lásd Ésa 9,3.6 és Lk 1,78–79)

6 Milyen tömör jelentést ad Lukács evangéliuma Keresztelő János gyermekségéről és ifjúkoráról, hogyan készült fel szolgálatára?

Lk 1,80 | A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben. A pusztában volt mindama napig, amelyen megmutatta magát az Izráelnek.

.....

.....

.....

** A görög szövegben *szótéria*.

*** Az itt szereplő *en* prepozíció így is értelmezhető.

Mi mindent foglal magában ez a rövid jelentés? Mit mond el János jellemfejlődéséről? Hol volt az „iskolája”, hol készült fel szolgálataira? Mi a mondanivalója e rövid igének azok számára, akik Jézus második adventje előtt élnek, és gyermekeket nevelnek, akiket az Úrnak szánnak, és akikkel együtt szeretnének lenni az örökkévalóságban?

Mivel a szülők idős emberek voltak már gyermekük születésekor, feltehetően csak az ifjúkor határáig kísérhették el őt. Adig azonban hűen végezték feladatukat.

„Az istenfélő szülők gyakran elismerték János előtt az angyal Zakariáshoz intézett szavait. Gyermekkorától fogva szeme előtt tartották küldetését, és ő elfogadta megbízatást...

A jellem gyermek- és ifjúkorban a legformálhatóbb. Ekkor kell elsajátítani az önuralmat. A családi tűzhely és asztal mellett áradó befolyás kihatása olyan maradandó, mint az örökkévalóság. A gyermekkorban kialakított szokások bármely természetes adottságnál jobban meghatározzák, hogy az ember győz vagy alulmarad az élet harcában. Az ifjúkor a magvetés ideje...

János azokat jelképezte, akiknek egy népet kell elkészíteniük a mi Urunk második eljövetelére... [Ebben az időben] Sátán még több csapdát állít fel a lelkek elpusztítására. Mindazoknak, akik istenfélelemmel szentségre törekszenek, meg kell tanulniuk a mértékletesség és az önuralom leckéit. Az étvágyat, a szenvedélyeket az értelem magasabb rendű erejének kell alávetni. Ez az önfegyelem létfontosságú ahhoz a szellemi erőhöz és lelki érzékenységhez, amely képessé tesz minket arra, hogy Isten szavának

szent igazságait megértjük és gyakoroljuk. Ezért a mértékletességnek szerepe van a Krisztus második eljövetelére való felkészülésben is...

A dolgok természetes rendje szerint Zakariás fiának papi pályára kellett volna lépnie. De a rabbik iskoláinak nevelése alkalmatlanná tette volna munkájára. Isten nem a teológusokhoz küldte, hogy megtanulja, hogyan kell magyarázni az Írásokat. A sivatagba hívta, hogy a természetől és a természet Istenétől tanulhasson. Magányos tájon talált otthont, kopár hegyek, kietlen szakadékok és sziklás barlangok között. Ő választotta a lemondást az élet élvezeteiről, a fényűzésről, a szigorú fegyelem javára. Itt környezete kedvezett az egyszerűség és önmegtagadás elsajátításának. Nem zavarta a világ zaja, tanulmányozhatta a természet, a kinyilatkoztatások és a Gondviselés leckéit... Bár a pusztában élt, mégsem kerülték el a kísértések. Amennyire csak tehetette, minden utat elzárt, ahol Sátán megközelíthette. A kísértő mégis támadta. De lelki érzékelése tiszta volt. Erős, határozott jellemet fejlesztett ki, és a Szentlélek segítségével képes volt nyomon követni Sátán közeledését, és ellen tudott állni hatalmának...

János élete mégsem tétlenségben, önsanyargató komorságban vagy önző elszigeteltségben telt. Időnként elment, és elvegyült az emberek között. Mindig érdeklődéssel figyelte, mi történik a világban. Csendes visszavonultságából nyomon követte az események kibontakozását. Az isteni Lélek megvilágosította értelmét, így tanulmányozta az emberek jellemét, hogy megértse, hogyan férkőzhet szívükhöz az égi üzenettel. Küldetésének terhe ránehezedett. Magányában elmélkedve és imádkozva vágyakozott arra, hogy lelkét felövezze az előtte álló hivatásra.

Keresztelő Jánosnak nem a hegyvidéki magány ünnepélyes fensége jutott lakhelyül, mint Izrael nagy vezérének, Mózesnek, de láthatta a Jordánon túl Moáb magaslatait, amelyek arról beszéltek, Aki a hegyeket alkotta és megerősítette. Pusztai otthonában a sivár természet látványa élénken ábrázolta Izrael állapotát...

Félelemmel vegyes tisztelettel, mégis ujjongó lélekkel kutatta a Messiás jöveteléről szóló kinyilatkoztatásokat a profetikus tekercsekben... János éjjel-nappal elmélyülten tanulmányozta Ésaías leírásait a Messiás dicsőségéről... A Királyt szemlélte szépségében, és magáról elfeledkezett. Nézte a szentség fenségét, önmagát alkalmatlannak, méltatlannak érezte. Kész volt, hogy a menny követeként elinduljon; nem félt az emberektől, mert Istenre tekintett. Emelt fővel, félelem nélkül tudott a földi uralkodók elé állni, mert már mélyen meghajolt a királyok Királya előtt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 101–103. o.; er. lapsz.)

2. tanulmány – április 11.

Jézus születése, a gyermek Jézus

(Lk 1,26–56; 2. fejj.)

Bevezetés

Máté mellett Lukács, „*ama szeretett orvos*” (Kol 4,14) az, aki az evangéliumok szerzői közül Jézus születéstörténetének a megismertetéséhez hozzájárul. Hálásak lehetünk alaposágáért, amiért „*mindeneknek szorgalmasan a végére járt*”, hogy minél többet megtudjon a Jézus születését kísérő eseményekről, s megossza azt másokkal is. S hálásak lehetünk Istennek is, akinek gondja volt arra, hogy ezek a történetek hozzánk is eljuthassanak.

Csak ebben a tanulmányban, illetve ezekben a fejezetekben olvashatunk Mária hálaénekéről, a pásztoroknak megjelenő angyalseregekről, Simeonról és felejthetetlen próféciájáról, Annáról, s azokról, „*akik Jeruzsálemben a váltságot várták*”, majd a tizenkét éves Jézusról. Lukács evangéliumának 1. és 2. fejezete nélkül sokkal szegényebbek lennénk.

Értékeljük, becsüljük meg ezeket a lelki tanításokban gazdag bibliai szakaszokat azáltal, hogy gondosan tanulmányozzuk őket.

Hogyan adta hírül Gábrriel angyal Máriának Jézus születését?

1

Lk 1,26–27.30–33.35 | A hatodik hónapban pedig elküldetett Gábrriel angyal Istentől Galileának városába, amelynek neve Názáret, egy szűzhöz, aki a Dávid házából való József nevű férfinak volt eljegyezve. A szűznek neve pedig Mária... Mondta neki az angyal: Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél. Íme, fogansz méhedben, szülsz fiat, és nevezed az ő nevét Jézusnak. Ő nagy lesz, és a Magasságos Fiának hívattatik, neki adja az Úr Isten Dávidnak, az ő atyjának királyi székét; Uralkodik a Jákob házán mindörökké, és az ő királyságának vége nem lesz! ...A Szentlélek száll tereád, és a Magasságos ereje árnyékoz meg téged, azért aki születik is szentnek hívatik, Isten Fiának.

.....

.....

.....

Melyik nevezetes messiási prófécia beteljesedésére utalt vissza a mennyei követ? Miért kellett a gyermeket Jézusnak nevezni? Mi a jelentősége az „azért” szócskának Lk 1,35-ben?

Gábrriel kijelentése 2Sám 7,12–16 beteljesedésére utalt. Kijelentette, hogy a születendő gyermek „az ő atyja, Dávid királyi székét” fogja megkapni. Ez arról tanúskodik, hogy Jézus anyja, Mária is dávidi származású volt, nem csak József, aki mintegy adoptálta Jézust azzal, hogy magához vette Máriát a gyermek születése előtt, és így jog szerint ő számított Jézus apjának. Az Újszövetség számos kijelentése szól egyébként határozottan arról, hogy Jézus „Dávid magvából való” volt „test szerint” (Rm 1,3;

Ap csel 2,29–30; 13,22–23; 2Tim 2,8; vö. még Lk 1,69). Lk 1,27 eredeti szövege értelmezhető úgy is, hogy a „*Dávid házából*” megjelölés Máriára vonatkozik, nem pedig Józsefre. Ezt valószínűsíti az, hogy ebben a kijelentésben Mária bemutatásáról, személyi adatainak felsorolásáról van szó, völegénye dávidi származásáról pedig Lk 2,4 szól. Ha Lk 1,27-ben is Józsefről lenne szó, nemigen lenne értelme nem sokkal később újra megismételni, hogy József „*Dávid háza népe közül való volt*”.

Jézus szüztől születése nem az emberek figyelmének felkeltésére szánt látványos csoda volt. Isten mintegy elrejtette a profán emberi tekintetek elől azáltal, hogy a hívő Józsefet Mária férjének rendelte, emellett jog szerinti apául, nevelőszülőül a gyermek Jézusnak. Jézus rendkívüli születése szükségszerűség volt. Ő ugyanis nem apai és anyai ősök tulajdonságaiból formálódó új emberi egyéniség volt. Isten fia „*eleitől fogva, öröktől fogva*” (Mik 5,2) létező személyiségének kellett egyesülnie az emberi természettel, egy földi anya méhében megfogva. Isten teremtoi titka, hogy miként vitte véghez ezt a csodát. Ezért különös jelentősége van az „*azért*” szócskának Lk 1,35-ben. A Szentlélek által véghezvitt különleges isteni teremtoi cselekedet, az ún. „*Szentlélektől fogantatás*” révén valósulhat meg az a szinte felfoghatatlan csoda, hogy Mária gyermeke – aki külsőleg teljesen olyan lesz, úgy születik és úgy nő fel, mint a földi gyermekek – a valóságban „*Szentnek hívattatik, Isten Fiának*”.

Az isteni utasítás szerint a születendő gyermeket Jézusnak kellett nevezni. A Jézus név a *Jehosua* vagy *Józsua* héber név görögös formája. Az ókorban a neveknek értelmes jelentésük

* Az Újszövetség legrégebb kézírataiban nincsenek írásjelek. Fordítói értelmezés dönti el, hogy hová kerül a vessző.

volt, ezért a névadásnak is nagyobb jelentőséget tulajdonítottak. A név jelentése: *Isten megszabadít*. Számos héber fiúgyermek kapta Jézus előtt is ezt a nevet az ígéretre és a reménységre emlékeztetve, hogy Isten kegyelmesen megszabadít. Jézus esetében azonban e név különleges jelentőséget kapott. Azt fejezte ki, hogy ő maga az az isteni személy, aki „*megszabadítja az ő népét annak bűneiből*” (vö. Mt 1,21; Jn 8,34.36; Zsolt 130,7–8). Jézus tehát nem valamely külső nyomorúságból szabadítja meg népét, mint Izráel régi, Istentől küldött szabadítói, hanem a leg súlyosabb belső szolgáságból és nyomorúságból: a bűnből. Ez a leghatalmasabb szabadítás.

Vajon mi tapasztaltuk-e, és ismerjük-e Jézusnak ezt a szabadító hatalmát? Hitelesen hangzik-e szánkából a szabadítás evangéliuma? Hitelesíti-e a saját életünk bizonyágtevő szavainkat Isten szabadító hatalmát illetően?

Hogyan fejezte ki Mária háláját a rokonánál – Keresztelő János édesanyjánál, Erzsébetnél – tett látogatását (Lk 1,39–45) követően?

Lk 1,46–55 | Akkor mondta Mária: Magasztalja az én lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben. Mert rátekintett az ő szolgálóleányának alázatos állapotára; mert íme, mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek. Mert nagy dolgokat cselekedett velem a Hatalmas, szent az ő neve! Irgalmassága nemzetségről nemzetségre van azokon, akik őt félik. Hatalmas dolgot cselekedett karjának ereje által, elszélesztette a szívük gondolatában felfuvalkodottakat. Hatalmasokat döntött le trónjaikról, és alázatosakat magasztalt fel. Éhezőket töltött be javakkal, és gazdagokat küldött

el üresen. Felvette Izraelnek, az ő szolgájának ügyét, hogy megemlékezzék az ő irgalmasságáról. Amiképpen szólott a mi atyáinknak, Ábrahám iránt és az ő magva iránt, mindörökké!

.....

.....

.....

Hogyan fedezhetjük fel Mária hálájának kifejezésében személyes hitét, Isten iránti szeretetét, ragaszkodását már a kiválasztottságának bejelentése előtt is? Miért kell nekünk is törekednünk hálánk gyakori kifejezésére?

Az első dolog, amire felfigyelhetünk Mária énekében az, hogy Isten számára „*az én megtartó Istenem*” volt. Istennel járt, az Úr személyes Istene volt, akitől kérte, várta a „*megtartást*”, vagyis a segítséget ahhoz, hogy „*szeplő nélkül meg tudja tartani magát e világtól*” (Jak 1,27).

A „*nagy dolgokat cselekedett velem a Hatalmas*” részlet minden bizonnyal nemcsak a különleges angyali látogatásra és a kiválasztottságára utal, hanem arra, hogy addigi élete folyamán is voltak már hiteles Istennel szerzett tapasztalatai. Ő is „*az Úr Isten nagy tetteivel járt*” (Zsolt 71,16) mint „*atyja*”, Dávid. Személyesen tapasztalta a „*megtartást*”, az Istentől igényelt és elnyert erőt ahhoz, hogy igaz életet élhessen, s azt is, hogy Isten „*éhezőket tölt be javakkal, s gazdagokat küld el üresen*”, hogy „*nem hagyja éhezni az igaznak lelkét*” (Péld 10,3). Máriának hiteles Isten-képe volt, amelyet az Írások ismeretével „*csiszolt*”, alakított. Ezt mutatja az, hogy szinte telítve volt az Írásokkal, amelyekből több alkalommal is idéz.

Hálánk őszinte kifejezése, Isten magasztalása, az örvendezés a mi megtartó Istenünkben Máriához hasonlóan nekünk is kiváltságunk és kötelességünk:

„Van rá okod, hogy minden órában hálát adj Istennek.”
(Ellen G. White: *1. levél*, 1887.)

„Legalább annyira határozott kötelességünk, hogy ellenálljunk a lehangoltság és elégedetlenség gondolatainak és érzelmeinek, mint az, hogy imádkozzunk. Ha a menny felé törekszünk, hogyan haladhatnánk az Atyánk háza felé vezető úton gyászmenethez hasonlóan, nyögve, siránkozva? Az állandóan panaszkodó, felháborodó keresztyének, akik azt gondolják, hogy a vidámság és a boldogság bűn, nem rendelkeznek igazi világossággal...

Neveljük rá szívünket és ajkunkat, hogy Isten határtalan szeretetének dicséretét beszélje. Neveljük rá lelkünket, hogy legyen reményteljes... Sohase felejtjük el, hogy a mennyei Király gyermekei vagyunk, a Seregek Urának fiai és leányai. Kiváltságunk, hogy békességünk legyen Istenben. Nincs-e okunk a hálára minden pillanatban, még akkor is, amikor láthatóan nehézségek vannak az utunkban?” (Ellen G. White: *Felettebb tiszta a te beszéded*. Március 15.)

„Egy napon, amikor Malakiás könyvéből a következőt olvasta: »Mi haszna..., hogy gyászban jártunk a Seregeknek Ura előtt?« [Mal 3,14; új. prot. ford.], Ellen White így szólt: »Ki mondta nekik, hogy gyászban járjanak az Úr előtt? A bűnünk miatt mélységes szomorúságot kell éreznünk. De miután bocsánatot nyertünk, akkor a kereszt lábához tehetjük a bűn terhét, és sosem kell újra felvennünk azt.« Egyszer pedig

hallottam, amint arról beszélt, hogy ha el tudnánk képzelni egy személyt, aki olyan szomorú körülmények között volna, hogy semmilyen földi dologért nem adhatna hálát, az üdvösségben még akkor is reménykedhet, és ez elég ok arra, hogy reggeltől estig énekeljen.” (George R. Knight: *Ellen White mindennapjai*. Advent Kiadó, Budapest, 2001, 17. o.)

3 *Milyen körülmények között született meg Jézus, hogyan fogadta a világ Megváltóját?*

Lk 2,1–7 | Történt azokban a napokban, hogy Augustus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeírassék. Ez az összeírás először akkor történt, mikor Szíriában Cirénius volt a helytartó. Ment azért mindenki, hogy beírassák, ki-ki a maga városába. Felment pedig József is Galileából, Názáret városából Júdeába, a Dávid városába, mely Betlehemnek neveztetik, mivelhogy a Dávid házából és háznépe közül való volt, hogy beírassák Máriával, aki neki jegyeztette feleségül, és várandós volt. Amikor ott voltak, beteltek az ő szülésének napjai, és szülte az ő elsőszülött fiát. Bepólyálta őt, és helyezte őt a jászolba, mivelhogy nem volt nekik helyük a vendégfogadó háznál.

.....

Miért kellett Jézusnak Betlehemben megszületnie? Hogyan gondoskodott erről Isten?

Valószínűleg itt arról a vagyonösszeírásról van szó, amelyet i. e. 8-ban rendelt el Augustus. A pontos év meghatározásban ugyanakkor nem segít ez az adat, mert semmit sem lehet tudni arról, hogy a rendelet végrehajtása mikor érte el Palesztinát, amely akkor római provincia volt, Lukács adata mégis támpontot szolgáltat Jézus születésének időpontjához. Egy i. sz. 104-ből való papirusz így hitelesíti Lukács többek által megkérdőjelezett közlését: „Gaius Vibius Maximus, Egyiptom helytartója mondja: Mivel elérkezett a vagyonösszeírás ideje, mindazoknak, akik bármi oknál fogva állandó lakhelyüktől távol tartózkodnak, vissza kell térniük saját lakóhelyükre, hogy a vagyonbevallási meg tudják tenni...” (E Lond. III. 904. Idézi: G. Kroll: *Jézus nyomában*. Szent István Társulat, Bp., 1982, 16. o.)

„A császári Róma rendelete – a hatalmas birodalomban élő népek összeírására vonatkozóan – a galileai dombok lakóira is kiterjedt. Amint egykor Isten a világbirodalom trónjára ültette Cyrust, hogy szabadon bocsássa az Úr foglyait, ugyanúgy használta fel most Augustus császárt szándéka véghezvitelére, hogy Jézus anyja Betlehembe juthasson. Mária Dávid leszármazottja, és Dávid Fiának Dávid városában kellett megszületnie. A próféta szavai szerint Betlehemből „származik [...], aki uralkodó az Izraelen; aki-nek származása eleitől fogva, öröktől fogva van” (Mik 5,2). De királyi családjuk városában senki sem ismeri fel Józsefet és Máriát, nem részesülnek megbecsülésben. Fáradtan, hontalanul róják a szűk utcákat a város kapujától kezdve a keleti végéig, de hiába keresnek éjszakai pihenőhelyet. Végül egy egyszerű épületben találnak szállást, ahová a jószágokat szokták beterelni. Itt születik meg a világ Megváltója.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 46. o.; er. lapsz.)

Charles Haddon Spurgeon (1834–1892), „az igehirdetők fedelme” egy egész prédikációt szentelt Lk 2,7-nek 1862. december 21-én. Részletek az igehirdetésből:

„A császárok palotái és a királyok csarnokai nem nyújthattak volna menedéket a fenséges idegennek? Jaj, testvéreim, a palotákban ritkán van hely Krisztus számára! Hogyan fogadhatnak a föld királyai az Urat? Ő a békesség fedelme (Ésa 9,6), ők pedig gyönyörködnek a háborúban! ...Hogyan fogadhatnak a királyok az alázatos Üdvözítőt? Ők szeretik a ragyogást és a pompát, míg ő csupa egyszerűség és alázat...

Mivel nem volt hely Mária és a vélelmezett apa számára, emlékezz arra, hogy ebben a világban nincs hely Krisztus igaz követői számára. Nincs hely a kényelem számára sem, mivel Krisztus keresztje katonájának kell lenned, így nem fogsz könnyebbséget találni az életen át tartó hadviselésben. Nincs hely számodra, hogy leülj megelegedve a már elért eredményekkel, mivel egy utazó vagy, s el kell felejtened mindazt, ami a hátad mögött van, célegyenest törekedve az előtted lévőkre. Ettől a naptól fogva nem lesz hely számodra a világ jó véleményében – söpredéknak fognak tartani. Nem lesz hely számodra az előkelő, művelt társaságban – ki kell menned a táboron kívülre, hordozva az Ő gyalázatát (Zsid 13,13). Mostantól fogva, ha helyet adsz Krisztusnak, a világ aligha fog megtérni téged. Számítanod kell arra, hogy kinevetnek, viselned kell a bohócsipkát...

Nincs hely számodra a világias gondolkodású emberek szeretetében. Ha úgy gondolod, hogy mindenki dicsérni fog téged, és hogy a jó tetteidet mindenki értékelni fogja, akkor teljes tévedésben vagy. A világnak nincs helye az olyan ember számára, aki helyet ad Krisztusnak.” (C. H. Spurgeon: *No Room for Christ in the Inn*, <http://www.spurgeon.org/sermons/0485.htm>)

Hogyan fogadta a választott nép a Megváltót? Kiket tud Isten felhasználni az ő művében?

Lk 2,8–14 | Voltak pedig pásztorok azon a vidéken, akik kinn, a mezőn tanyáztak, és vigyáztak éjszaka az ő nyájuk mellett. S íme, az Úr angyala hozzájuk jött, és az Úr dicsősége körülvette őket, és ők nagy félelemmel megfélemlettek. Mondta nekik az angyal: Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz, mert született nektek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus, a Dávid városában. Ez pedig nektek a jele: találtok egy kisgyermeket bepólyálva feküdni a jászolban. Hirtelenséggel az angyallal mennyei seregek sokasága jelent meg, akik Istent dicsérték, és ezt mondták: Dicsőség a magasságban Istennek, és e földön béke a jóakarató emberek között!**

.....

.....

.....

.....

Miért egyszerű pásztorokhoz fordultak a mennyei követek a nagy örömhírrrel, s nem Izrael vallási vezetőihez, az Írások kiváló ismerőihez?

Az angyal kijelentésébe foglalt három név nagyon pontos meghatározást ad a Messiás személyéről:

** Pontosított fordítás szerint. Szó szerint fordítva: „...béke a jóakarató emberei között.”

- *Megtartó* = megmentő, szabadító, megváltó (görögül: *szó-tér*).
- *Úr* = Krisztus fenségére, isteni lényére utaló megjelölés.
- *Krisztus* = a héber Messiás név görögre fordítása. Az Ószövetségben az isteni megbízatás jelképes ábrázolása volt az olajjal való megkenés, illetve felkenés. Az olaj ugyanis mindig az isteni Szentlélek jelképe a Bibliában (lásd pl. Zak 4,2–6). Az ószövetségi időben a prófétákat, a királyokat és a főpapokat kenték fel olajjal. A Messiás = „Felkent” név jelentése így a következő volt: Valaki, aki kimagasló isteni megbízatás birtokosa, aki Szentlélekkel teljes, és aki egyesíti magában mindazokat a tisztségeket, amelyre embereket olajjal kentek fel.

Az 1. kérdésnél kitértünk arra, hogy a Jézus név jelentése: *Isten megszabadít*. Így a fentiek alapján a *Jézus Krisztus* név jelentése: Isten által küldött, megbízott, Isten Lelkével felruházott, Szentlélekkel teljes szabadító.

Már itt kiütözik az, ami az egész evangéliumi születéstörténetet áthatja: Betlehem lakosai olyan közönyösek voltak – noha az ószövetségi prófécia alapján éber, izzó várakozásnak kellett volna áthatnia őket ebben az időben –, hogy Isten angyalai csak a mezei pásztorokban találhattak olyan társakat az emberek közül, akikkel megoszthatták saját örömüket, és kinyilatkoztathattak valamit a hatalmas esemény jelentőségéből és dicsőségéből. Az angyalok tudták, hogy ki született meg, és hogy milyen jelentősége van ennek az eseménynek az elveszett emberiség számára. „Nagy örömről” beszéltek, hálával dicsérték Istent, örültek az emberek iránt megnyilatkozó mennyei kegyelemnek.

„A mennyei küldöttek megdöbbenve szemlélték annak a népnek a közömbösségét, amelyet Isten azért hívott el, hogy a szent igazság világosságát eljuttassa a világhoz...

A nemzet papjai és tanítói mit sem tudtak arról, hogy minden idők legnagyobb eseményének az ideje érkezett el. Ismételték semmitmondó imáikat, végezték istentiszteleti szertartásaikat, hogy az emberek lássák azt, de közben a gazdagságot és a világi tekintélyt hajszolták, és nem készültek fel a Messiás kinyilatkoztatására. Ez a közömbösség jellemezte az egész országot. Önző, világhoz ragaszkodó szívüket nem érintette az egész mennyet ujjongásra készítő öröm. Csak kevesen vágyakoztak arra, hogy meglássák a Láthatatlant. Ezekhez küldettek a menny követi...

Most is büszkeség és irigység zárta el a világosság útját. Ha a papok és a rabbik hitelt adnak a pásztorok és bölcsék jelentésének, igen kellemetlen helyzetbe kerültek volna. Ez megcáfolta volna azt az állításukat, hogy ők Isten igazságának képviselői. Ezek a képzett tanítók méltóságukon alulinak érezték, hogy olyanok tanítsák őket, akiket ők pogányoknak tartanak. Lehetetlen, mondták, hogy Isten megkerülte őket, és tudatlan pásztorokhoz vagy körülmetéletlen pogányokhoz fordult. Úgy döntöttek, hogy közömbösek lesznek a Heródes királyt és egész Jeruzsálemet izgalomban tartó hírek iránt. Még csak el sem mentek Betlehembe, hogy megbizonyosodjanak róla: vajon igaz-e mindez? A népnek azt állították, hogy a Jézus iránti érdeklődés csak fanatikus izgatottság. Ekkor kezdték a papok és a rabbik Krisztust elvetni. Innen kezdve büszkeségük és csökönyösségük elkeseredett gyűlöletté fajult a Megváltó iránt. Míg Isten kitarta az ajtót a pogányoknak, a zsidó vezetők bezárták azt maguk előtt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 44., 62–63. o.; er. lapsz.)

5

Hogyan tett tanúságot Simeon és Anna Jézus küldetéséről az elsőszülöttként történő bemutatás alkalmával a jeruzsálemi templomban?

Lk 2,25.34–35 | Íme, volt Jeruzsálemben egy ember, akinek neve Simeon volt, és ez az ember igaz és istenfélő volt, aki várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt őrajta... És mondta: Most bocsátd el, Uram, a te szolgádat, a te beszéded szerint, békességben, mert látták szemeim a te üdvösségedet, amelyet készítettél minden nép szeme láttára. Világosságul a népek megvilágosítására, és a te népednek, Izráelnek dicsőségére... Megáldotta őket Simeon, és mondta Máriának, az ő anyjának: Íme, ő sokak elesésére és felemelkedésére rendeltetett Izráelben, és jelül, akinek ellentmondanak, sőt a te lelkedet is áthatja az éles tör, hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek.***

Lk 2,36–38 Volt egy prófétaasszony, Anna, a Fánuel leánya, az Áser nemzetségéből..., aki nem távozott el a templomból, hanem böjtlésekkel és imádkozásokkal szolgált éjjel és nappal. Ő is ugyanazon órában odaállva, hálát adott az Úrnak, és szólt öfelőle mindazoknak, akik Jeruzsálemben a váltságot várták.

.....

.....

.....

.....

Miért rendelte el Isten az elsőszülöttek bemutatását (lásd 2Móz 13,2.12.15; 4Móz 3,12–13; 18,15–16)? Melyik nevezetes jézu-

*** Pontosított fordítás szerint.

si kijelentés fedezhető fel Simeon próféciájában? Mire utal ez pontosan? Minek a jele lesz Jézus földi szolgálata, amelynek sokan ellentmondanak? Hogyan válik nyilvánvalóvá sokak szívének gondolata Jézus életének fényénél?

Az elsőszülöttek bemutatását, illetve Istennek szentelését és megváltását azért rendelte el az Úr, hogy Izráel népe lelkébe vésse a nagy ígéretet: Isten a maga egyszülött Fiát ajándékozta oda az emberiségnek szabadítóul, ami mélységes hálárra, viszonszeretetre és áldozatra kötelezi őket. Isten azt akarta, hogy amikor a szülők átérzik az elsőszülött gyermek feletti örömet, amikor először ébred fel lelkükben a gyermekük iránti különleges, ragaszkodó szeretet, akkor megnyilatkozzék értelmük és szívük a megváltás nagy titkának megértésére is: „*Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte...*” (Jn 3,16) Azt akarta, hogy a szülők megemlékezzenek arról, hogy mint bűnös emberek a bűnös földön, csakis Isten ajándéka, Isten Egyszülöttjének váltsága által kaphatnak életet gyermekeikkel együtt.

Simeon kijelentése szerint Jézus megismerése által, a személynél és a tanításaival való szembesülés hatására sokan „elesnek és felemelkednek” – egy egészen különleges lelki változás megy végbe bennük. Megalázzák magukat, és Isten felmagasztalja őket – lelki élettel ajándékozta meg, gyermekeinek tekinti és az Ő országába és dicsőségébe hívja őket (1Thess 2,12).

Annyira összecseng az „elesés” és a „köre esés”, hogy elkerülhetetlen Simeon szavainak összekapcsolása Jézus csodálatosan mély értelmű kijelentésével: „*Aki e köre esik, szétzúzatik; akire pedig ez esik reá, szétmorzsolja azt.*” (Mt 21,44)

„Aki fel akar állni, annak előbb el kell esnie. A Sziklára kell esnünk, és össze kell törnünk, mielőtt Krisztusban

felemelkedhetnénk. Énünket le kell taszítani trónjáról, az önteltség helyett alázatosságot kell tanulnunk, ha meg akarjuk ismerni a lelki ország dicsőségét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 57. o.; er. lapsz.)

„A menny képviselőjében Krisztus a megváltás szimbóluma. Ő az élő jele vagy tanúbizonysága az Atya szeretetének, amelyről földi küldetése megcáfolhatatlan bizonyítékot szolgáltat.” (SDA Bible Commentary, megjegyzés Lk 2,34-hez.)

„A világ szereti a bűnt, és gyűlöli az igazságot, ezért el-lenségeskedett Jézussal. Mindenki, aki visszautasítja a végtelen szeretetet, a kereszténységet zavaró dolognak találja. Krisztus világossága elűzi a bűnöket takargató sötétséget, és a megújulás szükségessége nyilvánvalóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 306. o.; er. lapsz.)

„Krisztus életének fényénél minden szív lelepleződik – a Teremtő szívetől kezdve a sötétség fejedelmének szívéig – ...Krisztus élete és halála felfedi az ember gondolatait is. Krisztus élete – a jászoltól a keresztig – önmegtagadásra, a szenvedésben való részvételre hív. Leleplezi az emberek szándékait. Jézus a menny igazságát hozta, s mindazok, akik engedelmeskedtek a Szentlélek szavának, vonzódtak hozzá. Akik önmagukat imádják, azok Sátán birodalmához tartoznak. Krisztus iránti magatartásunk mutatja meg, kinek az oldalán állunk. Így mondja ki mindenki önmaga felett az ítéletet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 57. o.; er. lapsz.)

Milyen pillanatfelvételt nyújt számunkra a gyermek Jézusról a húsvéti látogatás?

Lk 2,42–43.46–51 | Amikor tizenkét esztendő s lett, felmentek Jeruzsálembé az ünnep szokása szerint. Mikor elteltek a napok, és ők visszatértek, a gyermek Jézus visszamaradt Jeruzsálemben; de nem vették észre sem József, sem az ő anyja... Történt, hogy harmadnapra megtalálták őt a templomban, a doktorok között ülve, amint őket hallgatta és kérdezgette. Mindnyájan, akik őt hallgatták, elálmétkodtak értelmén és feleletein. Meglátván őt, elcsodálkoztak, és mondta neki az ő anyja: Fiam, miért cselekedted ezt velünk? Íme, atyád és én nagy bánattal kerestünk téged. Ő pedig mondta nekik: Mi dolgom, hogy engem kerestetek? Avagy nem tudjátok-e, hogy nekem azokban kell foglalatosnak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai? De ők nem értették e beszédet, amit őnekik szolt. Aláment velük, és ment Názáretbe, és engedelmes volt nekik.

Lk 2,40.52 A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, teljesedve bölcsességgel; és Isten kegyelme volt őrajta... Jézus pedig gyarapodott bölcsességben és testének állapotában, és az Isten és emberek előtt való kedvességben.

.....

.....

.....

.....

Miben hasonlított Jézus a többi gyermekre, és milyen tekintetben volt egészen más, mint a társai?

Lk 2,40 és 52 szerint Jézus pontosan úgy fejlődött testileg, szellemileg és lelkileg, mint bármely földi gyermek, de rendkívülisége mégis kiütöközött abban, hogy csodálatos értelmi erő és szellemi képességek nyilatkoztak meg benne. Ez mutatkozott meg akkor, amikor tizenkét évesen a rabbiiskola tanítóival beszélgetett a jeruzsálemi templomban. Az tűnik ki ebből a leírásból, hogy Jézus úgy kérdezett, hogy kérdéseire senki sem tudott válaszolni rajta kívül, ő pedig olyan hatalmas és csodálatos dolgokról szólt válaszaiban, hogy ez ámulatba ejtette Izrael bölcseit.

Ébredezett és kibontakozott benne egy határozott tudat a maga igazi kilétéről és küldetéséről. Ez nyilvánult meg akkor, amikor megtalálták szülei a jeruzsálemi templomban, és ő így szólt hozzájuk: *„Mi dolog, hogy engem kerestek? Avagy nem tudjátok-e, hogy nekem azokban kell foglalatossnak lennem, amelyek az én Atyámnak dolgai?”* Jézus már ekkor különleges, sajátos értelemben nevezte Atyjának Istent, és az ő dolgaival való foglalkozást jelölte meg a maga mindenekfelett való feladatként. Azt olvassuk, hogy Mária és József nem is értették meg, hogy mit akart mondani nekik ezzel.

A bibliai kijelentések szerint amint a gyermek Jézus értelme fejlődött, úgy bontakoztak és élesedtek ki benne mennyei élete emlékei, valamint az isteni lelki természet is, ami rendkívüli értelemben, tökéletes erkölcsi érzékben és mélységes szeretetben nyilatkozott meg Atyja és az elveszett emberek iránt.

„Habár Krisztus teljes tudatában volt szent küldetésének és Istenhez való magasztos viszonyának, mégsem hanyagolta el az élet kötelességeinek teljesítését. Ő volt a világ Teremtője, mégis elismerte földi szülei tekintélyét, teljesítette kívánságukat, és húsvét után visszatért velük Jeruzsálemből.

Alárendelte magát a szülői tekintély korlátozásainak, és elismerte fiúi, baráti, testvéri és állampolgári kötelezettségeit. Tiszteletteljes udvariassággal teljesítette földi szülei akaratát. Ő volt a mennyei Felség, a menny nagy Parancsnoka, akinek parancsait az angyalok örömmel teljesítették. Most pedig készséges szolga és vidám, engedelmes fiú volt.

Jézust semmilyen befolyás sem térítette el a tőle mint fiútól elvárt hűséges szolgálat teljesítésétől. Semmi rendkívüli dolgot nem szándékozott tenni, hogy megkülönböztesse magát a többi ifjútól, vagy hogy kinyilvánítsa mennyei származását. Krisztus higgadt, önmegtagadó, szelíd, vidám, kedves és mindig engedelmes volt.” (Ellen G. White: *Az én életem ma*. Október 22.)

Keresztelő János prédikálása és keresztelése, Jézus keresztsége

(Lk 3,1–38)

Bevezetés

Ha azt a bibliai személyt kellene megneveznünk, akinek alakját, egyéniségét az idők folyamán leginkább félreértették és eltorzították, valószínűleg Keresztelő Jánosra kellene, hogy essék a választásunk. Aligha van nála félreismertebb próféta. A képzőművészeti ábrázolásokon és a filmekben kiabáló, torzonborz próféta képét nem támasztják alá a bibliai leírások. János alakjának, személyiségének hiteles megismeréséhez Lukács evangéliumának 3. fejezete is hozzájárul. Fellépése időpontjának pontos meghatározása és az egész életművét meghatározó ésaiai prófécia mellett Lukács ismerteti ebben a fejezetben tömegeket megmozgató, nagy hatású igehirdetését is. Beszámol János erkölcsi bátorságáról, mellyel Heródest megfeddte, s annak következményéről, nyilvános szolgálata lezárulásáról. Jézus keresztsége kapcsán fontos részleteket is közöl, noha csak rövid, tömör beszámolót ad az eseményről. Nemzetségábrázolata a fejezet végén több kérdést is felvet, amelyeket szintén érdemes átgondolni.

Mikor kezdte meg Keresztelő János a maga „útkészítő” szolgálatát? Milyen más idői kijelentésekkel van ez teljes összhangban?

Lk 3,1–2 | Tibérius császár uralkodásának tizenötödik esztendejében pedig, mikor Júdeában Poncius Pilátus volt a helytartó, és Galileának negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitis tartományának pedig negyedes fejedelme az ő testvére Filep, Abiléné negyedes fejedelme meg Lisániás, Annás és Kajafás főpapsága alatt, szólt az Úr Jánoshoz, a Zakariás fiához a pusztában.

(Vö.) **Jn 2,20; Dn 9,25/a; Mk 1,15/a; Lk 3,23/a**

Hogyan erősítik a bibliai iratok megbízhatóságába, isteni ihlettségébe vetett hitünket a Biblia idői kijelentései?

Keresztelő János röviddel a fellépése után megkeresztelte Jézust, s innentől kezdve párhuzamosan működtek, egészen János bebörtönzéséig. Ezért János és Jézus szolgálatának kezdete csaknem egy időpontra tehető.

- „[Tiberius császár] tizenötödik uralkodási éve Kr. u. 27. október 1-jétől a 28. év szeptember 30-áig tartott...” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*. Szent István Társulat, Bp., 1982, 199. o.)

- ...a Jn 2,20-ban említett adatért hálásak lehetünk a zsidóknak, mert így adódik lehetőség arra, hogy Jézus nyilvános működésének időpontját egy másik oldalról is meg tudjuk közelíteni. Nagy Heródes ugyanis uralkodásának tizennyolcadik

esztendejében kezdte el a templom építését.* (A zsidók története XV., 11,1.) A mi időszámításunk szerint ez a Kr. e. 20–19. évet jelenti. Ha hozzáadjuk a negyvenhat évet, amíg a templomot építették, Kr. u. a 27–28. évhez jutunk. És ez az év Tiberius császár 15. éve is!” (Uo. 248. o.)

- A Dn 9,25-ben említett 483 esztendőre kiterjedő időszak szintén i. sz. 27-ben jár le, amikor a „Messiás-fejedelem”, a Szentlélekkel által felkent Szabadító megkezdte szolgálatát. Jézus egyértelműen erre a dánieli próféciára utalt vissza, amikor kijelentette, hogy „betelt az idő” (Mk 1,15).

- Az i. sz. 27-es időpontot erősíti Lukács Jézus korára keresztségekor, illetve tanítói szolgálata megkezdésekor tett megjegyzése is. Jézus születésének a legvalószínűbb időpontja i. e. 5 ősze lehetett. Nagy Heródes ugyanis i. e. 4. április elején halt meg. A bibliai leírások alapján számításba kell venni, hogy Jézus születése után mintegy negyven nappal történt az elsőszülöttként való bemutatás a templomban, éppen az idő tájt lehetett a napkeleti bölcsek látogatása – utazásuk ugyanis bizonyos időt vett igénybe –, mindezek után menekült József Egyiptomba a gyermek Jézussal és anyjával, és miután bizonyos időt eltöltöttek ott, szereztek tudomást Heródes haláláról. Tehát a felsorolt eseményeknek mind i. e. 4. április eleje előtt kellett történniük. Innen számolva i. sz. 27-ben Jézus valóban mintegy 30 esztendő lehetett.

2

Hogyan fogadta János a Jordán mellé, hozzá tömegesen kilátogató embereket? Mi volt igehirdetésének, üzenetének a tartalma?

* A templom felújításáról lehet itt szó.

Lk 3,3.7–9 | [János] ment a Jordán mellett lévő minden tartományba, prédikálva a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára... Mondta azért a sokaságnak, amely kiment hozzá, hogy általa megkereszteltessék: Viperák fajtatai, kicsoda intett meg titeket, hogy a bekövetkező harag elől meneküljétek? Teremjétek azért megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mondom nektek, hogy az Isten ezekből a kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak. Immár pedig a fejsze is rávettette a fák gyökerére: minden fa azért, amely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik, és a tűzre vették.

.....

.....

.....

Mi indokolja János rendkívül kemény beszédét? Hogyan egyeztethető ez össze az igazi, menteni akaró szeretettel?

János azt hirdette, hogy az Isten országához tartozás lelki alkalmasságot igényel. Teljes szívből való megtérés nélkül – vagyis bűnös életük megbánása és Istennel való rendezése nélkül – és a megtéréshez illő gyümölcsök nélkül – tehát a valódi életszentség híján – Ábrahám fiai sem részesülhetnek a Messiás országának áldásaiban. Az Isten népéhez való formai hozzátartozás nem biztosít helyet az új királyságban senkinek sem. Sőt a Messiás eljövetelével elérkezik megítélésük ideje. A „gyümölcsötlen fák” és a „polyva” pusztulásra vettetnek, mert Isten megtisztítja az ő egyházát. Mindenekelőtt arra van szükség, hogy elismerjék bűnös életüket, bűnbocsánatért folyamodjanak, és

lelki szövetségre lépjenek Istennel a keresztség által. Keresztelő János igen határozott szavakkal óvta az öncsalástól azokat, akikről úgy ítélte meg, hogy csak „az eljövendő harag elől akar-nak menekülni”, és előnyöket kívánnak biztosítani maguknak a messiási országban, vagyis önző érdekek készítetik őket a ke-resztségre, nem pedig igazi megtérés.

Josephus Flavius zsidó történetíró (i. sz. I. század második fele) szerint Keresztelő Jánoshoz „seregestül tódultak... az em-berek, s nagyon szívesen hallgatták ezeket a beszédeket: ezért Heródes attól tartott, hogy ennek a férfinak a tekintélye, aki-re úgy látszik mindenki hallgatott, a népet még majd lázadásba kergeti.” (*A zsidók története*, XVIII. 5.)

„János üzenetének középpontjában a megtérés állt. Arra in-tette népét, hogy ne büszkélkedjenek kiválasztottságukkal, mert az nem érdem, hanem kötelesség és feladat a számukra. A nem-zeti öntudat egyetlen embert sem formál nemesebbé, ha nem az erkölcsi megtisztulás az alapja. János felfedte, hogy a zsidó nép éppen erről a legszükségesebb feladról feledkezett meg.

A 70 éves babiloni fogságot követően a nép csaknem 500 éves békeidőszakot élvezett. Országuk ugyan rendre görög, szír és római fennhatóság alá került, de az idegen uralkodók a polgári élet menetét nem zavarták. Az előzőekhez képest jóval nyugod-tabb évszázadok azonban a nemzeti büszkeséget, a gőgöt nö-vesztették naggyá, nem a misszionárius lelkületet. Az i. e. II–I. században különböző valláspolitikai pártok jöttek létre (farize-usok, sadduceusok, Heródes-pártiak). Ezek külsődleges, for-mális vallásosságot terjesztettek el, és a Főtanács (Szanhedrin, szinédrium) vezetése alatt az ország tényleges uraivá tették ma-gukat. Hatalom- és pénzszeretetük, versengésük és irigységük ismeretes volt a nép előtt, mégis vakon követték tanításukat, akárcsak a hamis prófétákét Jeremiás idejében.

Ilyen körülmények között lépett a színre Keresztelő János. Nem Jeruzsálemben, a fővárosban, mint prófétaelődje, hiszen ott nem sokáig beszélhetett volna. A Jordán mentén hirdette az igét és keresztelte a tömegeket...

János a hívó élet alapfogalmaira tanította a sokaságot. A bűnök felismerése és Isten előtti megvallása jelenti ennek küszöbét. Nincs veszélyesebb, mint belenyugodni olyan hibákba, vétkekbe, melyeket Isten a megbocsátás és a megtisztítás erejével kiiktathat az ember életéből. S az önelégültség hatványozottan káros, ha a vallásosság palástja alá rejtőzik. Keresztelő János feladata abban állt, hogy egy magát vallásosnak nevező népet figyelmeztessen a hazugság számukra észrevétlen jelenlétére, és buzdítson őszinte és igaz életre.” (Reisinger János: Keresztelő János küldetésének időszerűsége, *Jó Hír*, 23/1997., 3–4. o.)

Hogyan tett János bizonyosságot arról, hogy kristálytisztán megértette a Messiás küldetését, és a maga feladatát ennek előkészítésében?

3

Lk 3,15–17 | Mikor pedig a nép várt, és szívükben mind azon gondolkoztak János felől, hogy vajon nem ő-e a Krisztus; felelt János mindenkinek, mondván: Én ugyan vízzel keresztellek titeket; de eljön, aki nálam erősebb, akinek nem vagyok méltó, hogy saruja kötőjét megoldjam, Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket. Szórolapátja kezében van, és megtisztítja az ő szérűjét; és a gabonát csúrébe takarja, a polyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.

(Vö.) **Jn 3,26.28.30** | Mentek Jánoshoz, és mondták neki: Mester! Aki veled volt a Jordánon túl, akiről te bizonyosságot tettél, íme ő keresztel, és hozzá megy mindenki... [János] így felelt

nekik: Ti magatok vagytok a bizonyságaim, hogy megmondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem hogy őelőtte küldtettem el... Annak növekednie kell, nekem pedig alább szállanom.

.....

.....

.....

Milyen kísértés rejlett a nép felvetésében, illetve János tanítványainak a kérdésében? Milyen kárt okozhatott volna, ha ez a kísértés „megfog”? Mit jelent Szentlélekkel és tüsszel keresztelni?

Kevesen jutnak csak el arra a lelki magaslatra, hogy meg tudják alázni magukat. János ezen kevesek közé tartozott. Az emberi természet mindig azt mondja, sőt kiáltja, harsogja, hogy „neked mindig magasabbra és magasabbra kell növekedned!” Egy másik hang, egy „halk és szelíd hang” (1Kir 19,12) súgja azt, hogy „alább kell szállanod”. János erre a hangra hallgatott.

Valóban úgy tűnik, hogy János egész lénye és élete nem volt több és más, mint egy „kiáltó szó” (Lk 3,4; Jn 1,23), a Messiás előtt haladó előfutár kiáltó szava, aki üzenetével, jellemével, életútjával és sorsával is megtestesítette, illetve teljesen betöltötte hivatását. Máris jön, „utánam jön” Ő, a hatalmas és csodálatos – hirdette János. És alighogy megjelent Jézus, ő már le is tűnt, már be is fejezte a maga életét és szolgálatát, amelyet teljesen odaszánt az egyetlen, nagy célra.

„A nép azt gondolta, hogy János a megígért Üdvözítő, élete annyira önzetlen, alázattal és lemondással teljes volt. Lelkes buzgalommal tanított, intett és dorgált. Küldeté-

se folyamán nem tért le sem jobbra, sem balra, hogy kedvezésre találjon. Nem vágyott világi megtiszteltetésre vagy méltóságra, hanem alázatos szívű és életű volt. Nem öltött magára öt meg nem illető tisztségeket. Követőinek megmondta, hogy nem ő a Krisztus.” (Ellen G. White: *A te igéd igazság*, 137. o.)

„Mindazokban, akik alávetik magukat hatalmának, Isten Lelke megemészti a bűnt. De ha az ember ragaszkodik a bűnhöz, azonosul is vele. Azután pedig Isten dicsősége, amely elpusztítja a bűnt, el kell, hogy pusztítsa a bűnöst is... Krisztusnak Keresztelő János idejében kellett megjelennie és kinyilatkoztatnia Isten jellemét. Pusztta jelenléte is nyilvánvalóvá teszi az emberek bűneit. Csak akkor juthatnak közösségre Vele, ha meg akarnak tisztulni a bűntől. Csak a tiszta szívűek tartózkodhatnak jelenlétében.

Keresztelő János így hirdette Isten üzenetét Izráelnek. Sokan megszívelték tanítását, és mindent feláldoztak, hogy engedelmeskedjenek. Tömegek követték ezt az új tanítót egyik helyről a másikra, és jó néhányan dédelgették a reményt, hogy ő a Messiás. De amint János úgy látta, hogy az emberek felé fordulnak, minden lehetőséget megragadott, hogy hitüket az Eljövendőre irányítsa.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 107–108. o.; er. lapsz.)

Mi lett János erkölcsi bátorságának, következetes, személyválogatás nélküli feddéseinek a következménye?

Lk 3,19–20 | Mikor pedig Heródes, a negyedes fejedelem, megfeddetett őtöle Heródiásért, az ő testvérének, Filepnek feleségéért és mindama gonoszágokért, amiket Heródes cselekedett,

ő még azzal tetézte mindezeket, hogy Jánost tömlöcbe vettette. (Vö.) **Mk 6,17–20** | Mert maga Heródes fogatta el és vettette börtönbe Jánost, Heródiás miatt, Fülöpnek, az ő testvérének felesége miatt, mivelhogy azt vette feleségül. Mert János azt mondta Heródesnek: Nem szabad néked a testvéred feleségével élned! Heródiás pedig ólálkodott utána, és meg akarta őt ölni, de nem tehetette, mert Heródes félt Jánostól, igaz és szent embernek ismerve őt, oltalmazta őt. Rá hallgatva, sok dologban követte, és örömet hallgatta őt.

.....

.....

.....

Miért kíván mindenképpen nagy erkölcsi bátorságot mások bűneinek a megfeddése, abban az esetben is, ha nem magas beosztásban lévő emberről van szó?

Jánost a Heródes legfőbb javát szem előtt tartó szeretet készítette arra, hogy megfeddje a bűneit. Ezt nyilvánvalóan Heródes is érzékelhette, ezért is hallgatta őt örömmel, és sok dologban követte is. Csak egy dologban nem, s ez az egy dolog Heródes üdvösségébe és János életébe került.

János pontosan tudhatta, hogy milyen következményei lehetnek annak, ha egy teljhatalmú uralkodót megfedd. De ő láthatóan nem mérlegelte a következményeket, hanem hűségesen teljesítette „őrálló” feladatát (vö. Ezék 3,17–19).

Heródiást feldühítette János határozott feddése, megharagudott rá, s egyáltalán nem volt megalégedve csupán a bebörtönzésével. Szerette volna végleg elhallgattatni őt, de egy ideig ezt

nem tehette meg, mert Heródesre nagy hatással volt János személyisége és üzenete.

„Maga Heródes is hallgatta Keresztelő János prédikálását. Az erkölcstelen király megremegett a megtérésre intő felhívás hallatán... János hűségesen foglalkozott vele, leleplezte Heródiással, testvére feleségével fenntartott gonosz viszonyát. Egy darabig Heródes erőtlenül szabadulni próbált az őt fogva tartó testi vágy láncaitól, ám Heródiás még erősebben kötözte meg hálójában, s bosszút forralt Keresztelő János ellen. Rávette Heródest, hogy vesse börtönbe a prófétát...

Heródes hitte, hogy János Isten prófétája, és mindenképpen szabadon akarta bocsátani. Azonban ezt a szándékát késleltette a Heródiástól való féelme. Heródiás tudta, hogy közvetlenül sohasem nyerheti el Heródes beleegyezését János halálához, ezért úgy döntött: célja elérése érdekében tervet sző... Küldetése során Keresztelő János a gonoszság félelem nélküli dorgálójaként állt magas és alacsony helyeken egyaránt, Heródes király elé mert állni, s nyíltan megfeddte a bűnt. Életét sem tekintette drágának, csak hogy kijelölt munkáját elvégezhesse.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 214., 221., 215. o.; er. lapsz.)

„A világnak olyan emberekre van a legnagyobb szüksége, akiket nem lehet eladni és nem lehet megvenni. Olyan emberekre, akik a lelkük mélyéig igazak és becsületesek. Olyan emberekre, akik nevén merik nevezni a bűnt, és akik az iránytű pontosságával teljesítik kötelességüket. Olyanokra, akik kiállnak az igazság mellett, szakadjon bár az ég!” (Ellen G. White: *Nevelés/Előtted az élet*. Advent Kiadó, Budapest, 1992, 55. o.)

5

Hogyan tudósít Lukács evangéliuma Jézus keresztségéről?

Lk 3,21–23/a | Történt pedig, hogy mikor az egész nép megkeresztelkedett, Jézus is megkereszteltetett és imádkozott, megnyilatkozott az ég, és leszállt Őreá a Szentlélek testi ábrázatban, mint egy galamb. Szózat hallatszott a mennyből, ezt mondván: Te vagy az én szeretett Fiam, tebenned gyönyörködöm! Maga Jézus pedig mintegy harminc esztendő volt, mikor tanítani kezdett...

.....

.....

Jézus keresztségének mely részleteit találjuk meg csak Lukács feljegyzésében? Miért jelentősek ezek?

„Az egész nép megkeresztelkedett” – micsoda hatása volt János fellépésének! És sajnos hová lett ez „az egész nép”, hová lettek ezek a Jordánhoz seregestől tóduló emberek rövid időn belül? Amikor Jézus meghalt a kereszten, már „senkije sem volt” – pontosan beteljesedett a jövendölés (Dn 9,26). S mindez János hiteles és eredményes „útkészítő” munkája, majd Jézus három és fél éven tartó szolgálata után. Szerencsére a kereszten nem ért véget a történet, sőt, ott kezdődött igazán, mégis mélyen elgondolkodtató, hogy Isten népe történetében „minden egyes vallási ébredést még mélyebb hitehagyás követett” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 28. o.; er. lapsz.).

Lukács tömör beszámolója nem tér ki János vívódására, amikor érzékelve Jézus rendkívüli jellembeli tisztaságát vonakodott őt megkeresztelni. Jézus nagy horderejű szavait sem rögzíti, amelyek végül meggyőzték Jánost: „Engedj most, mert így

illik nekünk minden igazságot betöltenünk.” (Mt 3,15) Ugyanakkor az evangélisták közül egyedül csak ő jegyzi fel az esemény kapcsán azt a mozzanatot, hogy Jézus imádkozott a keresztsége után.

„Amint kijött a vízből, Jézus imában borult le a folyóparton. Új, fontos korszak nyílt meg életében. Most nagyobb szintéren folytatódtak életének küzdelmei. Bár a Béke Fejedelme volt, mégis kivont karddal kellett érkeznie. Az a királyság, amelyet eljött megalapítani, ellentéte volt annak, amire a zsidók vágytak. Őt, akire Izrael hagyomány- és vallásrendszere épül, e szertartások ellenségének és lerombolójának tartják majd. Őt, aki kijelentette a törvényt a Sínai-hegyen, törvényszegőként ítélik el. Őt, aki azért jött, hogy megtörje Sátán hatalmát, Belzebubnak bélyegzik. Senki a világon nem értette meg...

Úgy tűnt, hogy a Megváltó a mennybe látott, amikor lelkét imában kiöntötte. Jól tudta, hogy a bűn mennyire megkeményítette az emberek szívét, milyen nehezen fogják küldetését megérteni és a megváltás ajándékát elfogadni. Erőért könyörgött az Atyához, hogy legyőzze hitetlenségüket, széttörje bilincseiket, melyekkel Sátán rabul ejtette őket, és leigázza érettük a megrontót. Bizonyoságot kért arra nézve, hogy Isten elfogadja az emberiséget Fiában.

Az angyalok még sohasem hallottak ilyen imát. Vágyakoztak rá, hogy szeretett Parancsnokuknak a bizonyosság és vigasztalás üzenetét vigyék. De nem teheték: maga az Atya fog Fia kérésére válaszolni. A dicsőség fény sugarai közvetlenül a tróntól áradtak. Megnyílt az ég, és a legtisztább fényből formált galamb szállt a Megváltó fejére, mint a szelíd és alázatos Jézushoz illő jelkép...

János mélyen megrendült, amikor látta Jézust esdekelve leborulni, és könnyek között könyörögni az Atya jóváhagyásáért. Amikor Isten dicsősége körülvette Őt, és az égi szózat hallatszott, János felismerte, hogy ez az Isten által megígért jel. Tudta, hogy a világ Üdvözítőjét keresztelte meg. A Szentlélek megnyugodott rajta, kinyújtott karral Jézusra mutatott, és így kiáltott: »Íme, az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!« (Jn 1,29)” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 111–112. o.; er. lapsz.)

Az imádság mellett Jézus korának az említése keresztségekor, illetve szolgálata megkezdésekor szintén csak Lukács evangéliumában található. Ez fontos bizonyság a gyermek vagy felnőtt keresztség kérdésben.

6 *Mi lehet a magyarázat arra, hogy Lukács Máté nemzetiség-táblázatától eltérő nemzetiségtáblázatot közöl?*

Lk 3,23/b–38; (vö.) Mt 1,1–17

.....

.....

.....

Milyen tanítás rejlik a Lukács által megadott nemzetésvonal vég-, illetve kezdőpontjában?

Sokan fennakadnak azon, hogy a két evangélista jelentősen eltérő nemzetiségtáblázatot ad meg. Van, akinek ez a Biblia irán-

ti bizalmát is megingatja. Az egyes bibliai könyvek – beleértve az evangéliumokat is – közötti nehezen feloldható ellentmondásokkal kapcsolatban meggondolandó az alábbi idézet:

„A Biblia könyvei, amelyeket más-más korszakban élő, rangban és foglalkozásban, szellemi és lelki képességekben nagyon különböző emberek írtak, a stílusok széles skáláját tükrözik, mint ahogy sokféle a benne foglalt témakörök jellege is. Különböző írók különböző kifejezési formákat alkalmaztak. Ugyanazt az igazságot sokszor az egyik író megkapóbban tárta fel, mint a másik. Egy-egy témakörben – amelyet számos író több oldalról más-más összefüggésben mutat be – a felszínes, a figyelmetlen, elfogult olvasó talán ellentmondást vagy következtelenséget lát, a gondolkozó, istenfélő, nyitott szemű kutató viszont felfedezi a benne rejtőzködő harmóniát.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*. BIK Könyvkiadó, Bp., 1991, 10. o.)

„A két felsorolás eltér a Dávidtól Sealtiélig (a fogság idejéig) terjedő részében is egymástól. Ez azért van így, mert más ágon vezetik vissza a származást. Lukács Nátánon keresztül vezet vissza a dávidi származást, míg Máté Salamonon keresztül. Sealtiélt fát, Zerubbábelt követően még egyszer eltér a felsorolás, és majd Józsefnél egyesül megint, akiről Lukács azt írja, hogy őt tartották Jézus apjának. Máté nemzetségi táblázata követi Dávid királyi ágát a hivatalos származás szerint.

Fontos megfigyelnünk Lukács teológiájának egyik lényeges elemét ebben a nemzetségi táblázatban. Jézus származását nemcsak Ábrahámig vezet vissza, hanem egészen Ádámgig és Istenig. Ez az üdvösség általános érvényének jelzése, ami jellemző Lukács evangéliumára. Jézus azért jött, hogy minden embert

üdvözítsen, a pogányokat és Izrael népét is (Lk 2,32).” (John A. Martin: *Lukács evangéliuma*. In *A Biblia ismerete kommentársorozat*, KIA, Bp., 1997, 296–297. o.)

„Az emberi család nemzetségtáblázata, ahogyan a Szentírás megőrizte, eredetünket nem fokozatosan fejlődő baktériumokra, hüllőkre és négy lábúakra vezeti vissza, hanem a Teremtő hatalmára. Noha porból alkotta Ádámot, mégis »Isten fia« volt (Lk 3,38).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. 45. o.; er. lapsz.)

4. tanulmány – április 25.

Jézus megkísértése és a galileai szolgálat kezdete

(Lk 4,1–6,49)

Bevezetés

E heti tanulmányunk három fejezetet tekint át Lukács evangéliumából. Néhány igeszakaszt tudunk csupán kiemelni. Különös figyelmet érdemelnek azok a leírások, amelyek csak ebben az evangéliumban találhatóak meg: Jézus názáreti fellépése (4,14–30), a tanítványok elhívása az „emberhalász” szolgálatra (5,1–11), illetve a hegyi beszéd bizonyos részei. Mielőtt e tanulmány átvételébe fognánk, ki-ki olvassa el a kijelölt három fejezetet teljes egészében.

Milyen három területen kísértette meg Sátán Jézust? Hogyan jelennek meg e kísértések a mi életünkben is?

1

Lk 4,1–3.5–7.9–11 | Jézus pedig Szentlélekkel telve, visszatért a Jordántól, és vitetett a Lélektől a pusztába negyven napig, kísértetvén az ördög által. Nem evett semmit azokban a napokban, de mikor azok elmúltak, végre megéhezett. Mondta neki

az ördög: Ha Isten Fia vagy, mondd e kőnek, hogy változzon kenyérré...

...Majd felvivén őt az ördög egy magas hegyre, megmutatta neki e föld minden országát egy szempillantásban. És mondta néki az ördög: Néked adom mindezt a hatalmat, és ezeknek dicsőségét, mert nékem adatott, és annak adom, akinek akarom. Azért ha te engem imádsz, mindez a tiéd lesz...

...Azután Jeruzsálembé vitte őt, és a templom ormára állítván, mondta néki: Ha Isten Fia vagy, vesd alá magad innét, mert meg van írva: Az ő angyalainak parancsol felőled, hogy megőrizzenek téged. És: Kezükben hordoznak téged, hogy valami képp meg ne üsd lábadat a kőbe. (Vö.) **Zsolt 91,11–12**

.....

.....

.....

Mi volt a pusztai megkísértés közvetlen előzménye? Miért ment Jézus a pusztába? Mit jelent a „kísértés” szó? Mi a különbség a kísértés és a bűnelkövetés között? Mi volt Sátán célja a kísértésekkel? Megvolt-e annak a lehetősége, hogy Jézus elbukik valamelyik kísértésben? Miért lett volna bűn a kő kenyérré változtatása ebben az esetben? Mit kért Sátán cserébe Jézustól hatalma átadásáért? Mit és hogyan idézett Sátán a Zsoltárok könyvéből?

Jézus nem sokkal a Jordán folyónál történt keresztsége után a Szentlélek késztetését követve negyven napra a pusztába vonult (i. sz. 27 ősze). A pusztai tartózkodás fő célja a szolgálatra való felkészülés volt. Ezt segítette a böjt testet-lelket tisztító hatása. Az ördög (gör. diabolosz = vádoló, rágalmazó) a legnehe-

zebb pillanatban, a negyvennapos időszak végén állt elő kísértéseivel, amikor Jézus már igen legyengült a hosszú böjt miatt. E kísértések célja Jézus küldetéstudatának megingatása, bűnre csábítása, befolyásolása, végső soron pedig a megváltási terv megghiúsítása volt.

Az ördög három területen kísértette Jézust:

- az étvágy (testi kívánságok);
- a hatalomszerzés, a küzdelem és a szenvedés elkerülésével;
- törvénye áthágása mellett is bizakodás Isten ígéreteiben.

Először Sátán arra akarta rávenni Jézust, hogy isteni hatalmát használva elégitse ki étvágyát. Ma is sok ember kísértése az étvágy tiltott módon való kielégítése: egészségtelen ételek, italok mértéktelen és rendszertelen fogyasztása. Hasonló jellegű kísértések jelentkezhetnek többi testi vágyunkat illetően is.

A második kísértésben az ördög a világ feletti uralmat kínálta fel Jézusnak, és eközben attól az arcátlan hazugságtól sem riadt vissza, hogy e hatalmat ő is kapta. Ha Jézus elfogadta volna ezt az ajánlatot, küzdelem, kereszthordozás nélkül szerezhette volna meg a föld feletti uralmat. A mi életünkben is megjelennek hasonló kísértések: erőfeszítés, igyekezet, szorgalom nélkül, a csalás, megtévesztés eszközeit használva szerezni vagyont, befolyást, hatalmat stb.

A harmadik kísértés alkalmával az ördög – hogy még jobban álcázza valódi szándékát – a 91. zsolttár 11–12. verseit idézte, szándékosan kihagyva egy szakakaszt: „...*hogyan megőrizzenek minden utadon.*” Rá akarta venni Jézust, hogy vakmerően s elbizakodottan tegyen olyasmit, amivel kikényszerítheti Isten közbelépését. Sajnos ez is gyakori életünkben: a veszélyhelyzetek szándékos előidézése. Például áthágjuk az egészség törvényeit, túlköltekezünk, figyelmen kívül hagyjuk a közlekedési szabályokat, majd amikor bajba kerülünk, Istent hívjuk segítségül.

„Sokan azt állítják, hogy lehetetlen lett volna a Kísértőnek Krisztust legyőznie. Ez nem igaz, mert akkor hogyan képviselhette volna az Üdvözítő a bűnös embert? Nem szerezhette volna meg azt a győzelmet, amely Ádámnak nem sikerült. Ha bármilyen tekintetben súlyosabb próbával kellene megküzdenünk, akkor Ő nem tudna segíteni rajtunk. De Megváltónk emberi testet öltött, annak összes teherével együtt. Emberi természetet vett magára, azzal a lehetőséggel, hogy enged a kísértésnek. Semmi olyat nem kell elviselnünk, amit neki ne kellett volna elszednie.

Ádámtól Krisztusig a kívánságoknak való hódolás szinte korlátlanul megnövelte az étvágy és a szenvedélyek hatalmát. Így az emberek lealacsonyodtak, betegek lettek, és maguktól képtelenek voltak győzni. Krisztus kiállta a legkomolyabb próbát az emberért, és győzött. Érdeklünkben olyan önuralmat gyakorolt, amely erősebb az éhségnél és a halálnál... Urunk első nagy kísértéséből egyik tanulság sincs olyan fontos, mint az étvágy és a szenvedélyek féken tartása. Minden korban a testi természetet támadó kísértések voltak a leghatásosabbak az emberiség megromlásában és lealacsonyításában. Sátán a mértéktelenséggel rombolja az Istentől legdrágább ajándékként kapott szellemi és erkölcsi erőket. Így az ember számára lehetetlenné válik az örökbecsű dolgok értékelése...

Krisztus csak szenvedés árán tölthette be küldetését. Szomorúsággal, nehézségekkel, küzdelmekkel teli élet és szégyenteljes halál állt előtte. Hordoznia kellett az egész világ bűneit. El kellett szenvednie, hogy elszakad Atyja szeretetétől. Most a kísértő felajánlotta, hogy javára lemond bitorolt hatalmáról. Krisztus megszabadíthatta volna magát a szörnyű jövőtől... de ha ezt megteszi... ez a lázadás

győzelmét jelentette volna... Csakis az lehet biztonságban az elbizakodottsággal szemben, akinek igazi hite van, mivel az elbizakodottság a hit hamisítványa. A hit igényli Isten ígéreteit, és az engedelmesség gyümölcseit termi. Az elbizakodottság is igényli az ígéreteket, de úgy használja fel őket, ahogyan Sátán: a törvényszegés mentegetésére. A hit öszüléinket az Isten szeretetében való bizalomra vezérelte volna, engedelmségre parancsolatai iránt. Az elbizakodottság arra készítette őket, hogy az Úr törvényét áthágják, és azt higgyék, hogy az Ő nagy szeretete megmenti őket a bűn következményétől. Nem hit az, amely az Ég kegyét igényli anélkül, hogy teljesítené a feltételeket, amelyekhez a kegyelem kötve van. Az őszinte hit alapja a Szentírás ígéreteiben és rendelkezéseiben van” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A megkísértés és A győzelem c. feje.)

Milyen „harcmodort” használt Jézus a kísértések legyőzéséhez? Miért olyan nagy jelentőségűek győzelmei számunkra?

2

Lk 4,4.8.12 | Jézus pedig felelt néki, mondván: Meg van írva, hogy nemcsak kenyérral él az ember, hanem Isten minden igéjével... (vö.) **5Móz 8,2–3**

Felelvén pedig Jézus, mondta néki: Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj... (vö.) **5Móz 6,13**

Felelvén pedig Jézus, mondta néki: Megmondatott: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet! (vö.) **5Móz 6,16**

.....

Miért használt Jézus – a saját szavai helyett – ószövetségi idézeteket a kísértővel szemben állva? Milyen veszélyt került el ezzel? Miről árulkodik Jézus igeismerete? Mit jelent „élni” az igével? Miért van szükség „minden igére”? Miért mondta Jézus, hogy „viszont meg van írva”?

Nagy tanulság van abban, ahogyan Jézus a kísértésekre válaszolt. Nem a saját szavait vagy érveit használta, ehelyett mindegyik kísértésre bibliai idézettel felelt. Ez azt mutatja, hogy Jézus már gyerekkorától fogva jól ismerte a Szentírást, Isten szavát mélyen az emlékezetébe véste. Jézus magatartása a kísértésekben elénk is példát állít:

- Az Ige az egyetlen védelem a kísértésekkel szemben.
- „Élnünk” kell az igével, vagyis mélyen kell kutatnunk mondanivalóját, és a megértett dolgokat a gyakorlatban is alkalmaznunk kell.
- Minden igére szükségünk van: a Szentírás minden szava és mondata életadó táplálék számunkra: „*A beszédek, amelyeket én szólok néktek, lélek és élet.*” (Jn 6,63)
- Néha Sátán is az igével „felfegyverkezve” támad, ezért alkalmazzuk a „viszont meg van írva” elvet: egy-egy kérdéssel kapcsolatban mindig vizsgáljuk meg az összes bibliai kijelentést.
- Jézus győzelmei mutatják, hogy mi is győzhetünk minden kísértésben.

„Krisztus győzelme olyan tökéletes volt, mint Ádám bukása. Mi is ellenállhatunk a kísértéseknek, és Sátánt távozásra kényszeríthetjük. Jézus Isten iránti hittel és engedelmességgel győzött. Az apostol által így szól hozzánk: »Engedelmeskedjetez azért Istennek; álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjetez az Istenhez, és kö-

zeledni fog hozzátok.« (Jak 4,7–8) Nem menekülhetünk meg a kísértő hatalmától – legyőzte az emberiséget, és ha saját erőnkől próbálunk megállni, áldozatul esünk fortélyainak. Ám »erős torony az Úr neve, ahhoz folyamodik az igaz, és bátorságos lesz« (Péld 18,10). Sátán retteg és menekül a leggyengébb lélek elől is, aki az Ő hatalmas nevében talál menedéket.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. A győzelem c. fejelet.)

„Kevesen választják a jobb részt, és kevesen ülnek le Máriához hasonlóan Jézus lábához, hogy a mennyei Tanítótól tanuljanak. Jézus szavait kevesen őrzik kincsként a szívükben, kevesen követik életük gyakorlatában. A Biblia igazságai – ha elfogadjuk őket – csiszolják értelmünket, nemésítik lelkünket. Isten Igéjének kellő értékelése által mind fiatalok, mind idősek olyan feddhetetlenségre és elvhűsége juthatnak, hogy ellen tudnak állni a kísértéseknek.» (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*. Isten Igéjéből merített ismeret c. fejelet.)

Hogyan kezdődött Jézus galileai szolgálata? Milyen volt Jézus fogadtatása a názáretiek körében?

3

Lk 4,14–21.24–30 | Jézus pedig megtért a Léleknek erejével Galileába: és híre ment néki az egész környéken. Tanított azoknak zsinagógáiban, dicsőítettvén mindenektől. Ment Názáretbe, ahol felneveltetett: és bement, szokása szerint, szombatnapon a zsinagógába, és felállt olvasni. Ésaías próféta könyvét adták néki, és a könyvet feltárván, arra a helyre nyitott, a hol ez volt írva: Az Úrnak lelke van énrajtam, mivelhogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött,

hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek, és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat. Hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét. Behajtván a könyvet, átadta a szolgának, és leült. A zsinagógában mindenek szemei őrá voltak függesztve. Ő pedig kezdett hozzájuk szólani: Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra...

...Mondta pedig: Bizony mondom néktek: Egy próféta sem kedves az ő hazájában. És igazán mondom néktek, hogy Illés idejében sok özvegyasszony volt Izráelben, mikor az ég három esztendeig és hat hónapig be volt zárva, úgyhogy az egész tartományban nagy éhség volt. Mégis, azok közül senkihez nem küldetett Illés, hanem csak Szidonnak Sareptájába az özvegyasszonyhoz. Elizeus próféta idejében sok bélpoklos volt Izráelben, de azok közül egy sem tisztult meg, csak a Szíriából való Naámán. Beteltek mindnyájan haraggal a zsinagógában, mikor ezeket hallották. Felkelvén kiűzték őt a városon kívül, és vitték őt annak a hegynek szélére, amelyen az ő városuk épült, hogy onnan letaszítsák. Ő azonban közöttük átmenve eltávozott.

Mit jelenthetett Jézusnak Názáret? Miért azt a bizonyos igehelyet vonatkoztatta magára Ésaías könyvéből? Milyen emberi szükségletek miatt jött a földre e szerint? Mit jelent „az Úr kedves esztendeje”? Milyen rövid megjegyzést fűzött Jézus az Igéhez? Hogyan fedtte meg a názáretieket, s miért? Mi volt erre a válasz? A korábbi csodálat miért alakulhatott ilyen gyorsan haraggá?

Jézus nem a magukat testileg vagy lelkileg „egészségeseknek” tartó, jómódban élő emberekhez jött elsősorban, hanem a szegényekhez, az elesett emberekhez, olyanokhoz, akik tudatában vannak szánandó állapotunknak. A Szentlélek támogatásával végezte küldetését, így ismerhette fel és tölthette be az emberek szükségleteit. E szükségletek kielégítése révén jutott el a szívekhez, megnyerve emberek bizalmát. Ma is ez a legjobb módja az emberek megközelítésének és megnyerésének. Első szavai csodálatot váltottak ki, de a figyelmeztetést, kemény feddést tartalmazó folytatás már kiváltotta a hallgatóság haragját. Egy közeli szakadék széléhez vonszolták, hogy megöljék, de szándékukat nem tudtak megvalósítani, mivel Jézus „közöttük átmenve eltávozott”. Nyilvánvaló isteni közbelépés tanúja lehetett a tömeg.

„Milyen ellentétes az Ő új országgal kapcsolatos tanítása azzal, amit a vénektől hallottak! Jézus egy szót sem szólt arról, hogy megszabadulnak a rómaiaktól. Hallottak csodáiról, remélték, hogy hatalmát gyakorolni fogja érdeklükben, ám ebbéli szándékának semmi jelét nem látták. Mivel ajtót nyitottak a kétkedésnek, szívük sokkal jobban megkeményedett, mint amennyire hirtelen meglágyult. Sátán elhatározta, hogy a vak szemek ne nyíljanak meg azon a napon, a szolgaságban megkötözött lelkek ne bocsáttassanak szabadon. Óriási erővel dolgozott hitetlenségük megerősítésén... Amikor Jézus a pogányoknak adott áldásokra utalt, hallgatóinak heves nemzeti büszkesége fel lángolt, s szavai belevesztek a tömeg zúgásába. Ezek az emberek büszkék voltak törvénytiszteletükre, de most, midőn előítéleteiket sértették meg, ölni tudtak volna.

...Az angyalok minden időben Krisztus hűséges követői mellett álltak. A gonosz hatalmas szövetségeseivel felsora-

kozik mindenki ellen, aki győzni akar, ám Krisztus bepillantást enged az általunk nem látható dolgokba: a menny seregei tábort járnak az Istent szeretők körül, hogy megszabadítsák őket. Sohasem tudhatjuk meg, milyen látható és láthatatlan veszélyektől óvott meg az angyalok közbelépése, míg az örökkévalóság fényében meg nem látjuk Isten gondviselését. Akkor majd megtudjuk, hogy az egész mennyei család figyelme az itteni, földi családra irányult, és Isten trónjának küldöttei kísérték lépteinket nap mint nap.

...Nem csupán a Jézus életéből hiányzó külső dicsőség volt az oka a zsidók elutasító magatartásának. Jézus a tisztaság megtestesítője, ők pedig tisztátalanok voltak. Krisztus szeplőtlen becsületességben lakozott az emberek között. Feddhetetlen élete bevilágított szívükbe. Őszintesége felfedte hamisságukat. Napvilágra hozta tettetett kegyességük ürességét, a bűnt a maga gyűlöletességében tárta föl. Az ilyen világosságot nem fogadták szívesen.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Avagy nem a József fia-é ez? c. fejj.)

4

Milyen megbízatást kaptak a tanítványok? Miért vont be Jézus más munkatársakat is az evangéliumhirdetés munkájába?

Lk 5,1–11 | Mikor a sokaság hozzá tódult, hogy hallgassa az Isten beszédét, ő a Genezáret tavánál állt, és látott két hajót állani a vízen. A halászok pedig, miután azokból kiszálltak, mosták az ő hálójukat. Ő bemenvén az egyik hajóba, amely Simoné volt, kérte őt, hogy vigye egy kissé beljebb a földtől, azután leült, és a hajóból tanította a sokaságot. Mikor pedig megszűnt beszélni, mondta Simonnak: Evezz a mélyre, és vessétek ki hálójotokat fogásra. Felelvén Simon, mondta

néki: Mester, jóllehet az egész éjszaka fáradtunk, mégsem fogtunk semmit, mindazáltal a te parancsolatodra levetem a hálót. Ezt megtévén, halaknak nagy sokaságát kerítették be, szakadozott pedig az ő hálójuk. Intettek azért társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek, és segítsenek nekik. És eljöttek, megtöltötték mindkét hajót, annyira, hogy csaknem elsüllyedtek. Látván pedig ezt Simon Péter, Jézus lábai elé esett, mondván: Eredj el éntőlem, mert én bűnös ember vagyok, Uram! Mert félelem fogta körül őt, és mindazokat, akik ővele voltak, a halfogás miatt, amelyet fogtak. Hasonlóképpen Jakabot és Jánost is, a Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Mondta ekkor Jézus Simonnak: Ne félj, mostantól fogva embe-
reket fogsz! A hajókat a szárazra vonva, elhagyták mindenüket, és követték őt.

.....

.....

.....

Milyen előzménye volt a tanítványok elhívásának? Miért tanulatlan halászokat választott Jézus munkatársainak? Hogyan bátorította Jézus Pétert? Hogyan fejezték ki Péter és társai a szolgálatra való teljes elköteleződésüket? Hogyan válhatunk mi is „emberhalászokká”?

Jézus galileai szolgálata elején hívja el tanítványait az „emberhalász” szolgálatra. A beszámoló három tanítványt említ név szerint, Pétert, Jánost és Jakabot, de 7. vers szerint („intettek azért társaiknak”) negyedikként ott lehetett András, Péter testvére is. Noha már egy ideje Jézus követői voltak (vö. Jn 1,35–51),

nem hagytak fel foglalkozásukkal, a halászattal. Egyszerű, iskolázatlan, kétkezi munkások voltak, de tanulékony lelkülettel hallgatták Jézust. E mostani elhívás után Krisztus még elkötelezettebb követőivé váltak, teljesen az evangéliumhirdetés szolgálatának szentelve életüket. Lukács feljegyzi még a vámszedő Lévi Máté szolgálatra való elhívását is (5,27–29), továbbá a tizenkettő kiválasztását az akkor már népesebb tanítványi körből, akiket ekkor nevezett el ő apostoloknak* (6,12–16). Isten minden korban embereket hív el az evangélium hirdetésére. Így az ember is bekapcsolódhat a megváltás művébe, áldásokat nyerve ezáltal. A szolgálat – ha hittel és jókedvvel végezzük – a jellemfejlődés legfőbb eszközévé válik.

„Mielőtt arra kérte volna a tanítványokat, hogy hagyják el hálóikat és halászbárkáikat, Jézus biztosította őket, hogy Isten gondoskodni fog szükségleteikről. Péter hajójának felhasználását az evangéliumi munkában busásan visszafizette. Ő, aki »gazdag mindenkihez, aki őt segítségül hívja« (Rm 10,12), mondta: »Adjatok, néktek is adatik; jó mértéket, megnyomottat és megrázottat, színig teltet« (Lk 6,38). Isten ilyen mértékben jutalmazta a tanítvány szolgálatát. Minden áldozatot, melyet az Ő szolgálatában hoznak, »az Ő kegyelmének felséges gazdagsága« (Efész 2,7) szerint fog megjutalmazni. Azon a szomorú éjszakán, a tavon, amikor távol voltak Krisztustól, a tanítványokat erősen nyomasztotta a hitetlenség, elfárasztotta az eredménytelen munka. De Jézus jelenléte felébresztette hitüket, örömmel, töltötte el és eredményessé tette őket. Ugyanígy van ez velünk is. Ha eltávolodunk Krisztustól, munkánk eredménytelen

* A görög *apostolosz* szó jelentése: küldött.

lesz, könnyen elcsüggedünk és zúgolódunk. Ha azonban Ő közel van, s mi az ő irányítása alatt munkálkodunk, örvendezhetünk erejének bizonyosságain. Sátán műve a lélek elcsüggesztése, Krisztusé pedig az, hogy hittel, reménnyel töltsön el.

A mélyebb tanulság, amelyet a csoda a tanítványoknak nyújtott, számunkra is tanulság: annak szava, Aki össze tudta gyűjteni a tenger halait, megindíthatja emberek szívét is, és magához vonhatja szeretetének kötelékeivel, s így szolgálói „emberhalászokká” válhatnak...

Az Úr Jézus keresi az együttműködést azokkal, akik által kegyelme akadálytalanul szétáradhat. Az első lecke, amit mindenkinek meg kell tanulnia, aki Istennel együtt akar munkálkodni, az, hogy ne önmagában bízzék, így készülhet fel a Krisztus jellemében való részesülésre. Ezt nem lehet tanulással elnyerni a legmagasabb szintű iskolákban sem. Ez annak a bölcsességnek a gyümölcse, ami egyedül az isteni Tanítótól származik.

Jézus tanulatlan halászokat választott, akiket nem neveltek koruk hagyományai és téves szokásai szerint. Vele született képességekkel megáldott férfiak voltak, alázatosak és taníthatóak – olyanok, akiket kiképezhetett a munkára. Az élet megszokott útjain sokan türelmesen újra és újra elvégzik napi munkájukat, s nem is tudják, hogy olyan erő birtokában vannak, mely ha felhasználnák, egy szintre emelné őket a világ legmegbecsültebb embereivel. Egy hozzáértő kéz érintése szükséges ezen alvó tehetségek felébresztéséhez. Ilyen embereket hívott el Jézus munkatársaiul, akiknek abban a kiváltságban volt részük, hogy kapcsolatban lehettek vele. A világ nagy embereinek sohasem volt ilyen tanítójuk.

Amikor a tanítványok elvégezték a Megváltó iskoláját, nem voltak többé tanulatlanok és műveletlenek. Gondolkodásban és jellemben hozzá váltak hasonlóvá, s az emberek észrevették rajtuk, hogy Jézussal voltak. A nevelés legmagasabb rendű feladata nemcsak a tudás átadása, hanem a részesítés abban az éltető erőben, amelyet csak az elme és a lélek közötti kapcsolatból kaphatunk. Csakis életből születhet élet... Hasznavehetőségük korlátlaná válik azoknak, akik az ént félretéve helyet készítenek szívükben a Szentlélek munkájának, és teljesen Istennek szentelt életet élnek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Elhívás a tengernél c. fej.)

5

Milyen tanulságokat rejt a leprás meggyógyításának története? Milyen hatása volt Jézus gyógyító szolgálatának?

Lk 5,12–16 | Mikor [Jézus] az egyik városban volt, íme, volt ott egy poklossággal teljes ember, aki mikor meglátta Jézust, arca borulva kérte őt, mondván: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem! Jézus pedig kinyújtván kezét, illette őt, mondván: Akarom, tisztulj meg! Azonnal eltávozott tőle a bélpoklosság. Ő pedig megparancsolta néki, hogy senkinek se mondja el azt; hanem eredj el – mondta néki –, mutasd meg magad a papnak, és vigyél áldozatot a te megtisztulásodért, amint Mózes parancsolta, bizonyosággal önékik. A hír azonban annál inkább terjedt őfelőle, és nagy sokaság gyűlt egybe, hogy őt hallgassák, és meggyógyuljanak általa betegségeikből. De ő félrevonult a pusztákba, és imádkozott. Egy napon, amint ő tanított... ott ültek a farizeusok és a törvénynek tanítói, akik jöttek Galileának és Júdeának minden faluiból és Jeruzsálemből, és az Úr hatalma volt övele, hogy gyógyítson. (Vö.) **Lk 4,40–44; 6,17–19.**

.....
.....
.....

Mivel járt együtt a poklosság? Minek a jelképe volt a lepra? Milyen kérelemmel fordult Jézushoz ez a beteg? Mit kellett tennie gyógyulása után? Mi lett e gyógyítás következménye? Hogyan kapcsolódott össze Jézus szolgálatában a tanítás és a gyógyítás?

Jézus sok gyógyítást vitt véghez galileai szolgálata első felében, ebből néhányat jegyez fel Lukács evangéliumának 4–6. fejezete: az ördögös, Péter apósa, a leprás, a gutaütött és a száradt kezű ember részesült csodálatos gyógyításban.

A leprás meggyógyítása különösen felkeltette az emberek figyelmét. Egy leprásnak nagy bátorságra és elszántságra volt szüksége, hogy emberek közelébe menjen. Alázattal és hittel fordult Jézushoz, aki azonnal meggyógyította. Nagy bátorítás ez mindnyájunknak, mivel mi is fertőzöttünk vagyunk a bűn leprájával. Jézus tudva azt, hogy e csodálatos gyógyítás gyűlöletet válthat ki iránta és a volt beteg iránt, a mózesi szabályok követésére szólította fel: A papokhoz kellett mennie, mielőtt még a gyógyulás híre eljutott volna hozzájuk. Jézus ezzel elejét vette az esetleges olyan vádaskodásoknak is, hogy ő nem tiszteli a mózesi törvényeket.

E gyógyítás következményeként nagy tömeg gyűlt össze Jézus körül. Ő azonban nemsokára visszavonult egy rövid időre a pusztába, ahol imádság által erőt gyűjthetett a további szolgálathoz. Gyógyító szolgálata mágnesként vonzotta az embereket hozzá, akik így a tanításait is szívesen hallgatták. Ma is hasonló szerepet kell betöltenie az egészségügyi missziónak.

„A farizeusok állítása szerint Krisztus tanítása ellenében állt Istennek Mózes által adott törvényével. Jézus azonban a megtisztított leprást utasította, hogy a törvénynek megfelelően áldozatot mutasson be, s ez megdöntötte ezt a vádat. Aki meg akart győződni, annak ez elegendő bizonyíték volt.

Ugyanazok a papok, akik száműzetésre ítélték a leprást, most igazolták gyógyulását. Ez a nyilvánosan bejelentett és beiktatott papi döntés bizonyíték volt Krisztus mellett. Mivel a meggyógyított férfi visszatért Izrael gyülekezetébe, s éppen a papok igazolták, hogy nyoma sincs rajta a betegségnek, ő maga lett Jótevőjének élő tanúbizonyosságává. Örömmel hozta el az áldozatot, és magasztalta Jézus nevét. A papok meggyőződtek a Megváltó isteni erejéről. Megadatott nekik a lehetőség, hogy megismerjék az igazságot, s világosságot nyerjenek. Ha elutasítják, elmúlik az alkalom, és sohasem tér vissza. Sokan visszautasították a világosságot – ám az mégsem adott hiába. Sok szívben visszhangra találtak Jézus cselekedetei, bár ez még egy ideig rejtve maradt. Úgy tűnt, hogy a Megváltó élete során megváltói műve alig ébresztett vizionszeretetet a papokban és tanítóknak, de mennybemenetele után »a papok közül is nagy sokan követék a hitet« (Ap csel 6,7).

Krisztus cselekedete – a leprás megtisztítása borzalmas betegségéből – azt a munkáját példázza, hogyan szabadítja meg a lelket a bűntől. A Jézushoz jövő férfi »poklossággal teljes« (Lk 5,12) volt. A betegség halálos mérge átjárta egész testét. A tanítványok meg akarták akadályozni, hogy Mesterük megérintse, mert aki bélpoklost érintett, maga is tisztátalanná vált. Bár Jézus kezét a leprásra helyezte, még-

sem lett tisztátalanná. Érintéséből életadó erő származott. A bélpoklos megtisztult. Így van ez a bűn poklosságával is: mélyen gyökerezik, halálos, és emberi erővel lehetetlen megtisztítani. »Minden fej beteg, és minden szív erőtlen. Tetőtől talpig nincs e testben épség, csupa seb és dagadás és kelevény« (Ésa 1,5–6). Jézusra azonban, bár az emberek között lakozott, nem ragadt át a fertőzés. Jelenléte gyógyító erőként hat mindig a bűnösre. Aki csak lába elé borul, és hittel mondja: »Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem« (Mt 8,2), hallani fogja a választ: »Akarom, tisztulj meg« (Mt 8,3).

Néhány esetben Jézus nem nyújtotta azonnal a kívánt áldást, a gyógyulást. A leprás esetében azonban amint a kérés elhangzott, rögtön teljesítette. Amikor földi áldásokért imádkozunk, lehet, hogy a válasz késik, vagy Isten valami mást ad, mint amit kértünk. Nem így van, ha a bűntől való szabadulásért könyörgünk. Az Ő akarata az, hogy megtisztítson minket a bűntől, gyermekeivé fogadjon, képessé tegyen szent életet élni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Megtisztíthatsz engem c. fej.)

Kiket szólított meg Jézus legrészletesebben megörökített igehirdetésében? Milyen ígéreteket, illetve feddéseket tartalmaz a hegyi beszéd?

6

Lk 6,20–26.36 | Felemelvén szemeit az ő tanítványaira, mondta: Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa. Boldogok ti, kik most éheztek, mert megelégtettek. Boldogok ti, kik most sírtok: mert nevetni fogtok. Boldogok lesztek, mikor az emberek gyűlölnék, kirekesztenek és szidalmaznak

titeket, és kivetik neveteket, mint gonoszt, az embernek Fiáért. Örüljete az azon a napon, és örvendezzete, mert íme, a ti jutalmatok bőséges a mennyben, hiszen hasonlóképpen cselekedte a prófétákkal az ő atyáik. De jaj, néktek, gazdagoknak, mert elvettéte a ti vigasztalásotokat. Jaj néktek, kik beteltete, mert éhezni fogtok. Jaj néktek, kik most nevettek, mert sírni és jajgatni fogtok. Jaj néktek, mikor minden ember jót mond felőletek, mert éppen így cselekedte a hamis prófétákkal az ő atyáik ...Legyete azért irgalmasok, mint a ti atyátok is irgalmas!” (Vö.) **Mt 5,2–12.48**

.....

.....

.....

Mi volt e beszéd elmondásának közvetlen előzménye (Lk 6,17–19)? Kik jöttek Jézushoz, és miért? Mi hangzott el közvetlenül a boldogmondások után e beszámoló szerint? Miért az irgalmaságban kell leginkább követnünk Istent?

Lukács Máté evangéliumához képest csak egy rövid, tömör beszámolót közöl Jézus legfontosabb nyilvános beszédéből. Lukács „síkságot” (helyesebben: sík területet) említ helyszínként, de ez csak arra utal, hogy a galileiai dombok között egy kevésbé lejtős, lapos területen telepedte le az emberek. A hegyi beszéd Jézus „programbeszéde” volt, amelyben az élet gyakorlati kérdéseire nézve adott fontos útmutatásokat. Nem véletlenül kezdte a boldogság kérdésével: hiszen e tekintetben vannak leginkább torz fogalmaink. Másrészt azért is, hogy mindenki lássa: Jézus azért jött a világra, hogy boldoggá tegye az embert.

„A sokaság álmélkodva hallgatta e tanítást, amely anyyira különbözött a farizeusok előírásaitól és példájától. A nép úgy hitte, hogy a boldogság az evilági dolgok birtoklásából áll, s igen kívánatosnak tekintette a hírnevet, az emberek tiszteletét. Nagyon tetszetős dolog volt a »rabi« megszólítás, az, ha bölcsnek, vallásosnak dicsőítették őket, ha érdemeiket említették a közvélemény előtt. Ezt tekintették a boldogság koronájának. Ám a hatalmas tömeg színe előtt Jézus kijelentette, hogy az ilyen emberek összes jutalma a földi nyereség és tisztelet. Bizonyossággal beszélt, meggyőző erő áradt szavaiból...

Sokan meggyőződtek arról, hogy ezt a figyelemre méltó Tanítót Isten Lelke indítja, véleménye isteni ihletésű. Miután elmagyarázta, miből áll az igazi boldogság, és hogyan szerezhető meg, Jézus még határozottabban rámutatott tanítványai kötelességeire, mint akiket Isten választott ki arra, hogy másokat az igazság és az örök élet útjára vezessenek. Tudta, hogy gyakran fognak csalódní, elcsüggedni, kemény ellenállásba ütköznek, bántják őket, tanúságtételüket elutasítják. Jól tudta, hogy küldetésük végrehajtásakor azok az emberek, akik most oly figyelmesen hallgatják szavait, gyalázatot, kínzást, börtönt és halált szenvednek majd, és így folytatta: »Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert övék a mennyeknek országa. Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket, és minden gonosz hazugságot mondanak ellenetek énérettem. Örüljete és örvendezzete, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben, mert így háborgatták a prófétákat is, akik előttetek voltak« (Mt 5,10–12).

A világ szereti a bűnt, és gyűlöli az igazságot, ezért ellenségeskedett Jézussal. Mindenki, aki visszautasítja a végtelen

szerepetet, a kereszténységet zavaró dolognak találja. Krisztus világossága elűzi a bűnöket takargató sötétséget, és a megújulás szükségessége nyilvánvalóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak... Minden tüzes próba Isten eszköze azonban megtisztításukra, amely egyre alkalmasabbá teszi őket a Vele történő együttműködésre. Minden ütközet az igazságért vívott nagy küzdelem részét képezi, és mindegyik nagyobbá teszi a végső győzelem örömét. Ezt szem előtt tartva hitük és türelmük próbáját inkább derűsen, mint rettegéssel fogadják, és nem akarják elkerülni. Isten szolgái az Ő jóváhagyására sóvárognak, teljesíteni akarják a világ iránti kötelezettségüket, minden feladatukat, függetlenül az emberek félelmétől vagy kegyétől.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A hegyi beszéd c. feje.)

Jézus további galileai szolgálata

(Lk 7. fej.–9,17)

Hogyan tanúskodnak az isteni szó hatalmáról az alcímben megjelölt szakaszban található történetek?

1

Lk 7,6–8 | [Ezt üzenté Jézusnak a százados:] Uram, ne fáraszd magad, mert nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj; amiért magamat sem tartottam érdemesnek arra, hogy hozzád menjek, hanem csak szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám. Mert én is hatalom alá vetett ember vagyok, és vitézek vannak alattam; és ha az egyiknek azt mondom: Eredj el, elmegy; vagy a másíknak: Jövel, eljön; és ha szolgámnak szólok: Tedd ezt, azt teszi.

Lk 7,14–15 | [Jézus] oda menván, illetve a koporsót, a vivők pedig megálltak. Így szólt: Ifjú, mondom neked, kelj föl! Erre felült a megholt, és kezdett szólni...

Lk 8,24/b | Ő pedig felszerkenván megdorgálta a szelet és a víz habjait, és azok megszűntek, és csendesség lett.

Lk 8,54–55 | Ő pedig mindenkit kiküldvén, és a leányka kezét megfogván kiáltott, mondván: Leányka, kelj fel! Ekkor visszatért annak lelke, azonnal fölkel, és ő parancsolta, hogy adjanak neki enni.

.....
.....
.....

Az idézett igeversek mindegyike Krisztus szavának a hatalmáról tanúskodik. A Kapernaum városában élő századossal megértették a Jézusról hallott hírek, hogy a beszédnek, a szónak milyen ereje lehet, különösképpen akkor, ha maga Isten szólal meg. Az evangéliumi történetekből kiderül, hogy a Jézus korában élő zsidóság számos esetben szemtanúja lehetett az isteni szó erejének. Jézus szavára élővé vált az, aki már csaknem, vagy ténylegesen meg is halt, és a tengeri vihar is elcsendesedett.

Mindezt nem a saját isteni, teremtő hatalmával művelte Jézus, hanem az Atyáéval. Hit által ugyanis Emberfiaként is szoros kapcsolatban maradt az Atyával. Kérésére mindenkor megnyilatkozott az Atya teremtő hatalma a Szentlélek által (vö. Lk 5,17; 11,41–42; 14,12; Ap csel 2,22).

„Amikor Jézust felkeltették a vihar miatt,* egész lénye teljesen nyugodt volt. Nyoma sem volt a félelemnek, sem szavában, sem tekintetében. Nem azért, mintha isteni hatalmának tudatában bízott volna. Nem a menny, a föld és a tenger Uraként őrizte nyugalmát. Ezt a hatalmát Ő letette, mert így mondta: »Én semmit sem cselekedhetek magamtól.« (Jn 5,30) Egyedül Atyja hatalmában bízott. A hit volt az, ami nyugalmat adott neki... Szava, amely lecsendesítette a tengert, Isten hatalma volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, Bp., 1993, 336. o.)

* A hivatkozott történetet lásd: Mk 4,35–41.

A kezünkben tartott Ige mint Isten beszéde olyan erőt rejt magában, amiről a mai kor emberiségének nincs tudomása. Olyan erőt és hatalmat rejt a Biblia, ami minden emberi erő és hatalom felett áll. Jézus pedig bemutatta, hogy ez az erő és hatalom bármikor kész megnyilatkozni, és az ember segítségére lenni, ha valaki hittel és őszinte megtérés háttérén kéri ezt.

Gyakran találkozhatunk azzal a gondolattal, hogy vannak, akik várják Isten munkálkodását az életükben, kifejezik, hogy átengedik az életüket Istennek, de nem tudják, hogy ezt a gyakorlatban miként is kell megvalósítani, mi az, amit konkrétan tenniük kellene. Szeretnék, ha az életük teljesen más irányt venne, és megújult Krisztus-hívő életet tudnának élni, de nem tudják, hogy mindez hogyan is valósulhatna meg az életükben. Várják, hogy Isten cselekedjék, de a valóságban nem történik semmi. A felidézett evangéliumi történetek segítenek a megoldást megtalálni e kérdésben. Krisztus beszéde az, ami képes az emberi életbe változást hozni, megújítani, feleleveníteni azt. Mindez azonban csak akkor valósul meg, ha Krisztus beszédének a hallgatása és olvasása folyamatos.

„Amiképpen fizikai életünket az élelem tartja fenn, azonképpen lelki életünket Isten Igéje élteti. Minden léleknek Isten Igéjéből kell életet kapnia saját maga számára. Ahogyan magunknak kell ennünk, hogy táplálékhoz jusjunk, úgy magunknak kell bevennünk az Igét is. Ne pusztán más értelmének a közvetítésével kapjuk meg. Gondosan tanulmányozzuk a Bibliát, kérjük Istentől a Szentlélek segítségét, hogy megérthessük Igéjét. Vegyünk egy verset, és agyunkat összpontosítsuk a feladatra, hogy megbizonyosodjunk a gondolatról, amelyet Isten a versbe helyezett számunkra. Addig időzzünk a gondolat felett, míg sajátunkká

nem válik, s megismerjük, »mit szól az Úr«...Amint a hit így elfogadja és magába szívja az igazság alapelveit, azok a személyiség részévé és életető erővé válnak. A lélek által befogadott isteni Ige formálja a gondolatokat, megindítja a jellem fejlődését... Az Ige lerombolja a természetes, földi természetet, és új életet ad Krisztus Jézusban.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, i. m., 326. o.)

2

Milyen különböző módokon viszonyulnak emberek Isten szavához a magvetőről szóló példázat szerint?

Lk 8,11–15 | A példázat pedig ez: A mag az Isten beszéde. Az útfélen valók pedig azok, akik hallják, aztán eljön az ördög, és kikapja az igét az ő szívéből, hogy ne higgyenek, és ne üdvözüljenek. A kősziklán valók azok, akik, mikor hallják, örömmel veszik az igét; de ezeknek nincs gyökerük, egy ideig hisznek, a kísértés idején pedig elszakadnak. Amelyik a tövisek közé esett, ezek azok, akik hallották, de elmenvén, az élet gondjaitól és gazdagságától és gyönyörűségeitől megfojtnak, és gyümölcsöt nem teremnek. Amelyik pedig a jó földbe esett, ezek azok, akik a hallott igét tiszta és jó szívvel megtartják, és gyümölcsöt teremnek béketűréssel.

.....

.....

.....

„Az emberi elméletek és feltevések ma is kiszorítják Isten Igéjének életadó igazságait, mint régen is. Az evangé-

lium sok állítólagos prédikátora szerint nem az egész Biblia ihletett. Az egyik bölcs ember elveti az egyik részt, a másik pedig megkérdőjelezi a másikat. Saját véleményüket az Ige fölé helyezik. Az Írást csupán saját tekintélyükre építik, és megfosztják isteni hitelességétől. Így szórják szét a hitetlenség magvait, mert az emberek összezavarodnak, és nem tudják, mit higgyenek... Krisztus idejében a rabbik számos szentírási résznek erőszakolt, misztikus magyarázatot adtak. Mivel Isten Igéjének világos tanítása eljárásait kárhóztatta, megkísérelték érvényességét aláásni.

Ugyanez történik ma is. Isten Igéjét titokzatosnak és homályosnak tüntetik fel, hogy Isten törvénye elleni vétségükért kimentsék magukat. Krisztus megdorgálta ezeket a törvénysértőket... A Szentírást kétségbevonhatatlan tekintélynek vallotta. Nekünk is ezt kell tennünk. A Bibliát a végtelen Isten beszédeként, minden vitás kérdés megoldójaként, hitünk alapjaként kell kezelnünk.

A Biblia tekintélyét aláásták, s ezért a lelkiiségre nem helyeznek olyan súlyt. Ma sok szószéki prédikációból hiányzik a lelkiismeret-ébresztő és lélekelevenítő mennyei kinyilatkoztatás. A hallgatók nem tudják elmondani: »Avagy nem gerjedezett-e szívünk mibennünk, mikor nekünk szólt az úton, és mikor magyarázta nekünk az írásokat?« (Lk 24,32) Sokan kiáltanak az élő Istenhez, közelségére vágyakozva. Bölcsesletek, irodalmi tanulmányok – bármilyen nagyszerűek is – nem csillapítják a szív éhségét. Emberi állításoknak s elgondolásoknak nincs súlyuk. Szóljon Isten szava az emberek szívéhez! A csupán hagyományt, emberi elméleteket és szabályokat ismerők hadd hallják meg annak hangját, aki megújíthatja lelküket az örök életre!» (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Advent Kiadó, Bp., 1990, 21–22. o.)

3

Hogyan jellemezte Jézus Keresztelő János személyét?

Lk 7,24–28 | Mikor pedig elmentek a János követei, kezdte mondani a sokaságnak János felől: Mit látni mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat-e? Hát mit látni mentetek ki? Puha ruhákba öltözött embert-e? Íme, akik drága öltözetben és gyönyörűségben vannak, a királyok palotáiban vannak. Hát mit látni mentetek ki? Prófétát-e? Bizony mondom néktek, prófétánál is nagyobb. Ő az, aki felől meg van írva: Íme, én elküldöm az én követemet a te orcád előtt, ki elkészíti előtted a te utadat. Mert mondom nektek, hogy azok között, akik asszonytól születtek, egy sincs nagyobb próféta Keresztelő Jánosnál, de aki kisebb az Isten országában, nagyobb nála.

.....

.....

Az idézett szakaszban Jézus különleges, szinte már-már elérhetetlen magasságba helyezi Keresztelő Jánost. Kivételes személyt nagy elismerésben részesíti. Keresztelő János személye azért különösen fontos a hívő ember számára, mert ő volt Jézus szavai szerint a Messiás útkészítőjére vonatkozó prófécia beteljesítője. Feladata tehát Isten földre jövetelének az előkészítése volt.

Az emberiség történelmének végén ugyanez lesz a feladata Isten választott népének: most azonban nem csupán egy nép, hanem az egész világ számára kell hirdetnie Jézus második eljövetelét földi világunkba.

Keresztelő János jellemzése magában foglalja egyúttal azt is, hogy milyennek kell lennie annak a népnek, aki be tudja tölteni az imént említett küldetést, akit Isten fel tud használni erre a feladatra. Akik Jézus visszajövetelét várják, akik az advent re-

ményében élnek, azok nem lehetnek „szélingatta nádszálak”, nem lehetnek olyanok, akik a körülmények változásának engedve azok irányába fordulnak, akik a földi értelemben vett erő és hatalom birtokosai. Nem kívánnak e hatalomban részesülni, hanem készek vállalni a prófétai szolgálatot, és az azzal járó életutat. Hívó ember nem kaphat nagyobb tisztességet Istentől, minthogy az ő prófétája lehet. Ezért mondta Jézus Jánosról, nemcsak próféta volt ő, még annál is nagyobb, az eljövendő Messiás útkészítője.

A végidőben élő választott nép is prófétai megbízatást kap, azaz különös, kitüntetett feladatot Istentől. E szolgálat betöltése azonban a végidőben is valódi prófétai elhivatottságot igényel, hisz Jézus egy alkalommal a végidőt olyan időnek nevezte, amikor *„aki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteltet cselekszik”* (Jn 16,2).

Ezek után Jézus beszédében egy váratlan fordulat következik, ezt mondja ugyanis: *„Aki legkisebb a mennyeknek országában, nagyobb nála.”* (Mt 11,11) Mit jelent ez?

„János, a próféta, összekötő kapocs a két korszak között. Isten képviselőjeként állt elő, hogy megmutassa a kapcsolatot a törvény és a próféták, valamint a keresztény korszak között. Ő volt a kisebb világosság, melyet a nagyobbak kellett követnie. A Szentlélek megvilágosította János elméjét, hogy fényt áraszthasson népére, ám nem volt olyan világosság, és nem is lesz, amely oly tisztán sugározna az elbukott emberiségre, mint a Jézus tanításából és példájából áradó fény. Krisztust és szolgálatát csak homályosan lehetett megérteni az árnyékszolgálat áldozataiban. Még maga János sem fogta fel teljesen a Megváltó által nyújtott jövődő, halhatatlan életet.

Eltekintve az örömtől, amit János a küldetése felett érzett, élete szomorú volt. Hangját a pusztán kívül ritkán hallották. Sorsa magányra ítélte. Nem adatott meg neki, hogy meglássa munkájának gyümölcsét. Nem kapta meg az előjogot, hogy Krisztussal lehessen, és lássa a nagyobb világosságot kísérő isteni erő megnyilatkozását. Nem láthatta, hogyan nyeri vissza látását a vak, gyógyul meg a beteg, támad föl a halott. Nem szemlélhette a Krisztus minden szaván átütő fényt, amely bearanyozta a próféciák ígéreteit. A legkisebb tanítvány, aki látta Krisztus hatalmas műveit és hallotta szavát, ilyen értelemben nagyobb kiváltságban részesült, mint Keresztelő János, ezért olvassuk, hogy nagyobb, mint ő.

Noha János nem részesült csodálatos szabadításban, Isten mégsem hagyta el. Mindig mellette voltak a mennyei angyalok... Ezek jelentettek támaszt számára, ahogyan Isten népének is az elkövetkező korszakokban. Keresztelő Jánosnak, ahogyan az utána következőknek is, megadatott a bizonyosság: »Ímé, én tiveletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.« (Mt 28,20)...

Sem Énókh, aki a mennybe vitetett, sem Illés, aki tüzes szekéren ragadtatott el nem volt nagyobb vagy tiszteletre méltóbb Jánosnál, aki magányosan halt meg a börtön mélyén. »Mert néktek adatott az a kegyelem a Krisztusért, nemcsak hogy higgyetek Őbenne, hanem hogy szenvedjete is Őérette...« (Fil 1,29). A menny minden ajándéka között, amit csak az embernek nyújthat, a legmélyebb bizalom és legnagyobb megtiszteltetés Krisztussal együtt részesülni az Ő szenvedéseiben. (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, i. m., 178–186. o.)

Hogyan viszonyult a zsidó nép Keresztelő János bizonyágtételéhez?

4

Lk 7,29–30 | És mikor ezt hallotta az egész nép és a vámszedők, igazat adtak Istennek, megkeresztelkedvén a János keresztségével. A farizeusok pedig, és a törvénytudók, Isten tanácsát megvetették magukra nézve, és nem keresztelkedtek meg általa.

.....

.....

A nép hallotta, amint Jézus Keresztelő János követői számára rámutatott az általa véghezvitt csodák és az ószövetségi írások profetikus kijelentései közötti összefüggésre (Lk 7,22). Világos volt az ebből levonható következtetés: aki előttük áll, nem lehet más, mint az eljövendő Messiás, Keresztelő János pedig az ő útkészítője, ezért készek voltak a keresztségben Istennel való szövetségüket megerősíteni. A farizeusok és a törvénytudók – bár ugyanúgy látták Jézus tetteit és hallották szavait – szándékosan megkeményítették szívüket, egyéni érdekeik érvényesülését fontosabbnak tartva, mint az Isten szavának való engedelmességet. Mindez a nép tagjait bizonytalanná tette, nem értették, mi történik azokkal, akiket ők hitbéli előjáróiknak tekintettek, miért nem értik azt, ami a Napnál is világosabb.

„Az emberek érdeklődése folyton nőtt Krisztus és munkája iránt. Tanítása lenyűgözte őket, de ugyanakkor meg is zavarodtak. A papokat és rabbikat tisztelték tudásukért, látszólagos kegyességükért. Vallási ügyekben mindig feltétlenül alávetették magukat tekintélyüknek. Most pedig azt látták, hogy ezek a férfiak meg akarják rontani

Jézus hitelét, azét a tanítóét, akinek erénye és tudása minden támadás után még fényesebben ragyogott. Nézték a papok és vének elborult ábrázatát, bosszúságot és zavart láttak rajtuk. Csodálták, miért nem hisznek a főemberek Jézusban, amikor tanításai olyan világosak és egyszerűek. Maguk sem tudták, melyik utat válasszák. Felvillanyozot-tan figyelték, mit tesznek azok, akiknek a tanácsát mindig követték.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, i. m., 514–515. o.)

5

Hogyan határozta meg Jézus azoknak a körét, akik lelki rokonságban vannak Ővele, akik hozzá tartoznak, ezáltal pedig Isten népéhez, egyházához is?

Lk 8,19–21 | Jöttek pedig hozzá az ő anyja és atyjafiai, de nem tudtak hozzájutni a sokaság miatt. És tudtára adták neki, mondván: A te anyád és atyádfiai kinn állnak, téged akarnak látni. Ő pedig felevén mondta nekik: Az én anyám és az én atyámfiai ezek, akik Isten beszédét hallgatják és megcselekszik.

.....

.....

.....

Jézus egyértelművé teszi fenti kijelentésében, hogy a testi leszármazás és rokonság önmagában értéktelen az Őhöz, illetve az Ő népéhez való tartozás szempontjából. A Krisztushoz és az Isten népéhez tartozást sem a testi leszármazás, sem bármilyen jogi jellegű érvelés nem garantálhatja. A jézusi kijelen-

tés nagyon világosan meghatározza, hogy mi az az egyedüli körülmény, amelynek az alapján pontosan meghatározható azok köre, akik az Isten népéhez, egyházához tartoznak. Jézus azokat tekinti lelki rokonainak, testvéreinek, aki hallgatják az ő beszédét, és azt meg is cselekszik. Az Isten Igéjéhez való ragaszkodás, annak betöltése mutatja meg, hogy kik azok, akiket Jézus saját népének ismer el. Jellegzetesen hiányzik ebből a jézusi kijelentésből az, ami a földi körülmények között az érvelés egyik legfontosabb eleme szokott lenni. Jézus válaszából egyértelműen kiderül, hogy a hozzá tartozóknak nem az a legfontosabb ismertetőjelük, hogy milyen névvel illetik magukat. Jézus korában ugyanis a zsidók nagyon fontosnak érezték, hogy önmagukat Ábrahám gyermekeinek nevezzék.

„Az Ábrahámától való egyenes leszármazás önmagában értéktelen. Ha nincsenek vele lelki kapcsolatban, vagyis nem ugyanaz a lelkület munkálkodik bennük, és nem ugyanazokat a dolgokat cselekszik, akkor nem az ő gyermekei.

Ez az alapelv ugyanúgy érvényes egy másik kérdésben, mely régóta foglalkoztatja a keresztény világot, mégpedig az apostoli jogfolytonosság kérdésében. Az Ábrahámától való leszármazást nem a név vagy a vonal biztosítja, hanem a jellem hasonlósága. Ugyanígy az apostoli jogfolytonosság sem az egyházi hatalom továbbadásában rejlik, hanem a lelki rokonságban. Az apostoli jogfolytonosság valódi bizonyítéka az apostoli lelkülettől indított élet, az általuk tanított igazság továbbadása és hittel való befogadása. Ez teszi az embert az evangélium első tanítóinak egyenes leszármazottjává.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, i. m., 395. o.)

6

Milyen tanácsokkal látta el Jézus tanítványait, amikor elküldte őket Isten beszédének prédikálására?

Lk 9,1–6 | Minekutána pedig összehívta Jézus tizenkét tanítványát, adott nekik erőt és hatalmat minden ördögök ellen, és betegségek gyógyítására. Elküldte őket, hogy prédikálják az Isten országát, és betegeket gyógyítsanak. Ezt mondta nekik: Semmit az útra ne vigyetek, se pálcákat, se táskát, se kenyeret, se pénzt, se két-két ruhátok ne legyen. És valamely házba bementek, ott maradjatok, onnét induljatok tovább. És ha valakik be nem fogadnak titeket, kimenvén abból a városból, még a port is verjétek le lábaitokról, bizonyságul ő ellenük. Kimenvén annak okáért, bejárták a falvakat, hirdetvén az evangéliumot, és gyógyítva mindenütt.

.....

.....

.....

Az idézett szakasz olvasása során sokan meghökkennek Jézusnak azon a kijelentésén, amellyel azt tanácsolja a tanítványainak, hogy még a port is verjék le lábaikról azoknál a helyekenél, ahol nem fogadják őket. Nehezen tudják elfogadni, hogy Jézus részéről egy ilyen szeretetlennek tűnő mondat elhangozzék. Ezért felmerülhet bennünk az a kérdés, hogy szeretetlen volt-e Jézus azok iránt az emberek iránt, akiknek a lakhelyét a tanítványoknak úgy kellett elhagyni, hogy a port le kellett verni a lábukról. Tekintve János apostol kijelentését, mely szerint „az Isten szeretet” (1Jn 4,8) nem feltételezhetjük, hogy Jézus itt szeretetlenségre buzdította volna tanítványait. Sokkal inkább

arra kívánt Jézus rámutatni, hogy milyen óriási különbség van a közvélekedés szerinti szeretetfogalom és az Isten szerinti szeretet között. Nem annyira Jézus kijelentésén kellene meghökkenünk, sokkal inkább szükséges lenne, hogy ez a kijelentés arra sarkalljon bennünket, hogy a szeretetről vallott gondolatainkat újraértékeljük, és próbáljuk újra megfogalmazni a jézusi kijelentés alapján.

„Maga Jézus sohasem vásárolt békét megalkuvással. Szíve túlsordult a szeretettől az egész emberi faj iránt, de sohasem volt elnéző bűneikkel szemben. Túlságosan a barátjuk volt ahhoz, hogy csendben maradjon, míg ők lelket romboló utat követnek – azokat a lelkeket pusztítják, akiket saját vérén vett meg. Azért munkálkodott, hogy az ember hűséges legyen magához, és magasabb, örök érdekeihez. Krisztus szolgálói ugyanerre a munkára hívtak el, s óvakodniuk kell, miközben meg akarják akadályozni a viszályt, nehogy lemondjanak az igazságról. Törekedniük kell »azokra, amik a békességre valók« (Rm 14,19), igazi béke azonban sohasem biztosítható az elvek feladásával. Senki emberfia nem lehet hű az elvekhez anélkül, hogy ellenkezést ne váltana ki. A lelki kereszténységet ellenezni fogják az engedetlenség gyermekei. Jézus megparancsolta tanítványainak: »Ne féljete azoktól, akik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik.« (Mt 10,28) Akik hűségesek Istenhez, azoknak nem kell félniük emberek erejétől vagy Sátán ellenségeskedésétől. Krisztusban biztosított az örök életük. Egyetlen félelmük az legyen, nehogy lemondjanak az igazságról, és így elárulják a bizalmat, mellyel Isten megtisztelte őket.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. Advent Kiadó, i. m., 294–295. o.)

Jézus előre szól szenvedéseiről,
megdicsőülése három tanítvány előtt,
a beteg gyermek meggyógyítása,
a tanítványok rangvitája

(Lk 9,18–50; Jézus élete 45–48. fej.)

1

*Miért és hogyan tett fel kérdéseket Jézus a tanítványainak?
Mi a példaadó és követendő ebben a mi számunkra?*

Lk 9,18–20 | Amikor Jézus magában imádkozott, vele voltak a tanítványok és megkérdezte őket, mondván: Kinek mond engem a sokaság? Ők pedig felelték: Keresztelő Jánosnak, némelyek pedig Illésnek, némelyek pedig, hogy a régi próféták közül támadt fel valamelyik. Mondta nékik: Hát ti, kinek mondotok engem? Felelvén pedig Péter, mondta: Az Isten ama Krisztusának [azaz Messiásának].*

* Az Újszövetségben itt szereplő *Krisztosz* szó a héber *Messias* név pontos megfelelője. Jelentése: *Felkent* (Isten által felkent) valamely szolgálatra. Az Ószövetség idején a papokat, a prófétákat és a királyt kenték fel Istentől kapott szent szolgálatra. Jézus, a Felkent, pap, próféta és király egy személyben.

.....
.....
.....

Milyen két kérdést tett fel Jézus tanítványainak? Hogyan utalt ezzel arra, hogy követői a tömeg, a többség véleményétől függetlenül alakítsák ki lelkiismereti meggyőződésüket?

Az emberi lustaság nem annyira a testi restségben borzalmas – bár annak hatását sem becsülhetjük le –, hanem a lelki oda-zánás hiányában, mely mögött viszont a gondolkodásra, a végiggondolásra való restség húzódik meg. Kérdések feltétele vagy nehézségek (nyomorúság, szenvedés, kudarc stb.) jelentkezése képes kibillenteni ebből az állapotból. Jézus több ízben élt a kérdezés felrázó erejének az eszközével (Lk 2,49; Mt 26,10, Jn 5,6; 6,67; 21,15–17 stb.). A teljes történetet Máté evangélista jegyezte le (Mt 16,13–20), Márk és Lukács csupán részleteket közöl ebből a Cézárea Filippi környékén lezajlott beszélgetésből (Mk 8,27–30; Lk 9,18–21).

A közvélemény mindig nagy hatást gyakorol az egyes emberekre. Amit sokan elfogadnak és mondanak, az előbb-utóbb az igazság látszatát kelti. Szimónidész, az ókori görög bölcs és költő kíméletlen leleplezést adott erről: „Semmihez sem értenek, és mégis mindig beszélnek. És amikor megkérdezed, honnan vették, azt mondják, tegnap is ezt állították.”

Jézus egyrészt tudatosítani szeretne volna tanítványaiban, hogy ők azért nem követik a sokaság véleményét, mert a menygyei Atya kinyilatkoztatását többre becsülik „*a test és vér szavánál*” (Mt 16,17). ***Boldognak nevezte ezért Pétert, és azóta is mindenkit, akik ezt teszik.*** Másrészt figyelmeztetést is kapcsolt

hozzá: amit Istentől tudunk, megtanultunk, azt rendkívül óvatosan kell az emberek elé tárni, nehogy „*megtapossanak*” érte (Mt 7,6). *Nagy dolog a megértés, még nagyobb a megértetés.* Mindkettőhöz igazi alázat, Istennel való együttjárás, a Szentlélek vezetése szükséges. Jézus ezeket elmondta, bár tudta, hogy igazából később értik meg tanítványai. A közvéleményt azonban mindig formálják világi vagy egyházi hatalmak. Az ő befolyásuk alól is ki kellett szabadítani a tanítványokat.

„A tanítványok még távolról sem értették meg Krisztus küldetését. A papok és vének ellenállása és hamis beállítása nem térítette ugyan el őket Krisztustól, de nagy zavart okozott. Nem látták tisztán útjukat. A légkör, amelyben nevelték őket, a rabbik tanítása, a hagyomány hatalma még mindig befolyásolta az igazságról alkotott nézetüket. A világosság drága sugarai időről időre rájuk ragyogtak Jézusról, mégis sokszor olyanok voltak, mint akik sötétben tapogatóznak.” (Ellen White: *Jézus élete. A kereszt árnyékában* c. fejr., Advent Kiadó, Bp., 2000, 347–348. o.)

2 *Miért nem beszélhettek még egyelőre a tanítványok arról, hogy Jézus „Isten ama Krisztusa”?*

Lk 9,21–22 | Ő pedig rájuk parancsolván, meghagyta, hogy ezt senkinek ne mondják, ezt mondván: Szükséges az Emberfiának sokat szenvedni, megvettetni a vénektől, a főpapoktól és írástudóktól, megöletni, és harmadnapon feltámadni.

.....

.....

Milyen összefüggés lehet Jézus tiltása, valamint közeli megaláztatása, szenvedése és megöletése között?

„Mielőtt emberi testet öltött volna Jézus, látta az utat, amelyen végig kell mennie, hogy megmentse, ami elveszett. Minden, amit el kellett szenvednie, a szívet szaggató fájdalom, minden egyes sértés, minden nélkülözés ismert volt számára, mielőtt letette volna koronáját és királyi palástját, s lelépett volna a trónról, hogy istenségére emberi ruhát öltson.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. BIK, Bp., 2006, 355. o.)

Jézus élete során többször figyelmeztette követőit, hogy amíg nem jött el az ideje, ne tegyenek vagy mondjanak olyan dolgokat, amelyeket a tömegek még nem érthetnek meg – megbotránkozhatnak, eltávolodhatnak az igaz úttól (Mk 1,43–45; Mk 9,9; Jn 16,12). Örülünk annak, hogy mi már értünk valamit, de törekedjünk arra is, hogy mások is megértsék, elfogadják Isten útját. Ehhez türelemre és imádságos lelkületre van szükség. Mások szemében gyakran a késlekedés látszatát is keltetheti az effajta magatartás, amiért vád is érhet bennünket. Isten megváltási terve mindig biztosítja, hogy mindenki a legjobb feltetelek mellett választhasson, és dönthesse el sorsát. Senki sem veszhet el, csak a saját és sorozatos rossz választásai miatt.

„Péter vallástétele után Jézus azt parancsolta tanítványainak, senkinek ne mondják el, hogy Ő a Krisztus. Parancsát a farizeusok és írástudók eltökélt ellenállása miatt adta. A népnek, sőt a tanítványoknak is olyan hamis elképzelésük volt a Messiásról, hogy egy nyilvános bejelentés nem alakított volna ki bennük igazi képet jelleméről,

munkájáról. Napról napra fedte fel előttük küldetését, így akart helyes felfogást kialakítani bennük önmagáról mint Messiásról (...) Krisztust a saját nemzete veti el, csalóként elítélik, s gonosztevőként keresztre feszítik. A sötétség órája azonban egyre közeledett, s Jézusnak fel kellett tárnia az előttük álló küzdelmet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. BIK, i. m. 359–360. o.)

3

Mit hozott Jézus tanítványai tudomására, mintegy alkalom szülte módon, a beszélgetés végén, ami azóta is érvényes minden Őt követő számára?

Lk 9,23–26 | Mondta pedig mindenkinek: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztyét minden nap, és kövessen engem. Mert aki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az ő életét énértem, megtartja azt. Mert mit használna az embernek, ha mind e világot megnyeri is, magát pedig elveszti, vagy magában kárt vall? Mert valaki szégyell engem és az én beszédemet, az Emberfia is szégyellni fogja őt, mikor eljön az ő dicsőségével, az Atyáéval és a szent angyalokéval.

.....

.....

.....

Jézus középponti, legnagyobb és leghatározottabb tanítása előtt állunk. Legnagyobb ellenségünk a tulajdon énközpontú természetünk. Mindennapos hadviselést kell folytatnunk elle-

ne. Meg kell tagadnunk ezt a természetet – késztetéseit, ágálásait, csábításait –, továbbá mindennap szolgálatot kell folytatnunk másokért. Ha született természetünkkel azonosítjuk magunkat, elveszünk. Ha Jézus Krisztust megismerve és követve, Őérte nemet mondunk természetünk ösztönzéseire, akkor jutunk el igazi önmagunkig. *Igazi lényünk a Krisztussal azonosult lényünk.*

A bűnre hajló természet fűt-fát ígér Sátán sugallatára (Lk 11,21), de a világ megnyerése fel nem ér azzal, hogy a magunk igaz életét élhetjük. Inkább legyünk bakák Krisztus seregében, mint őrmesterek vagy őrnagyok a világ szolgálatában. „Inkább legyek Jézus Krisztus rabszolgája, mint a világ egyeduralkodója.” (Comenius)

Jézus megvallása és hirdetése bátorságot igényel. Ez azonban nem lehet nehéz, ha a Tőle jövő igazságot valóban nagy-nak látjuk. A gyávaság arról tanúskodik, hogy mégsem rendeltük alá magunkat Jézusnak. A köves talajú föld esete ez (lásd Mt 13,5–6.20–21).

Ezt a tanítását különösen hangsúlyossá tette Jézus (Mt 10,32–33; Mk 8,38; Jel 3,16). *Ő csak azokat vallja magáénak, akik áldozatának elfogadását a maguk áldozatkészségével társítják.*

„Szeretni a lelkeket, akikért Krisztus meghalt – ez az ÉN keresztre feszítését jelenti. Aki Isten gyermeke, az ettől kezdve egy szemnek tekinti magát a világ megmen-tésére lebocsátott lánokban. Egy Krisztussal az Ő kegyel-mi tervében, s Vele jár, hogy megkeresse és megmentse, aki elveszett. A keresztyén embernek mindig észben kell tartania, hogy ő Istennek szentelte magát, és jellemével Krisztust kell bemutatnia a világnak. Az önfeláldozás-nak, szeretetnek, együttérzésnek, melyek Krisztus életében

megnyilvánultak, újra meg kell jelenniük Isten munkásának életében.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A kereszt árnyékában c. fejj., 353. o.)

Isten minden segítséget megad ahhoz, hogy mindezt természetesnek tartsuk. Nem mi vagyunk, leszünk hősök. „*Az Úr van velünk, mint hatalmas hős.*” (Jer 20,11) Ennek szemléltető története következik ezután: Jézus megdicsőülése. Jézus előre szolt erről, jelképes beszéddel, de jelentőségteljes módon.

4 *Hogyan küszöbölhetjük ki sokak félreértését Isten országa gyogyo eljövételét illetően? Mi a jelentősége Jézus megdicsőülése történetének?*

Lk 9,27–36 | Mondom pedig néktek bizonynal, hogy vannak az itt állók közül némelyek, kik a halált meg nem kóstitják, mígnem meglátják az Istennek országát. És történt e beszédek után mintegy nyolcadnappal, hogy maga mellé vette Pétert, Jánost, Jakabot, és felment a hegyre imádkozni. Imádkozása közben orcájának ábrázata elváltozott, és az ő ruhája fehér és fénylő lett. Íme, két férfiú beszélt vele, akik Mózes és Illés voltak. Dicsőségben megjelenván, beszélték az ő halálát, melyet Jeruzsálemben fog beteljesíteni. Pétert pedig, és a vele lévőket elnyomta az álom, de mikor felébredtek, látták az ő dicsőségét, és ama két férfiút, akik vele álltak. Amikor azok eltávoztak tőle, mondta Péter Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lennünk, csináljunk azért három hajlékot; egyet néked, Mózesnek is egyet, és egyet Illésnek, nem tudván mit mond. Mikor ő ezeket mondta, felhő támadt, és azokat beárnyékolta. Ők pedig megfélemlettek, mikor azok bementek a felhőbe. Szózat jött

a felhőből, mondván: Ez amaz én szeretett Fiam, őt hallgassátok! Mikor a szózat jött, találatott Jézus csak maga. Ők pedig hallgattak, senkinek nem mondtak el semmit abból, amit láttak azokban a napokban.

.....

.....

.....

Hogyan kapcsolódott a megdicsőülés eseménye ahhoz, hogy Jézus előzőleg nemsokára bekövetkező szenvedéseiről szólt? Miért éppen Pétert, János és Jakabot vitte magával a hegyre, hogy e különleges tapasztalatban részesüljenek? Milyen maradandó nyomot hagyott Péterben ez az eset (lásd 2Pt 1,16–18)?

Jézus előre bejelentette megdicsőülését, és szólt ennek a jelentéséről is. Az eljövendő Isten országa pár óra erejéig a földre szállt. Ehhez hasonló eset – jóval visszafogottabb formában – csak kettő van az evangéliumokban: amikor az Atya hangja szólt Jézus keresztségekor (Mt 3,17), majd jeruzsálemi bevonulása után (Jn 12,28–30). Most Mózes és Illés is megjelent a majdan feltámadó és elválkozó igazak képviselőként, és az Atya hangja is hallható volt. A próféták és Jézus beszélgetéséből csak töredékes emlék maradt meg, mert előzőleg a tanítványokat elnyomta az álom.

„A tanítványok még nem fogják föl a látottakat, de örvendeznek, azért, hogy hosszútűrő tanítójukat – aki gyöngéd és alázatos, aki mások szívességére szoruló idegenként vándorol ide-oda – megtisztelik a menny kiváltságosai.

Azt hiszik, Illés a Messiás uralkodását fogja bejelenteni, s Krisztus országát hamarosan megalapítják a földön. Félelmük, csalódásuk emlékéért örökre elűzhetik. Szeretnének ott maradni, ahol Isten dicsősége megnyilatkozott. Péter felkiált: »Mester, jó nékünk itt lennünk: csináljunk azért három hajlékot, egyet néked, Mózesnek is egyet, és egyet Illésnek.« (Lk 9,33) A tanítványok bizonyosak afelől, hogy Mózes és Illés Mesterük védelmére, királyi tekintélyének megalapozására érkezett.

A koronát azonban a keresztnak kell megelőznie. Beszélgetésük tárgya nem Krisztus trónra emelése, hanem Jeruzsálemben bekövetkező halála. Jézus egyedül járt az emberek között, hordozta az emberiség gyengeségeit, annak fájdalma, bűne ránehezedett. Mennél inkább nyomasztotta a közelgő próba lelkileg annál inkább egyedül maradt a világban, mely nem ismerte fel Őt. Még szeretett tanítványai is elmerültek saját kételyeikben, bánatukban, vérmes reményeikben, s nem fogták föl küldetésének titkát. Egykor a menny szeretete és közössége övezte, de az Általa teremtett világban magányos volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Jézus megdicsőülése c. fej., 357–358. o.)

5

Mi a tanulsága a beteg gyermek másnap reggeli meggyógyításának?

Lk 9,37–45 | Másnap, amikor a hegyről leszállt, sok nép ment Jézus elébe. Íme, egy a sokaság közül felkiáltott, mondván: Mester, kérlek téged, tekintsz az én fiamra, mert nékem egyetlenegyet, és íme, a lélek megragadja őt, és hirtelen kiált, és szaggatja őt, annyira, hogy tajtékot túr, és nehezen megy el

tőle, szaggatván őt. Kértem a te tanítványaidat, hogy űzzék ki azt, de nem tudták. Felelvén pedig Jézus, mondta: Ó, hitetlen és elfajult nemzetség! Meddig leszek köztetek, és meddig tűrlek titeket? Hozd ide a te fiadat! Amíg pedig az odament, aközben az ördög földhöz ütötte azt, és megrángatta. De Jézus megdorgálta a tisztátalan lelket, és meggyógyította a gyermeket, és adta azt az ő atyjának. Elálmélkodtak pedig mindnyájan az Istennek nagyságos erején. Mikor pedig mindnyájan csodálkoztak mindazokon, amiket Jézus cselekedett, mondta az ő tanítványainak: Vegyétek füleitekbe ezeket a beszédeket, mert az Emberfia az emberek kezébe fog adatni. De ők nem értették e mondást, el volt rejtve előlük, hogy ne értsék azt, és féltek őt megkérdezni e mondás felől.

.....
.....
.....
.....

Miért nem tudták vajon a tanítványok meggyógyítani a beteg fiút, noha máskor gyógyítottak beteget a Szentlélek ereje által (Lk 10,17)?

A történet legteljesebb rögzítése Mk 9,9–29 verseiben található, Máté és Lukács csupán néhány fontos mozzanatot emel ki. A négy evangéliumot minden esetben egységben kell tanulmányoznunk, hogy a lehető legteljesebb képet nyerjük Jézus cselekedeteiről és tanításairól, noha természetesen ezek egy-egy darabja is felmérhetetlenül sokat mond.

„Sokan úgy érzik, nincs hitük, ezért távol maradnak Krisztustól. Ezek az emberek gyámoltalan méltatlanságukban hagyatkozzanak irgalmas Megváltójuk kegyelmére! Ne önmagukra, hanem Krisztusra nézzenek. Aki az emberek között járva meggyógyította a betegeket és kiűzte a démonokat, ma is ugyanaz a hatalmas Üdvözítő. A hit Isten Igéje által születik meg. Ragadd meg hát az ígértét! »Aki hozzám jő, semmiképpen ki nem vetem.» (Jn 6,37) Vesd magad lábához, és kiáltsd ezt: »Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemnek!« (Mk 9,24) Ha ezt cselekszed, sohasem vesztesz el, soha!

...Hitetlenségük, amely kizárta őket a Krisztussal való szorosabb kapcsolatból, és gondatlanságuk, mellyel a rájuk bízott szent munkára tekintettek, okozta vereségüket a sötétség erőivel vívott küzdelemben. Szomorúságot és kételyt ébresztett bennük, amit Krisztus a haláláról mondott. A három tanítvány kiválasztása pedig, hogy elkísérje Jézust a hegyre, felkeltette a többiek irigységét. Ahelyett, hogy imádkozással és a Krisztus szavain való elmélkedéssel erősítették volna hitüket, inkább elkeseredésükkel és személyes sérelmeikkel foglalkoztak. A sötétség ilyen állapotában vették fel a küzdelmet Sátánnal.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. BIK, i. m., Jézus megdicsőülése c. fejj., 372–373. o.)

„A kiváltságos tanítványok rövid időn belül látták a két végletet: a dicsőséget és a megaláztatást. Látták az embert átváltozni Isten képmására, és lealacsonyodni Sátán hasonlatosságára. Látták Jézust leszállni a hegyről, ahol az égi küldöttekkel beszélt, ahol a sugárzó dicsőségből jövő hang Isten Fiának jelentette ki, hogy azután a legkétségbeejtőbb és legfelháborítóbb kép táruljon elé: az eszelős fiú eltorzult ábrázattal, kínok görcsétől csikorgó fogakkal. Emberi erő nem

tudott rajta segíteni. A hatalmas Üdvözítő, aki néhány órával ezelőtt megdicsőülten állt álmétkodó tanítványai előtt, lehajol, hogy felemelje Sátán áldozatát a földről, ahol az fetrengett, és testi, szellemi egészségben adja vissza atyjának, otthonának. A megváltás példaképe volt ez: Isten Egyetlen leereszkedett az Atya dicsőségéből, hogy megmentse az elvesztettet. Ez megmutatta a tanítványok küldetését is. Krisztus szolgálóinak életüket nemcsak a hegyen, Jézussal kell eltölteniük a lelki megvilágosodás óráiban. Munka vár rájuk lent, a síkon. Sátán rabságába vetett lelkek várják a hit és az imádság szavait, melyek megszabadítják őket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Szolgálat c. feje., 363. o.)

Miért „támadt bennük az a gondolat, hogy ki nagyobb közöttük”?

6

Lk 9,46–50 | Támadt pedig bennük az a gondolat, hogy ki nagyobb közöttük. Jézus pedig látván az ő szívük gondolatát, egy kisgyermeket megfogván, maga mellé állította őt, és mondta nékik: Valaki e kisgyermeket befogadja az én nevemben, engem fogad be, és valaki engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött, mert aki legkisebb mindnyájatok között, az lesz nagy. Felelvén pedig János, mondta: Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöket űz, és eltiltottuk őt, mivel-hogy nem követ téged mivelünk. Mondta néki Jézus: Ne tiltatok el, mert aki nincs ellenünk, mellettünk van!

.....

.....

Miután nem tudták meggyógyítani a beteg gyermeket, talán inkább arról kellett volna gondolkodniuk, hogy miért ilyen gyengék? Jézus hatalmáról és szeretetéről is gondolkodhattak volna, arról, hogyan bánt a démontól gyötört fiúval és apjával. Sátán azonban az örökös zavarkeltő, Isten dicsősége helyett az emberek dicsőségével hozakodik elő.

„A dicsőség előtt van a megalázkodás. A menny azt a munkást választja magas poszt betöltésére, aki Keresztelő Jánoshoz hasonlóan alacsony beosztást vállal Isten előtt. A leggyermekibb tanítvány végzi Istenért a leghatékonyabb munkát. A mennyei értelmes lények azokkal tudnak együttműködni, akik nem a maguk dicsőségét keresik, hanem lelkek megmentéséért munkálkodnak... Ám ha az ember felmagasztalja magát, s úgy érzi, hogy rá feltétlenül szükség van Isten nagy tervének sikeréhez, az Úr félreteszi...

Jézus tanítványainak nem volt elegendő országának természetéről tanulniuk. Szívbeli változásra volt szükségük, amely összhangba hozza őket az alapelvekkel... A kisgyermek szerénységét, önmagával nem gondolását, bízó szeretetét – ezeket a vonásokat értékeli a menny. Ezek az igazi nagyság jellemzői. Jézus újból elmagyarázta tanítványainak, hogy országát nem földi méltóság, ragyogás jellemzi.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Ki a nagyobb? c. fejj., 369. o.)

János apostol megértette, vagyis rögtön saját magára vonatkoztatta Jézus tanítását. Ezért volt ő a szeretett tanítvány. Beismerte a többiek nevében is tévedésüket, hogy eltiltottak egy embert, hogy Jézusról beszéljen. Csak azért, mert nem tartozott a tizenkettő közé. Jézus felelete és Márk evangéliumában

megörökített részletes feddése (9,39–50) ma is, mindnyájunknak szól.

„A Megváltó szavai letörték a tanítványok magabiztoságát... János úgy érezte, meg kell kérdeznie, hogy helyesen járt-e el egy esetben... Jakab és János azt hitték, hogy ennek az embernek az akadályoztatásával Uruk tisztességét tartották szem előtt, s most kezdték meglátni, hogy a magukét féltették. Belátták tévedésüket, és elfogadták Jézus feddését. Senkit sem szabad elutasítani, aki bármilyen módon barátságos Krisztus iránt. Sokan voltak, akiket mélyen megindított Krisztus jelleme és munkája, és akiknek a szíve hittel kezdett megnyílni az Üdvözítő felé – a tanítványoknak pedig, akik nem ismerik az indítékokat, vigyázniuk kell, nehogy elcsüggedjenek ezeket az embereket. Amikor Jézus már nem lesz közöttük személyesen, s a munkát rájuk hagyja, nem szabad szűk látókörűen olyan lelkületet dédelgetniük, amely másokat kizár, hanem ugyanazt a messzemenő rokonszenvet kell kinyilvánítaniuk, amelyet Mesterüknél láttak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Ki a nagyobb? c. fejj., 379. o.)

Az utolsó igehirdetői körút kezdete

(Lk 9,51–11,36)

1 *Mire utal az „eltökélte magát” kifejezés Lk 9,51-ben?*

Lk 9,51 | Lőn pedig, mikor az idő elközelgett, hogy Ő felvitesék, eltökélte magát, hogy Jeruzsálembe megy.

.....

.....

.....

Jézus tudatosan készült a róla szóló ószövetségi jóvendölések beteljesítésére. Dn 9,24–27 kijelentése szerint a Megváltónak három és fél évi tanítói szolgálat után kell életét adnia az emberért. Ezáltal is tudta Jézus, hogy „*az idő elközelgett*”. Emellett állandó, szoros kapcsolatban volt az Atyával a Szentlélek által, mindig, mindenben az Ő akaratát kereste, irányítását követte.

Nem volt egyszerű búcsút mondania az északi országrésznek, ahol seregestül követték Őt. Jézus rendkívüli népszerűsége alábbhagyott ugyan Galileában a királyság visszautasítása óta, de még mindig sok őszinte követője volt itt, és sokan értékelték jelenlétét, szomjaztak tanításaira. Az Atya parancsolata azon-

ban fontosabb volt Jézusnak, mint az ígéretes emberi visszajelzések (vö. Jn 12,50).

Mely területeken haladt át Jézus Jeruzsálem felé tartva? Mi jellemezte ezt az i. sz. 30 telétől i. sz. 31 húsvétjáig tartó, negyedéves szolgálatot?

2

Lk 9,52; 10,1; 12,1/a | Követeket küldött az ő orcája előtt; és azok elmenvén, bementek egy szamaritánus faluba, hogy néki szállást készítsenek...

...Ezek után pedig rendelt az Úr másokat is, hetvenet, és elküldte azokat kettőnként az ő orcája előtt, minden városba és helyre, ahová ő menendő volt...

...Ezenközben, mikor sok ezerből álló sokaság gyűlt egybe...

(Vö.) **Mt 19,1–2** | Amikor elvégezte Jézus e beszédeket, elment Galileából, és ment Júdeának hatáiraiba, a Jordánon túl, követte őt nagy sokaság, és meggyógyította őket.

(Vö.) **Mk 10,1** | Felkelvén Júdea hatáiraiba ment, a Jordánon túl való részen át, és ismét sokaság gyűlt hozzá, ő pedig szokása szerint tanította őket.

.....

.....

.....

Jézus a Jordánon túl, Pérea vidékén időzött a legtöbbet ezen az utolsó ígéhirdetői körútján, ezért péreai szolgálatnak is szokták nevezni életének ezt a szakaszát. Pérea a Szamariával és Júdeával átellenben lévő terület a Jordán túlsó partján. Jézus

Szamarián keresztül ment Pérea vidékére. A hetven tanítvány kiküldése ennek az időszaknak a kezdetén történt. Lukács rendkívül sok rövid beszélgetést, életmozzanatot örökít meg az utolsó igehirdetői út első szakaszából is. Mindegyikből van tanulnivalónk.

„A hetven is ugyanazokat az utasításokat kapta, mint a tizenkettő, kivéve azt az utóbbiaknak adott parancsot, hogy ne menjenek egyetlen pogány vagy samaritanus városba se – ez a hetvenre nem vonatkozott. Bár Krisztust éppen most utasították vissza a samaritanusok, szeretete változatlanul fennállt irántuk. Amikor a hetven tanítvány elindult az Ő nevében, először Szamaria városaiba látogattak el.

Magának a Megváltónak a szamariai látogatása, majd később az irgalmas samaritanus méltatása, annak a leprásnak a hálás öröme, aki a tízből egyedül tért vissza, hogy köszönetet mondjon Krisztusnak – mind jelentőségteljes események voltak a tanítványok számára. A tanulság mélyen szívükbe vésődött. Röviddel mennybemenetele előtt, az apostolok megbízásakor Jézus Szamariát, Jeruzsálemet és Júdeát említette, mint azokat a helyeket, ahol először kell hirdetniük az evangéliumot. Tanítása készítette föl őket megbízatásuk teljesítésére. Amikor Mesterük nevében Szamariába mentek, az emberek készek voltak elfogadni őket. A samaritanusok hallottak Krisztus dicsérő szavairól, irgalmas cselekedeteiről honfitársaik érdekében. Látták, hogy a durva bánásmód ellenére csak szeretetteljes gondolatai vannak irántuk, és ez megnyerte szívüket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Az utolsó út Galileából c. fejj., 413. o.)

A péreai szolgálat kezdeti szakaszában hangzott el az irgalmas szamaritánus példázata, amit csak Lukács evangéliuma örökít meg. Milyen tanításokat tartalmaz ez a példázat számkra?

Lk 10,30–36 | Egy ember ment alá Jeruzsálemből Jerikóba, és rablók kezébe esett, akik kifosztották, megverték, azután félholtan otthagya elmentek. Hasonlóképpen egy lévita is ment azon az úton lefelé, de amikor meglátta, elkerülte. Hasonlóképpen egy pap is, mikor arra a helyre ment, és látta őt, elkerülte. Egy szamaritánus pedig az úton menve odaért, ahol az volt, és mikor meglátta, könyörületességre indult. Hozzájárulván, bekötözte annak sebeit, olajat és bort töltvén azokba, felhelyezvén őt az ő tulajdon barmára, vitte a vendégfogadó házhoz, és gondját viselte néki. Másnap pedig elmenőben két pénzt kivéven, adta a gazdának, és mondta néki: Viselj gondot rá, és valamit ezen fölül ráköltesz, én mikor visszatérek, megadom néked. E három közül azért kit gondolsz, hogy felebarátja volt annak, a ki a rablók kezébe esett?

.....

.....

.....

*Milyen előzmény után hangzott el e példázat? (Lk 10,25.29)
Milyen választ ad e példázat a „ki az én felebarátom” kérdésre? Hogyan válaszolt arra a kérdést felvető írástudó (Lk 10,37)?
Mivel egészíthetjük ki még választát? Mi jellemzi az igaz felebaráti szeretetet e példázat szerint? Nekünk is szól-e Jézus felhívása, amelyet e törvénytudóhoz intézett (Lk 10,37)?*

Az irgalmas szamaritánus példázata megtörtént eseten alapult (10,31/a). Jelentősége, súlya egészen rendkívüli a példázatok sorában. A törvény betöltéséről, a tökéletességről aligha lehetne szemléletesebb leírást adni.

A „*ki az én felebarátom*” kérdésre ezt a választ adja a példázat. Az a bajba jutott ember, akit az isteni gondviselés utadba hoz, akkor is, ha történetesen ellenségről vagy eretnekről van szó (Thomas Jefferson megfogalmazása), mint ahogy a szamaritánus számára a zsidó férfi ellenséges nemzethez és más, az övével ellentétes valláshoz tartozó volt. Továbbá akkor vagy a felebarátja a nyomorúságba esettnek, ha szívbeli könyörületből fakadóan a legtöbbet teszed érte Mt 7,12 elve szerint.

„A [ki az én felebarátom] kérdés végeláthatatlan viták tárgya volt. A pogányokat és a szamaritánusokat illetően nem kételkedtek: őket idegeneknek és ellenségeknek tartották. De hogyan tegyenek különbséget saját népük különféle osztályai között? Kit tartson felebarátjának a pap, a rabbi, a vén? Életüket megtisztulási szertartások sorozata töltötte be. Azt tanították, hogy a tudatlan és hanyag sokasággal való érintkezés tisztátalanná tesz, s ezt a tisztátalanságot csak fáradtságos erőfeszítéssel lehet eltávolítani. Felebarátaiknak kell-e tekinteniük a »tisztátalanokat«? Jézus most sem volt hajlandó vitába bocsátkozni. Nem lepelte le azok vakhitűségét, akik el akarták ítélni. Azonban egy egyszerű történettel olyan képet tárt hallgatói elé a mennyei szeretet kiáradásáról, hogy megérintett minden szívet, és a törvénytudó kénytelen volt megvallani az igazat. Úgy lehet eloszlatni a sötétséget, ha beengedjük a világosságot. A tévedések elleni legjobb módszer az igazság bemutatása. Isten szeretetének megnyilatkozása hozza nap-

fényre az énközpontú szív torzulásait és bűnét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 430. o.)

„Az irgalmas samaritánus történetével Jézus saját magát és küldetését mutatta be. Sátán az embert becsapta, megsebezte, kirabolta, összetörte, azután veszni hagyta, a Megváltó azonban könyörületre indult kilátástalan állapotunk láttán. Otthagyta a dicsőséget, és eljött, hogy megmentsen. A halál torkában talált ránk, s felkarolta ügyünket. Sebeinket meggyógyította, igazságosságának ruhájával takart be minket. Biztos menedéket nyújtott nekünk, mindenről gondoskodott, a saját költségére. Meghalt, hogy megváltson. Saját példájára mutat, amikor így szól követőinek: »Ezeket parancsolom néktek, hogy egymást szeressétek.« »Amint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást.« (Jn 15,17; 13,34)” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Az irgalmas samaritánus c. fej., 424. o.)

Milyen hatással volt a tanítványokra Jézus imaélete? Hogyan válaszolt Jézus tanítványai kérésére?

4

Lk 11,1.5–13 | Amikor Ő imádkozott egy helyen, minekutána elvégezte, mondta neki egy az ő tanítványai közül: Uram, taníts minket imádkozni, miképpen János is tanította az ő tanítványait...

...Mondta nekik: Ki az közületek, akinek barátja van, és ahhoz megy éjjélkor, és ezt mondja neki: Barátom, adj nekem kölcsön három kenyeret, mert az én barátom hozzám jött az útról, és nincs mit adjak ennie. Ő pedig onnét belülről felelve ezt mondaná: Ne bánts engem, immár az ajtó be van zárva, és az én gyermekeim velem vannak az ágyban, nem kelhetnek fel, és nem

adhatok néked? Mondom néktek, ha azért nem fog is felkelni, és adni néki, mert az a barátja, de annak tolakodása miatt felkel, és ad néki, amennyi kell. Én is mondom néktek: Kérjétek, és megadatik néktek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyittatik néktek. Mert aki kér, mind kap, és aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyittatik. Melyik atya pedig az közületek, akitől a fia kenyeret kér, és ő talán követ ad néki, vagy ha halat, vajon a hal helyett kígyót ad-e néki? Avagy ha tojást kér, vajon skorpiót ad-e néki? Ha azért ti gonosz létetekre tudtok a ti fiaitoknak jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, a kik tőle kérik.

.....

.....

.....

Hogyan hangzott Jézus tanítványai kérésére adott válaszában az első része (Lk 11,2–4)? Mi a mondanivalója ennek számunkra? A mi belső szobánkban mondott imádságainkban mindig benne vannak azok a fő elemek, amelyek mindennap szükséges kéréseink kell, hogy legyenek a Miatyánk mintaimádsága szerint? Hogyan buzdít állhatatosságra, és egyben Isten iránti megrendíthetetlen bizalomra a kenyeret kérő barát példázata? Miért ún. ellentétes példázat ez (a hamis bíró és az özvegyaszony példázatahoz hasonlóan)? Mire, illetve kire van szükségünk, éppúgy, mint a mindennapi kenyérre, e példázat szerint?

Egy ízben tanítványai szem elől veszítették Jézust. Mikor keresésére indultak, hangos imádság közben találták. Nem akarták megzavarni, imája végeztével fordultak hozzá kérésükkel.

Ez a kérés is rámutat arra, hogy Jézus imaélete rendkívüli volt. A tanítványokból ezért szakadt föl a sóhaj, hogy tanítsa őket is ilyen imádkozni tudásra. Felidéződött előttük, hogy Keresztelő János szolgálatában is rendkívüli volt az ima. Az, hogy mi nem tartunk ott hitéletünkben, lelki növekedésünkben, ahol tarthatnánk, legfőképpen fogyatékos imaéletünknek köszönhető. (Igeismeretünk is csak a saját szemünk előtt megfelelő, a hamis megelégedés alapján.) Imádságaink jelenleg sokszor nem megerősítenek, hanem inkább lelkiismeret-furdalás forrásai.

A hegyi beszédet követően most tárta Jézus másodsorra hallgatósága elé a Miatyánk mintaimáját, hozzácsatolva *a kegyeret kérő barát példázatát*. Ezt a példázatot szintén csak Lukács örökíti meg.

Vegyük számba az ördögűzés történetének tanulságait!

Lk 11,14–20 | Ördögöt űzött ki, mely néma volt. Mikor kiment az ördög, megszólalt a néma; és csodálkozott a sokaság. Némelyek pedig azok közül mondták: Belzebub által, az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket. Mások meg kísértvén őt, mennyei jelet kívántak tőle. Ő pedig tudván azoknak gondolatait, mondta nékik: Minden ország, amely magával meghasonlik, elpusztul, és a ház a házzal, ha meghasonlik, leomlik. Sátán is, ha magával meghasonlik, mi módon állhat meg az ő országa? Mert azt mondjátok, hogy én a Belzebub által űzöm ki az ördögöket. Ha én a Belzebub által űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok ki által űzik ki? Annakokáért ők maguk lesznek a bírások. Ha pedig Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten országa.

.....

.....

.....

A Jézus elleni támadások a legnagyobb és legnyilvánvalóbb csodák idején sem szüneteltek. Sőt! Azzal vádolták, hogy Belzebub által űzi ki az ördögöket. (A Baál-zebub egy bálványisten elnevezése a föníciaiaknál, jelentése: a legyek ura.) Jézus idején sok népies elképzelés élt, mint azóta is mindmáig, a sátáni világ összetételéről és szerkezetéről.

Jézus másokra is utalt („*a ti fiaitok*”) a gonosz lelkek ártalmatlanításával kapcsolatban, szóba hozta a tíz csapás történetéből „*Isten ujját*” (2Móz 8,19), majd két példázat elmondásával erősítette meg, hogy az „*erős fegyverest*” csak egy még erősebb űzheti ki palotájából, az emberi lelkivilágából, amely „*palotát*” az ember engedélyével, beleegyezésével foglalhatja el az ellenség.

A gonosztól való megszabadítás sokasodó jeleneteivel találkozunk Jézus szolgálatának a vége felé. A démoni világ egyre aktívabbá, és egyre arcátlanabbá is vált.

„Vannak keresztények, akik túlságosan sokat gondolnak és beszélnek Sátán hatalmáról. Ellenségük foglalja le gondolataikat, imádkoznak az ellene szükséges erőért, sokszor emlegetik, és ő egyre nagyobbak tűnik a képzeletükben. Bár igaz, hogy Sátán nagyon erős lény, de hála Istennek, hatalmas Megváltónk van, aki kiűzte a gonoszt a mennyből. Sátán nagyon elégedett, ha az emberek túlhangsúlyozzák erejét és hatalmát. Miért nem Jézusról beszélünk inkább? Miért nem magasztaljuk az Ő erejét és az Ő szeretét?” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 425. o.)

Hogyan válaszolt Jézus a kísértő „jelkívánásokra”?

6

Lk 11,16.29–32 | Mások meg kísértvén őt mennyei jelt kívántak tőle...

...Mikor pedig a sokaság hozzá gyülekezett, kezdte mondani: E nemzetség gonosz, jelt kíván, de jel nem adatik néki, hanem csak a Jónás prófétának ama jele. Mert miképpen Jónás jelül volt a Ninivebelieknek, azonképpen lesz az embernek Fia is e nemzetségnek. Délnek királynéasszonya felkel majd az ítéletkor e nemzetség férfaival, és kárhoztatja őket, mert ő eljött a föld széléről, hogy hallhassa a Salamon bölcsességét, és íme, nagyobb van itt Salamonnál. Ninive férfiai az ítéletkor együtt támadnak majd fel e nemzetséggel, és kárhoztatják, mivelhogy ők megtértek a Jónás prédikálására; és íme nagyobb van itt Jónásnál.

.....
.....
.....
.....

„Látták Krisztust a Szentlélek bizonyágtétele és a kinyilatkoztatás révén, amelyet Isten adott a lelkükbe. Erejének élő bizonyítékait nap, mint nap láthatták, mégis újabb jelet kértek. Ha megkapták volna, éppen olyan hitetlenek maradtak volna, mint azelőtt. Ha nem győzte meg őket, amit láttak és hallottak, akkor fölösleges még több csodatettet látniuk. A hitelenség mindig talál okot a kételkedésre, és a legkézzelfoghatóbb bizonyítékot is félresöpri.” (Elen G. White: *Jézus élete*. 330. o.)

Az Ige biztos tanítását erősítette meg Isten jelekkel, s nem megfordítva: a jelek sosem helyettesítették a megértést. Ha jól megértettünk egy tanítást, legyen az a jel. De ha ingadozunk, ne kérjünk jeleket, hanem összpontosítsunk figyelmünket a kitisztázásra és az egészen bizonyos megértésre. Ez a hitnek szép és nemes harca, ez „*a hitért való tusakodás*” (Júd 3).

8. tanulmány – május 23.

Óvás a farizeusok kovászatól

(Lk 11,37–14,6)

Mi a farizeusok kovásza?

Lk 12,1 | Mindenekelőtt oltalmaztátok meg magatokat a farizeusok kovászatól, mely a képmutatás.

1

Kik voltak a farizeusok? Kire mondják ma a köznyelvben, hogy farizeus? Mi a képmutatás? Vannak-e a képmutatásnak jelentés-árnyalatai? Mi alapján lehet a képmutatás jelképe a kovász? Miért melegágya a képmutatásnak a vallás? Miért kell „mindenekelőtt” a képmutatástól megoltalmaznunk magunkat?

A képmutatásként fordított görög *hypokrisis* szó alapjelentése egyebek mellett a színészi előadással áll kapcsolatban. A korábbi görög szövegektől eltérően az Újszövetségben már egyértelműen negatív tartalommal szerepel. Hasonlóan a magyar képmutatás szó is etikailag erősen elmarasztaló fogalom. Akkor

mondják, ha valakiről lelepleződik, hogy másnak, jobbnak tettei magát, mint amilyen valójában. Ebben az értelemben a képmutatás szándékos, durva megtévesztés.

A képmutatásnak azonban vannak fokozatai, finomabb válfajai is. (Érdeemes ebből a szempontból mögé nézni a mára állandósult, erőteljes jelentésű szókapcsolatnak, s visszanyúlni annak összetevőire, illetve alapjelentéséig: *képet mutatni*, tehát a valóságnak valamilyen ábrázolását, kisebb-nagyobb mértékben torzult mását közvetíteni.)

Létezik egyebek mellett társadalmi képmutatás. Ilyenkor tömegek vesznek részt valamilyen kegyesnek tűnő, valójában kétes értékű cselekményben. Példaként hozható az állami gondozott gyerekek karácsonyi megajándékozása, illetve az e körüli lelkes nyüzsgés, miközben gyakran ugyanezek az emberek egész évben közönyösek a sorsuk iránt.

Beszélhetünk megfelelésvágyból vagy félelemből elkövetett képmutatásról is. Ez egy másik ember vagy egy közösség kimondott-kimondatlan elvárásai hatására megszülető, nem ritkán kényszerű szerepjátszás.

Végül – de nem kimerítve a sort – van olyan képmutatás is, ami nem kifelé irányul, hanem az ember önmagának mutat hamis képet, például hogy megnyugtassa a lelkiismeretét.

A képmutatás utóbb sorolt, finomabb válfajainak az is sajátossága, hogy nem feltétlenül tudatosak: öntudatlanul is elkövethetők, azaz úgy, hogy közben mindez fel sem tűnik az elkövetőknek.

A képmutatásnak valamennyi válfajában közös tehát a hamis kép mutatása, a megtévesztés, legyen szó akár mások megtévesztéséről, akár önmegettévesztéséről, akár mindkettőről. Mivel a képmutatás ilyen módon a valósággal történő szembesüléstől foszt meg, így az alapfeltételét zúzza szét az igazságnak, és

a forrásvidéken mérgezi meg az igazzá válást. Bizonyára ezért helyezte Jézus *mindenek elé* a képmutatástól való őrizkedést, azaz a mások, de legfőképpen az önmagunk előtti őszinteséget.

Miért melegágya a vallás a képmutatásnak? A Biblia emberileg lehetetlent követel (lásd legfőképpen: ne kívánd, amit kívánsz!). A lehetetlent lehetőségessé tévő titok megnyílásához megalkuvásmentes őszinteséget vár, elsősorban önmagunkkal szemben. A vallás – azaz a torz kereszténység – kívánalmi ugyan általában szintén nem könnyűek, de az beéri a felszín rendezettségével, és nem tűri az őszinteséget. Mindez elemi erővel sodorja a gyülekezetet valamiféle beteg, össznépi szerepjátás, vagyis az általános képmutatás felé.

A továbbiakban a torz kereszténységre, avagy a vallásra legfőképpen jellemző típusait tekintjük át a képmutatásnak, Lukács evangéliuma alapján: A 2. kérdésnél a durva, a 3–5. kérdésnél pedig egy-egy kifinomultabb fajtáját ismerhetjük meg.

Milyen a durva képmutatás?

Lk 11,39 | Mondta pedig az Úr neki: Ti, farizeusok, jóllehet a pohár és tál külső részét megtisztítjátok, de a belsőtök rakva ragadománnyal és gonoszsággal.

Lk 11,44 | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert olyanok vagytok, mint a sírok, amelyek nem látszanak, és az emberek, akik azokon járnak, nem tudják.

Lk 13,14–17 | Felelvén pedig a zsinagógafő, haragudva, hogy szombatnapon gyógyított Jézus, mondta a sokaságnak: Hat nap van, amelyen munkálkodni kell, azokon jöjjetek azért, és gyógytassátok magatokat, és ne szombatnapon. Felelt azért neki az Úr, és mondta: Képmutató, szombatnapon nem oldja-e el

mindegyikötök az ökrét vagy szamarát a jászoltól, és nem viszi-e itatni? Hát őt, az Ábrahám leányát, akit a Sátán megköttözött immár tizennyolc esztendeje, nem kellett-e feloldani e kötelékéből szombatnapon? És mikor ezeket mondta, megszégyenültek mindnyájan, akik magukat neki ellenébe vetették, és az egész nép örült mindazokon a dicsőséges dolgokon, amelyek Őáltala lettek.

Hasonló esetként lásd még: **Lk 14,1–6.**

Véletlenszerű vagy kitervelt volt a farizeusok képmutatása? Jézus kijelentéseinek mely részletei utalnak erre? Miért volt képmutatás a zsinagógafő intézkedése? Miért veszélyeztette súlyosan ez a képmutatás a sokaság – Isten népe – gondolkodását, Isten-képét?

Jézus hasonlata szerint a farizeusok képmutatása nem véletlenszerű volt, nem a pillanatra vigyázatlanul hagyott emberi természet szerencsétlen megnyilatkozását takarta. A pohár és tál kívülről való tisztogatásának gondossága, a visszataszító belső tartalom ezáltal történő elleplezése egyaránt tervszerű szándékoságra utal. A kitervelt megtévesztést méltán nevezzük durva képmutatásnak. Aki ilyet tesz, tudva tudja, hogy mást kommunikál, mint amit gondol. Cselekedeteivel, beszédével vagy akár csak gesztusaival tudatosan hiteti el, hogy mást tart igaznak, követendőnek, mint amit valóban annak gondol, számításból tetteti magát másnak, mint aki valójában. Súlyosabb esetben mindezt annak érdekében teszi, hogy ezáltal is elősegítse a tényleges – és esetleg kifejezetten aljas – elgondolásainak megvalósulását.

Mély bepillantást enged az ilyen jellegű képmutatás lélektanába a tizennyolc éve beteg asszony szombati meggyógyításának története (ami a következőképpen is rekonstruálható): A zsinagógafő bizonyára eloldotta aznap a jászoltól az ökrét vagy szamarát, és elvezette megitatni. Ennek elmulasztásával vagyoni kockázatot vállalt volna, de feltehetőleg szerette is az állatait, és nem szívesen tette volna ki azokat egy teljes napi szomjúság gyötrelmének. Mindenesetre szombattiszteletébe belefért ez a munka. Nem így egy ember „eloldozása”, akit a betegsége immár tizennyolc éve tartott megkötözve. Az otthonában, emberi tekintetek elől elrejtve még érző szívű ökör- és szamáritató a sokaság jelenlétében szigorú hivatalnokká változott. Amit állatai körében ő maga is aggály nélkül megtett, arról most úgy értékelte, intézkedést kíván tőle. Hogy sokan látják, kiváló alkalomnak találta arra, hogy a vallás védelmében fellépve szemléltesse hivatala – egyben személye – fontosságát. Mint aki átérzi a parancsolat feletti örködés által reá rótt *szent* felelősséget, határozott hangon megszólalt: *„Hat nap van, amelyen munkálkodni kell, azokon jöjjetek azért, és gyógyíttassátok magatokat, és ne szombatnapon.”*

A színpadias jelenet leírásában első olvasásra ellentmondás-ként hathat az a részlet, mely szerint a zsinagógafő *haragudott*, s nem csupán mímelte a haragot a szombatrontásként értelmezett gyógyítás miatt. Úgy tűnhet, mintha – Jézus kijelentésétől eltérően – nem képmutatóskodott volna, hiszen, bár rosszul értékelte a helyzetet, és hibásan cselekedett, haragja hamisíthatlan volt. Valójában viszont nincs ellentmondás, hanem a durva képmutatással járó jellemtorzulás legalsó rétegét tárja fel a színleletlen harag említése. A zsinagógafő olyasmit vihett végbe a saját lelkében, ami állítólag a legjobb színészek szakmai titka: nem egyszerűen eljátsszák a szerepüket, hanem egyenesen

azonosulnak a megformálni kívánt karakterrel. Vagyis a zsinagógafő, noha tudván tudta, hogy őt valójában a feltűnni vágyás és a tekintélyszerzés mozgatja, képes volt magát tökéletesen beleleovalni a törvény és a rend szent felvigyázójának szerepébe, azaz végső soron képes volt elhinni önmaga hazugságát. (Ez a jelenség ahhoz is hasonló, amit a politológusok a diktátorok személyiségtorzulásának utolsó szakaszaként szoktak azonosítani. A diktátorok ebben a szakaszban már maguk is elhiszik saját ideológiájukat, noha kezdetben még teljesen tisztában voltak annak művi, esetleg kifejezetten hamis voltával, és csupán eszközként alkalmazták, a politikai előnyszerzés érdekében.)

Jézus egyszerű, de a lényegét isteni éleslátással megragadó szavai leleplezték a képmutatást. A leírás igen fontos részlete, hogy a Megváltó nemcsak a beteg asszonyt szabadította fel betegsége köteleiből, hanem a sokaság tudatát is a zsinagógafő szuggesztív fellépésének bűvölete alól: *„Amikor ezeket mondta, megszegyenültek mindnyájan, akik magukat neki ellenébe vetették, és az egész nép örült mindazokon a dicsőséges dolgokon, amelyek ő általa lettek.” Jézus világosságot gyújtó szavai nélkül azonban a legtöbben minden bizonnyal a zsinagógafő által mutatott hamis képet tekintették volna valóságnak* – s ami különösen súlyos – nemcsak a zsinagógafő „kiválósága”, hanem *a helyes szombat-ünneplés, végső soron pedig Isten jelleme tekintetében is.*

3 Mikor és miért képmutatás a megítélés elmulasztása?

Lk 11,42 | De jaj nektek, farizeusok! Mert megadjátok a dézsmát a mentától, rutától és minden paréjtól, de hátrahagyjátok az ítéletet és az Isten szeretetét, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni.

(Vö.) **Mt 23,23** | Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, és elhagyjátok, amik nehezebbek a törvényben, az ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget: pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni.

(Vö.) **Lk 6,37** | Ne ítéljetek, és nem ítéltettek, ne kárhoztassatok, és nem kárhoztattok, megbocsássatok, nektek is megbocsáttatik.

Lásd még: **Lk 12,54–57** | Mondta pedig a sokaságnak is: Mikor látjátok, hogy napnyugatról felhő támad, azonnal ezt mondjátok: záporoső jön, és úgy lesz. És mikor halljátok fújni a déli szelet, ezt mondjátok: hőség lesz, és úgy lesz. Képmutatók, az égnek és a földnek ábrázatáról tudtok ítéletet tenni, erről az időről pedig mi dolog, hogy nem tudtok ítéletet tenni? És mi dolog, hogy ti magatoktól is meg nem ítéletek, mi az igaz?

.....

.....

.....

.....

Mekkora mennyiséget és értéket képviselt a Jézus által sorolt terményekből (közönséges fűszerekből) fizetett tized? Mit sugallt magáról az, aki ezekből is precízen megadta a tizedet? Melyek a Jézus által említett „nehezebb” dolgok? Mire utalt tehát pontosan Jézus feddése, milyen gondolkodást leplezett le, amikor valaki a közönséges fűszerekből is megadta a tizedet, közben pedig nem törődött a lényegi dolgokkal? Tetten érhető-e a mai napig is ez a fajta képmutatás?

A kapor, a menta és a Jézus által említett, ezekhez hasonló termények kis mennyiséget és kis értéket képviseltek. Aki még ezekből is precízen kiméricskélte a tizedet, különösen buzgó vallásosságot sugallt önmagáról. Ez a buzgóság annak hátterén vált visszássá, ha eközben mellőzte azokat, „amik nehezebbek a törvényben”: „az ítéletet és az Isten szeretetét”, vagy Máté evangéliuma szerint az „ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget”. Nem más ez, mint közönséges képmutatás (annak a kifinomultabb fajtájából való).

Az irgalmasság, a hűség és Isten szeretete mellőzésének elfogadhatatlansága bizonyára nem igényel hosszú fejtegetést. Mindenképpen érdemes viszont részletesebben is szólni az ítéletről – illetve ennek elhagyásáról –, amit Lukács és Máté evangéliuma egyaránt említ. A részletezés annál is inkább indokolt, mivel másutt óv az ítélekezéstől a Szentírás (lásd például a fent idézett Lk 6,37-et).

A tized kiszámolása is egyfajta ítélethozatal, illetve igazság-megállapítás, ám ennek nagyon egyszerű a mikéntje: osztani kell tízzel. A kaporból és más hasonlókból tizedet fizetők nemcsak, hogy felvállalták ezt az ítélethozatalt, de – mint utaltunk rá – látványos teljesítése által a különösen lelkiismeretes hívő képét mutatták magukról.

Ugyanakkor az emberi viszonyok szülte megannyi helyzetben az igazság helyes megítélése nem olyan egyszerű, mint a számszaki igazság megállapítása valaminek a tizedét illetően. Ezek a helyzetek általában nem fekete-fehérek, gyakran csak nehezen, vagy egyáltalán nem átláthatók. Az ítélethozatal többnyire komoly utánajárást, lelki-szellemi erőfeszítést, sőt nem ritkán kockázatvállalást és utólagos korrekciót kíván. Az ezzel járó ítélethozatalt az akkurátus kaportizedelők már elkerülték. A mondhatni könnyen kipipálható feladat aprólékos tel-

jesítésével letudni vélték vallási kötelezettségeiket. Mindeközben viszont megtagadták a kevésbé egyszerűen elintézhető feladatokat, amelyek jobbra az Istennel szembeni lényegi kötelezettségeket jelentik. (Eljárásuk még Káinéhoz is hasonlított annyiban, hogy ő szintén egyfajta terménybeli mennyiségi teljesítéssel próbálta kielégíteni Isten kívánalmait.)

Ma már nem szokás kaporból és ilyesfélékből természetben tizedet adni, ám Jézus feddése semmit sem veszített az időszereűségéből. Hiszen, ha valaki akár a pénzbeli tized gondos befizetésével véli letudni az Isten iránti kötelezettségeit, s közben nem vállalja az igazság és a hamisság közötti ítélettételt, hasonló képmutatást követ el, mint egykor a kaporral buzgólkodók.

Ezeken túlmenően, az ítélet elmulasztásával kapcsolatos képmutatás gyakran a „ne ítéljetek...” jézusi felhívást is takarónak használja, és ezáltal a bűnt erénnyé maszkírozza. Érdeemes továbbolvasni azonban a hivatkozott igeszakaszt (Lk 6,37). Abban ugyanis Jézus az ítélet tiltását a kárhozzátás tiltásával és a megbocsátás szükségességével kapcsolja össze. Vagyis nem általában a jelenségek – a tettek és beszédek – helyes vagy helytelen voltának megítélését veti el, hanem az ember végleges elítélését, a megbocsátásból való kizárását. Jézus, ha kellett, néven nevezte dolgokat. Távol állt tőle az a fajta keresztényinek gondolt finomkodás, ami a nyilvánvaló dolgok kapcsán is csak mismásol, és inkább szolgál az igazság elfedésére, semmint a tapintat kifejezésére. *„Mondjátok meg annak a rókának...”* – utalt például egy ízben Heródesre (Lk 13,32).

„Ne ítéljetek látszat szerint, hanem hozzatok igazságos ítéletet!” – idézhetjük még a „viszont meg van írva” elv értelmében a Jn 7,24 igeverset az ítélet gyakorlásának szükségessége mellett. Vagy akár a Lk 12,54–57 igeszakaszt is, amelyben Jézus a földi érdekeket szolgáló ítélethozatal iránti készséget állítja szembe

az Isten művét szolgálni hivatott ítélethozatal elmulasztásával: *„Képmutatók, az égnek és a földnek ábrázatáról tudtok ítéletet tenni, erről az időről pedig mi dolog, hogy nem tudtok ítéletet tenni? És mi dolog, hogy ti magatoktól is meg nem ítéletek, mi az igaz?”*

4

Hogyan válhat képmutatássá a „tudomány kulcsának” birtoklása?

Lk 11,52 | Jaj néktek, törvénytudók! Mert elvettétek a tudománynak kulcsát: ti magatok nem mentetek be, és akik be akartak menni, azokat megátoltátok.

Lk 12,48 | És valakinek sokat adtak, sokat követelnek tőle, és akire sokat bíztak, többet kívánnak tőle.

Mit jelent az, hogy a farizeusok „elvették a tudomány kulcsát”? Hova nem mentek be, illetve milyen bemenetelben gátoltak meg másokat? Miért hatott gátlón másokra nézve az általuk képviselt vallásosság? Milyen felelősséget ró mindez miránk?

„Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket” – olvassuk 1Pt 2,9-ben az egyház és minden egyes Krisztuskövető küldetését illetően.

Hitbeli elődeink és tanítóink nyomán felbecsülhetetlen kincset birtoklunk: a teljes Szentírás következetes magyarázatát, a középpontban Jézus áldozatával és Isten szeretetével. Még az egykor bepecsételt könyv (Dn 12,4) sem bepecsételt többé, és nemcsak, hogy érthetjük a próféciákat, de teljesedésüknek is tanúi lehetünk. Nem szerénytelenség vagy elbizakodottság tehát, hanem a felelősségünk nyomatékosítása, ha kimondjuk: „Nálunk van a tudomány kulcsa.”

Ugyanakkor a világban zajló folyamatok annyira átláthatatlanná és megértésvetítővé váltak, hogy a próféciák leleplező világozása nélkül a legjobb eszű és legjobb szándékú embereknek sincs esélyük eligazodni köztük, legalábbis úgy, hogy a fürdővízzel együtt ne öntsék ki a gyereket is, azaz ne vessenek el egyaránt mindenféle kereszténységet (gondoljunk itt legelőször a magát egyszer a szeretet szirénhangjaival, máskor a konzervatív erkölcsi értékrend köntösében kellett politikai-vallási kínálatra).

Ebben az *Isten fiai megjelenését* – öntudatlanul is – *sóvárogva váró világban* (Rm 8,19) elrejtteni a tudomány kulcsát, felhívítani, felbomlasztani lelki-szellemi örökségünket, beilleszkedni a különböző egyházak mindinkább egyszólamúvá váló kórusába, és az adventizmust csupán egy átlagos protestáns vallásként eladni vagy mérhetetlen ostobaság, vagy mérhetetlen bűn és hitetlenséggel teljes képmutatás. Az egykori farizeusoknak hasonló volt a bűnük a tudomány kulcsának elvételével, illetve azal, hogy ezáltal megakadályozták mások bemenetelét az Isten országába. Nemcsak, hogy elrejtették az Isten igazságát, nem mutatva be azt életmentő és felüdítő mivoltában, hanem kifejezetten torzul mutatták be: közönséges vallásnak, amely sokkal inkább közönyt váltott ki az emberek sokaságából, semmint, hogy megszólította volna őket.

5

Miként lehet a békességszeretet is a képmutatás útkészítője?

Lk 12,49–53 | Azért jöttem, hogy e világra tüzet bocsássak, és mit akarok, ha az immár felgerjedt? De keresztséggel kell nekem megkereszteltetnem, és mely igen szorongattatom, míg az elvégeztetik. Gondoljátok-e, hogy azért jöttem, hogy békességet adjak e földön? Nem, mondom nektek, sőt inkább meghasonlást. Mert mostantól fogva öten lesznek egy házban, akik meghasonlanak, három kettő ellen, és kettő három ellen. Meghasonlik az atya a fiú ellen, és a fiú az atya ellen, és az anya a leány ellen, és a leány az anya ellen, napa [anyósa] a menyé ellen, és a menyé a napa ellen.

.....

.....

.....

Milyen az igazság természete: inkább békességet, vagy inkább békétlenséget teremt? Mit tükröz e tekintetben Jézus szolgálatának általános fogadtatása? Lehet-e a kereszténység feltétlen hitelesítő jegye a békesség, és a cselekedeteink legfőbb szempontja a békességszeretet?

Jézus kemény szavai alapjaiban rengetik meg és helyezik más megvilágításba a közhelyszerű vélekedést a keresztényi békességszeretetről. Az igazság *tűzhozó* természetű: megosztja az embereket, meghasonlást támaszt még szoros – akár családi – közösségekben is. Noha egy kereszténynek messzemenően békességre kell törekednie, mégsem teheti ezt minden más felett álló szemponttá.

Hamis az a – közösségünkben is sokszor körvonalazódó – kép, amely szerint a külső (emberek közti) békesség, illetve ennek minden áron való fenntartása feltétlen hitelesítő jegye a kereszténységnek. Jézusnak nemcsak a szavai, de egész szolgálata, valamint az azt betetőző kereszthalála is cáfolják ezt a vélekedést.

Az igazság megoszt és tüzet hoz, ugyanakkor első hallásra sokan fogadják örömmel az Evangéliumot: később viszont gyakran elutasítják, amikor annak mélyebb rétegeivel, illetve meszebbre ható következményeivel szembesülnek.

Az igazság elutasítása lehet nyílt. Ilyen volt például a galileai válság idején történt elutasítás: „Sokan azért, akik hallották ezeket az ő tanítványai közül, mondták: Kemény beszéd ez. Ki hallgathatja őt?” (Jn 6,60) Bár maga a döntés nyilvánvalóan rossz volt, pozitívuma, hogy nyíltan, képmutatás nélkül képviselték azt.

Az igazság elutasítása ugyanakkor lehet rejtett, nem felváltott is. Ekkor válhat a békességszeretetre hivatkozás etikai kibúvóvá, egyszerűs mind a képmutatás kísértésévé. Sokan próbálják békességszeretet címen erénnyé tenni a gyengeségüket és a gyávaságukat, vagyis azt, hogy nem akarnak vagy nem mernek kellő határozottsággal kiállni az igazság mellett. A békességszereteten tehát gyakran a gyengeség vagy a gyávaság ölt hamis, ám keresztényi színezetű képet (emellett az igazság kifejezetten önös érdekű eltussolásának szándéka is közrejátszhat). Ez a fajta képmutatás a gyakran emlegetett szeretet és más rokonfogalmak kapcsán is tetten érhető. Pedig meg van írva: „*Jobb a nyilvánvaló dorgálás a titkos szeretetnél. Jóságukból való a barátságos embertől vett sebek, és temérdek a gyűlölőnek csókja.*” (Péld 27,5–6)

6

Miért értelmetlen minden képmutatás?

Lk 12,2 | Mert nincs oly rejtett dolog, mely napfényre ne jöjjön, és oly titok, mely ki ne tudódnék.

1Krón 28,9 | Te azért, fiam, Salamon, ismerd meg a te atyád Istenét, és szolgáld néki tökéletes szívvel és jó kedvvel, mert az Úr minden szívbe belát, és minden emberi gondolatot jól ért.

.....

.....

.....

Kétségtelen, hogy az evilági érdekeket és előmenetelt jelentősen segítheti a képmutatás. Azonban keresztényként – noha ebben a világban élünk, s itt is boldogulnunk kell – egy pillanatra sem szabad szem elől veszítenünk a következőket:

- a mi legfőbb célunk nem az evilági boldogulás, hanem az üdvösség;
- „az Úr minden szívbe belát, és minden emberi gondolatot jól ért” (tehát átlát minden alakoskodáson is).

Ez utóbbi szempontból különösen veszélyes az önmegettévesztő képmutatás, hiszen ezzel legelőször magát vezeti félre az ember. Míg Isten belelát a szívébe, ő maga már nem.

Összességében a képmutató – különösen a vallásos képmutató – örök érdekekkel és örök életekkel játszik, mind a maga, mind pedig mások vonatkozásában. Jézus alábbi súlyos kijelentése ezzel szembesít minket: „Mert mondom nektek, hogy ha a ti igazságotok nem több az írástudók és farizeusok igazságánál, semmiképpen sem mehettek be a mennyeknek országába.” (Mt 5,20)

9. tanulmány – május 30.

További tanítások és cselekedetek, útban Jeruzsálem felé

(Lk 14,7–18,34)

Bevezetés

Jézus i. sz. 30 telén, a templomszentelési ünnep után, egy rövid ideig maradt még Galileában, s azt követően elindult utolsó igehirdetői körútjára. Tudta, hogy ennek az útnak a végén a helyettes áldozat kimondhatatlan szenvedései várnak rá. Éppen ezért megismételte és megerősítette sok korábbi tanítását, és teljessé tette bizonyágtevését új tanítások, kinyilatkoztatások, köztük több fontos példázat elmondása által, amelyeket csak Lukács evangélista örökített meg.

Mintegy negyedév volt az időtartama ennek az utolsó igehirdetői körútnak: i. sz. 30 telétől 31 húsvétjáig tartott. Ennek az időnek jelentős részét Jézus Péreában töltötte, a Júdeával határos, Jordánon túli, többségében pogányok lakta területen. Ezért szokás ezt az időszakot a péreai szolgálatnak nevezni. E heti tanulmányunkban Jézusnak kevésbé ismert és gyakran félreértett példázataival, valamint néhány jelentős gyógyításával, beszélgetésével foglalkozunk.

1

Mire hívta fel a figyelmet Jézus az oly gyakran félreértett „toronyépítő”, illetve „a hadba készülő sereg” példabeszédei által?

Lk 14,25–33 | Ment pedig ővele nagy sokaság, és megfordulván, mondta azoknak: Ha valaki én hozzám jön, és meg nem gyűlöli az ő atyját, anyját, feleségét és gyermekeit, fitestvéreit, nőtestvéreit, sőt még a maga lelkét is, nem lehet az én tanítványom. Ha valaki nem hordozza az ő keresztyét, és énutánam jő, nem lehet az én tanítványom. Mert ha közületek valaki tornyot akar építeni, nemde először leülvén felszámítja a költséget, hogy van-e mivel elvégezze? Nehogy, minekutána fundamentumot vetett, és elvégezni nem bírja, csúfolni kezdje őt mindenki, aki látja, ezt mondván: Ez az ember elkezdte az építést, de nem tudta véghezvinni! Vagy valamely király, mikor háborúba megy, hogy egy másik királlyal megütközzék, nemde leülvén először tanácskozik, hogy tízezerrel szembeszállhat-e azzal, aki ő ellené húszezerrel jött? Mert különben, még mikor amaz távol van, követséget küldvén megkérdezi a békefeltételeket. Ezenképpen azért, valaki közületek búcsút nem vesz minden javaitól, nem lehet az én tanítványom.

Milyen határozott felhívással erősítette meg Jézus követésének gyakorlati feltételeit? Hogyan értsük Jézusnak azt a gyakran félreértett kijelentését, miszerint csak abban az esetben lehetünk méltó tanítványai, ha „meggyűlöljük atyánkat, anyánkat, test-

véreinket, és még a magunk lelkét is”! Családellenességről beszélt volna Jézus? Melyik az a kulcsmondat mindkét példabeszédben, ami segít a lelki mondanivaló megértésében?

A „gyűlöl” szó a Biblia fogalomvilágában „kevésbé szeret” jelentést is hordoz több esetben (lásd pl. 1Móz 21,15–17-ben, ahol nem szeretett és gyűlölt feleségről van szó az akkori többnejűség világában, hanem kedvelt és kevésbé szeretett feleségről.) Lk 14,25 helyes értelmezését illetően a párhuzamos igehely, Mt 10,37–38 igazít útbá: *„Aki inkább szereti atyját és anyját, hogyanem engemet, nem méltó énhozzám, és aki inkább szereti fiát és leányát, hogyanem engemet, nem méltó énhozzám. És aki föl nem veszi az ő keresztjét, és úgy nem követ engem, nem méltó énhozzám.”*

Jézus e példabeszédét gyakran szokták úgy idézni, hogy lám, józan átgondolásra int akkor, amikor valaki evilági vállalkozásba kezdene. Jól gondolja át, és tervezzen előre, mérje fel, lesz-e elég pénze, ideje, energiája nagy ívű céljai, vállalásai véghezviteléhez, befejezéséhez. Különben nem is érdemes elkezdni! Azonban a példázat előtti körülmény, *„ment pedig övele nagy sokaság, és ő megfordulva mondta...”* (25. vers) egyértelműen meghatározza e példabeszédek értelmezését.

Jézus abban kívánja követőit számbavételre, átgondolásra és „tervezésre” készíteni e példatörténetekkel, hogy vajon átgondolták-e, életük bizonyos területein milyen lemondással, adott esetben Isten ügyének szereteteik elé helyezésével jár Őt követni. Nem véletlen az sem, hogy Jézus ezt a példabeszédét a „nagy vacsoráról” szóló példázata után mondta el (Lk 14,15–24), amiből azt is megtudhatjuk, hogy ki milyen állandókkal, álkifogással utasította el a „nagy vacsorára” való meghívást, logikátlanul, értelmetlenül! Jézus mind a „toronyépítő”, mind „a hadba

készülő sereg” példabeszédével arra figyelmeztet: mielőtt arra szánánk el magunkat, hogy Jézus hűséges tanítványai legyünk, előtte számítsuk fel ennek a „költégeit”. Ne vállalkozunk erre mindaddig, amíg valójában meg nem ismertük Jézust, elveit, tanításait, és az ezzel együtt járó „gyönyörűséges” terheket, megpróbáltatásokat.

A szántóföldbe elvetett magnak is csak akkor van értelme, ha végül gyümölcsöt terem. Jézus magvetőről szóló példázata szerint (Lk 8,4–15) a négy talajfajta közül csak egy esetben érett be termés. Csupán „majdnem” kereszténynek lenni, egyenlő az üdvösség elvesztésével! Aki úgy kíván Jézus tanítványa lenni, hogy nem számol ennek lelki feltételeivel, „költégeivel”, annak akár kár is elkezdeni az építkezést – végül gúny tárgyává válhat, akár környezete, akár önmaga előtt is, ahogy a példázat is mondja.

A király esete, aki háborúba kíván menni egy, az övénél jóval erősebb sereg ellen, azt a gondolatot veti fel, hogy keresztényként nekünk is gyakran túlerővel kell felvenni a harcot. Ez a túlerő jelentheti az emberi természetünkkel, a környezetünkkel és a hitünkért ért támadásokkal szembeni küzdelem felvállalását. Vajon ilyenkor mi is „követséget küldünk az ellenségnek a békefeltételekről” – azaz kapitulálunk? Akik visszariadnak a küzdelemtől a *látszólagos* túlerő láttán, azok „nem méltók én-hozzám” – figyelmeztet Jézus. Tudatosítsuk, hogy mellettünk, velünk egy „erősebb fegyveres” (Lk 11,22) küzd!

„Ránk is, mint a tanítványokra, Krisztus azt a feladatot bízta, hogy juttassuk el az igazságot a világhoz. De mielőtt hozzáfognánk ehhez a fontos, támadó hadviseléshez, amelytől emberek örök sorsa függ, Krisztus az ár mérlegelésére szólít. Biztosít, hogy ha osztatlan szívvel fognak

hozzá, ha a világosság hordozóiként adják át magukat, ha megragadják erejét, s békét kötnek vele, emberfölötti segítségben részesülnek, mely készíteti őket, hogy gyöngeségük ellenére a Mindenható cselekedeteit végezzék. Ha Istenbe vetett hittel haladnak előre, nem buknak el, és el sem csüggednek. Ehelyett bizonyos eredményességről biztosítja őket.” (Ellen G. White: *Review and Herald*. 1898. március 15.)

Milyen figyelmeztetést és feddést fogalmazott meg Jézus a hamis sáfár példázata által?

2

Lk 16,1–2 | Mondta pedig az ő tanítványainak is: Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára, és az bevádoltatott nála, hogy javait eltékozzolja. Hívta azért őt, és mondta néki: Mit hallok felőled? Adj számot sáfárságodról, mert nem lehetsz tovább sáfár.

A példázat folytatását lásd: **Lk 16,3–7**.

Lk 16,8–13 | [A tanulságot így summázta Jézus:] Dicsérte az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai eszesebbek a világosság fainál a maguk nemében. Én is mondom néktek, szereztek magatoknak barátokat a hamis mammon révén,* hogy mikor meghaltok, befogadjanak benneteket az örök hajlékokba. Aki hú a kevesen, a sokon is hú az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az. Ha azért a hamis mammonon hívek nem voltatok, ki bízna reátok az igazi kincset? És ha a másén hívek nem voltatok, ki adja oda néktek, a mi a tiétek? Egy szolga sem szolgálhat két úrnak: mert vagy az egyiket

* Pontosított fordítás.

gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

.....

.....

.....

Kiknek szól elsősorban ez a példázat? Mit szoktak ebben a példázatban leginkább félreérteni? Kiket jelképez a hamis sáfár? Mit dicsért meg a gazda a hamis sáfárban? Miben eszesebbek a világ fiai a világgosság fiainál a „maguk nemében”?

„Mondta az ő tanítványainak is... – kezdődik a példázat leírása, de –, hallották mindezeket a farizeusok is, akik pénzszeretők voltak, és csúfolták őt.” Egyértelmű, hogy mindenkinek szólt tehát ez a beszéd, amely rámutatott a zsidó nép küldetésére, illetve kötelességük elmulasztásának a felelősségére.

„A hamis sáfárhoz hasonlóan a farizeusok is tiszttségük utolsó napjait élték ekkor. Jézus látta, hogy félelmetesen közeledik az idő, amikor Isten a sáfárságot kiveszi a kezükből. Szeretettel és aggodalommal intette, kérlelte őket... arra, hogy Isten javait osszák szét mások között.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. „Barátok a hamis mammonból” c. fejj., BIK Kiadó, Bp., 2009.)

Érdekes megfigyelnünk, hogy Jézus gyakran él azzal a tanítási módszerrel példázataiban, hogy a negatív emberi magatartásokból (hamis bíró, kenyeret nem adó barát stb.) valami

pozitívumot emel ki, hogy így szembesítse népét hiányosságai-
ikkal. A példázatban Jézus megdicsér egy olyan ügyeskedő, ha-
mis sáfárt, aki a saját földi érdekei, egzisztenciája biztosítása ér-
dekében nem riadt vissza gazdája vagyonának a szétosztogatá-
sától sem. Amellett, hogy erkölcsileg elítélendő ez a magatartás,
bölcs volt ez a szolgál a „maga nemében”, mert tudta, akkor biz-
tosított csak a jövője, ha másokkal jót tesz.

Jézus itt arra mutat rá, hogy az örök életbe igyekezők sajnos
nem olyan eszesek, mint a világ fiai. Nem gondolkodnak ko-
molyan örök sorsuk felől, és nem tesznek meg érte mindent,
hogy befogadják őket az „örök hajlékokba”.

„Ha [a farizeusok] a kincsek osztása helyett azok gyűj-
tésében látják az életcéljukat, bizony kevesebb az eszessé-
gük a hűtlen sáfárnál.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Uo.)

Világi viszonylatban hűtlen az a sáfár (vagyonkezelő), aki
szétszórja ura (megbízója) vagyonát, Isten igazsága kincseinek
a sáfárainál viszont ennek az ellenkezője a kíváncsi: osszák,
szórják szét minél szélesebb területen Uruk javait, mert éppen
erre hívtak el. A Károli-fordítás kissé nehezen érthető a meg-
oldást illetően (9. vers). A helyesbített fordítás és a hozzá fűzött
ihletett magyarázat egyértelművé teszi, hogy milyen gyakorlati
cselekvés szükséges ahhoz, hogy „esélyünk” legyen az örök haj-
lékokba való befogadáshoz:

„*Szerezzenek magatoknak barátokat a hamis mammon
révén* – mondja Jézus –, *hogy amikor elfogy, befogadjanak
titeket az örök hajlékokba.*» Isten, Krisztus és az angyalok
egyaránt a lesújtottaknak, szenvedőknek és a bűnösöknek

szolgálnak. Szánd oda magad Isten munkájára, fordítsd a tőle kapott javakat az Ő céljaira, és a mennyei lények társa leszel... Az örök hajlékok lakói nem lesznek idegenek számodra. Amikor a földi élet elmúlik, a mennyei kapuk őrei ismerősként üdvözölnék majd... A mások javára fordított javak megtérülnek. A jól felhasznált gazdagság sok jót eredményez, mert lelkeket nyer meg Jézusnak. Aki Krisztus életrendjét követi, az Isten tornácaiban meglátja majd azokat, akikért ezen a földön fáradozott és áldozatokat hozott... A példázat tanulsága mindenkinek szól. Mindenkinek el kell számolnia azzal a kegyelemmel, amelyet Krisztus által kapott.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Uo.)

3

Mire figyelmeztet és mitől óv Jézus a gazdagról és Lázárról szóló példázatában?

Lk 16,19–21 | Volt pedig egy gazdag ember, és öltözött bíborba, patyolatba, minden nap dúsán vigadozván. Volt egy Lázár nevű koldus, aki az ő kapuja elé volt vetve, fekélyekkel tele. És kívánt megelégedni a morzsalékokkal, melyek aláhullottak a gazdag asztaláról, de az ebek is eljövén, nyalták az ő sebeit. A példázat folytatását lásd: **Lk 16,22–30**.

Lk 16,31 | [Jézus így summázta a példázat tanulságát:] Ő pedig mondta néki: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad.

.....

.....

.....

Mi mutatja, hogy a Lázár nevű koldus olyan tragikus nyomorúságban volt, hogy még a köszívnek is meg kellett volna mozdulnia segítségnyújtásra iránta? Mi mutatja a példatörténetben a gazdag önteltségét, hogy még, úgymond, a „túlvilágon” is rendelkezett volna Lázárral, neki alárendelt szolgálaként?

Sokan gondolják e példázat alapján, hogy Jézus itt a lélek halál utáni továbbélését igazolja. A példázat helyes megértéséhez azonban olvassuk el Josephus Flavius ismertetését a halál utáni állapot farizeusi felfogásáról. Emellett itt is érvényes az alapelv, hogy példázat hasonlatanyagára soha nem szabad dogmatikai tanítást építeni, mert nem a kerettörténet a példázat tanítása, hanem a belőle levonható tanulság. Így ír Josephus Flavius a farizeusi elképzelésekről:

„A hádesz [=az alvilág, a halottak birodalma]... föld alatti hely, ahová ennek a világnak a világossága nem jut el... A lelkek megőrző helyének vélik, ahol angyalok vannak kijelölve egyesek fölé, akik ideiglenes jellegű büntetésben részesítik őket magatartásuknak és cselekedeteiknek megfelelően. Az alvilágban egy bizonyos hely van elkülönítve, mint az olthatatlan tűz tava, ahová feltételezzük, hogy még senkit sem dobtak, de elő van készítve az Isten által meghatározott napra, amikor minden ember elveszi majd megérdemelt, igazságos büntetését. Mert az igazakat is a hádeszbe küldik, de nem oda, ahova a gonoszokat. Van egy bejárat az alvilágba, amelynek kapujánál – így hisszük – egy arkangyal áll seregével. Az áthaladó igazak innét más helyre vitetnek. Angyalok énekétől kísérten vitetnek jobb kéz felé, egy fénylő helyre, amely kijelölt várakozási helyük az örök, békés, új életre, a mennybe, ahová mennek majd ezután a hely után. Ezt a helyet mi Ábrahám kebelének nevezzük.

A gonoszokat erőszakkal hurcolják a bal kéz felé az angyalok, akikre büntetésük rábízott. Nem jószántukból mennek, hanem mint a foglyokat, erőszakkal vonszolják őket. Rettentetes tekintettel néznek rájuk, szidják, fenyegetik őket, és taszítják mind lejjebb és lejjebb. De nemcsak ennyi, hanem az is a büntetésükhöz tartozik, hogy látják az atyák helyét, és az igazakat a szomszédságban, de mély és széles szakadék van közöttük, olyanmilyre, hogyha egy igaz részvételre indulna irántuk, nem lehet át, és egy bűnös, ha volna elég bátor, hogy ezt megkísérelje..., nem ugorhat át.” (Josephus Flavius beszéde a görögöknek a hádeszről. In *Josephus Flavius összes művei*. 1960-as amerikai kiadás, 637. o.)

„A történeti forrásmű alapján arra lehet következtetni, hogy a gazdag és Lázár története népszerű, farizeusi, tanító példatörténet volt. Jézus visszaidézte most ezt nekik, hogy megfeddje kapzsiságukat. Rámutatott arra, hogy saját példatörténetük tanúskodik ellenük. Jól tudják, hogy az önző élet és a testileg-lelkileg elesettek iránti irgalmatlanság súlyos következményeket von maga után Isten ítéletében, mégis »pénzszeretők«, és szívtelemek a szegények iránt. Továbbá arra is rámutat, hogy semmilyen jel vagy csoda nem segít rajtuk – sem ebben az életben, sem a halál után –, ha az Írások világos, isteni ihletésű bizonyágtételének ismeretében is felelőtlenül, önzően és gonoszul élnek.” (Takács Szabolcs–Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*. A Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Spalding, Bp., 2009.)

„A gazdagról és Lázárról szóló példázatban Krisztus azt tanítja, hogy az emberek ebben az életben döntenek az örök sorsukat. A próbaidő alatt Isten mindenkinek felkínálja kegyelmét. Ha azonban az önmagunknak kedvezés miatt elvesztegetjük az alkalmakat, eljártsszuk örök életün-

ket. Újabb próbaidőt nem kapunk. Saját döntésünkkel áthidalhatatlan szakadékot hozunk létre önmagunk és Isten között... A gazdag ember élettörténetének lezárulása a földi történelem utolsó jeleneteit ábrázolja... Ma is van egy önelégült réteg, amelynek tagjai nem falánkok, nem részegesek, nem is ateisták, csak egyszerűen önmaguknak akarnak élni, nem pedig Istennek. Nem gondolnak Teremtőjükre, ezért hitetlennek számítanak.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*. Az áthidalhatatlan szakadék c. fej.)

Milyen szomorú lelki tanulságot hordoz a tíz leprás meggyógyításának története?

4

Lk 17,11–19 | Amikor útban volt Jeruzsálem felé... elé jött tíz bélpoklos férfi, akik távol megálltak, felemelték szavukat, mondván: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! Mikor őket látta, mondta nékik: Elmentvén, mutassátok meg magatokat a papoknak. Miközben odamentek, megtisztultak. Egy pedig közülük, mikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, dicsőítvén az Istent nagy szóval. Arccal leborult az ő lábainál, hálákat adott néki – és ő samariabeli volt. Jézus mondta: Avagy nem tízen tisztultak-e meg? A kilenc pedig hol van? Nem találtattak többen, akik visszatértek volna dicsőséget adni az Istennek, csak ez az idegen? És mondta néki: Kelj föl, és menj el, a te hited megtartott téged!

.....

.....

.....

Kiknek szolgált még rajtuk kívül bizonyságul a tíz leprás gyógyulása? Mi nem feledkezünk el sokszor a hálaadásról Isten szabadítása után?

Jézus Jeruzsálem felé haladva – hogy végső, nagy küldetését beteljesítse kereszttáldozatával – rövid időre megállt egy faluban, ahol egyszerre tíz bélpoklos férfi közelített hozzá, hogy gyógyulást, segítséget nyerjenek nála. Jézus megígérte nekik, hogy megtisztulnak betegségükből, miközben Jeruzsálembe mennek, hogy bemutassák a gyógyulásukért való áldozatot. A mózesi ceremoniális törvények (3Móz 14. fej.) szerinti papi szolgálathoz irányította őket, amelyeket ő maga adott egykor választott népe számára.

A történet szerint a bélpoklosok mindannyian megtisztultak, meggyógyultak, mire Jeruzsálembe értek. Miután bizonyossá vált a leprából való gyógyulás, a tisztulási előírások szerint bűnért, vétekért való áldozatot és egészen égő áldozatot mutatattak be a papok érettük. Ezek egyfelől a megváltásra, a bűntől való szabadulásra, az isteni megbocsátásra, másfelől a szívből jövő hálaára emlékeztettek.

Ezen a háttéren még megrendítőbb, hogy az emberileg reménytelennek látszó betegségből való gyógyulás után csak egynek jutott eszébe Jézushoz visszamenni, és néki hálát adni – ráadásul az az egy is samariabeli volt! Joggal feltételezhetjük, hogy a többi kilenc izraelita lehetett, akik viszont állandó nevelést kaptak az Isten iránti hála kifejezéséről. Ennek a kilenc férfinak a hálátlansága és az egy samariabeli hálája is hűen tükrözi a zsidó nép lelki állapotát Jézus korában.

Jézus kifejezte szomorúságát, hogy rámutasson, mennyire visszatetsző, amikor valaki gyógyíthatatlan betegségből gyógyul meg, és azt mégis természetesnek veszi. Nem Istennek van

szüksége a szívből jövő hálára, hanem az embernek, aki ezáltal kerülhet közelebb Teremtőjéhez, Megváltójához, és növekedhet a hitben. Azért nevezte igazi hitnek Jézus a szamariabeli férfi háláját, mivel felismerte, elfogadta és értékelte Jézus gyógyító szeretetét, szabadító hatalmát – pedig származását tekintve nem tartozott a választott néphez. A lényegen ez mit sem változtat: „*Aki hálával áldozik, az dicsőít engem...*” (Zsolt 50,23) A testi gyógyulás mellett a megváltozott gondolkodás, az Istenhez való bizalomteljes viszony újjáéledése jelenti az ember valódi gyógyulását.

Milyen tanítást, figyelmeztetést jelenthet számunkra is a gazdag ifjú története?

Lk 18,18–27 | Megkérdezte őt egy főember, mondván: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem? Mondta pedig néki Jézus: Miért mondasz engem jónak? Nincs senki jó, csak egy, az Isten. A parancsolatokat tudod: Ne paráználkodjál, ne ölj, ne lopj, hamis tanúbizonyságot ne tégy, tiszteld atyádat és anyádat. Ő pedig monda: Mindezeket ifjúságomtól fogva megtartottam. Jézus ezeket hallván, monda néki: Még egy fogyatkozás van benned: Add el mindenedet, amid van, oszd el a szegényeknek, és kincsed lesz mennyországban, és jér, kövess engem. Ő pedig ezeket hallván igen megszorodott, mert igen gazdag volt. Mikor látta Jézus, hogy az igen megszorodott, monda: Mily nehezen mennek be Isten országába, akiknek gazdagságuk van! Mert könnyebb a tevének a tű fókán átmenni, hogynem a gazdagnak Isten országába bejutni. Akik pedig ezt hallották, mondták: Ki üdvözülhet tehát? Ő pedig monda: Ami embereknél lehetetlen, lehetséges az Istennél.

.....

.....

.....

Miért vonzódott a gazdag ifjú Jézushoz? Mit láthatott meg Jézus a gazdag főemberben? Miért nem fogadta el végül a gazdag ifjú Jézus feltételét, és miért „megszomorodva” ment el? Hogyan szembesít bennünket ez a történet laodiceai állapotunkkal?

A gazdag ifjú őszinte vágygal ment Jézushoz, hogy igaz követője lehessen. Azonban Jézus a történet szerint világossá tette számára, hogy mi az, amit el kell hagynia. Az ő életében az igazi Krisztus-követés akadályát az anyagiakhoz, a pénzhez, a ranghoz, a kényelemhez való túlzott kötődés jelentette. Nem azért, mintha a pénz önmagában kártékony lenne. Sőt, Jézus is arra bátorította a tehetős ifút, hogy anyagi előnyeivel élve segítsen a nálánál kiszolgáltatottabbakon. Jézus világossá tette számára, ha földi javai fontosabbak számára, az hatástalanná, örömtelenné, és lehetetlenné teszi az Ő követését.

Sok ember életében lejátszódhat ez a történet. Miután megismerték Krisztus szeretetét és igazságát, vágyakoznak követni, és az Ő jellemére átalakulni. Egy bizonyos mértékig azonosulnak is az isteni kívánalmakkal: a parancsolatok megtartását jogosnak, elfogadhatónak látják, amelyekben bizonyos fokú haladást el is érnek. De énjük feladásában megtorpannak, meghátrálnak.

Vajon a mi életünkben nem lehetnek-e különböző kötődések, bálványok, függések, melyek elválaszthatnak bennünket Krisztustól? Lehet, hogy számunkra is nyilvánvalóvá tette már Krisztus – talán nem is egyszer – hogy mitől, miktől len-

ne szükséges megszabadulnunk, hogy valódi tanítványai lehessünk? A laodiceai levélből tudjuk, mi a legnagyobb nyomorúságunk: vélt gazdagságunk tudata és langymeleg voltunk. Nem döntünk teljesen a jó mellett, nem adjunk át életünket egészen Krisztusnak. Egyszerre ragaszkodunk hozzá és bűneinkhez, evilági terveinkhez, rejtett bálványainkhoz. Pedig a gazdag ifjú történetének legfőbb mondanivalója éppen ez: „*Nem szolgálhatunk egyszerre két úrnak.*” Ha őszinték vagyunk, sajnos be kell látnunk, egész életünkben ezzel kísérletezünk: a lehetetlent próbáljuk lehetségessé tenni. Félszívű kereszténységünk „gyümölcsői” viszont nyilvánvaló teszik: ez az út nem vezet sehová!

„Csak azokat, akik Krisztus munkatársai lesznek, csak azokat, akik így szólnak: »Uram, mindenem, amim van, és minden, ami vagyok, a Tiéd«, ismeri el Isten fiainak és leányainak. Mindenkinek meg kell fontolnia, mit jelent vágyakozni a menny után, és mégis elfordulni a kiszabott feltételek miatt. Gondold meg, mit jelent nemet mondani Krisztusnak! A főember így szólt: Nem, nem adhatok mindent Neked. Ugyanezt mondjuk mi is? A Megváltó felajánlja, hogy megosztja velünk az Istentől ránk bízott munkát. Felajánlja, hogy használjuk az Isten által adott eszközöket, így vigyük előre művét a világban. Csak így menthet meg minket.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Egy fogyatkozásod van c. fejezet)

Hogyan készítette fel Jézus fokozatosan a tanítványokat rövidesen bekövetkező, szégyenteljes halálára és harmadnapi feltámadására? Miért nem értették, fogták fel ők a mondotakat?

Lk 18,31–34 | Maga mellé vette a tizenkettőt, és mondta nekik: Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, ahol beteljesedik minden az Emberfián, amit a próféták megírtak. Mert a pogányok kezébe adatik, megcsúfoltatik, meggyaláztatik, és megköpdöste-tik. Megostorozván megölik őt, és harmadnapon feltámad. Ők pedig ezekből semmit nem értettek, és a beszéd el volt rejtve öe-lőlük, nem fogták fel a mondottakat.

.....

.....

.....

„Közeledett a húsvét ideje, és Jézus újból Jeruzsálem felé vette útját. Szívében az Atya akaratával összefonódó tökéletes egység békéje honolt, és sietősen haladt az áldozat színhelye felé. Tanítványait azonban a rejtély, kétség és félelem érzése kerítette hatalmába. A Megváltó »előttük ment, ők pedig álmélkodtak, és követvén őt, féltek« (Mk 10,32).

Krisztus ismét maga köré hívta a tizenkettőt, és minden addiginál határozottabban ismertette meg velük elárultatását és szenvedéseit... Nem röviddel ezelőtt hirdették mindenütt: »Elközelített a mennyeknek országa?« (Mt 10,7) Nem maga Krisztus ígérte-e meg, hogy sokan lesznek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal Isten országában? Nem ígérte-e meg mindenkinek, aki valamit elhagyott érte, hogy százannyit kap helyébe ebben az életben, és részese lesz országának? Nem adott-é a tizenkettőnek különleges ígéretet arról, hogy magas tisztséget viselhetnek országában – trónon ülve ítélik meg Izrael tizenkét törzsét? Most is azt mondta, hogy minden, ami a prófé-

ciákban felőle megíratott, beteljesedik. Nem jövendölték-e meg a próféták a Messiás uralkodásának dicsőségét? Ezeknek a gondolatoknak a fényében Jézus árulásra, kínoztatásra, halálra vonatkozó szavai homályosnak és valószínűtlennek tűntek. Bármilyen nehézségek jönnek is közbe, hitték, hogy az országot hamarosan megalapítják.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Az új ország törvénye c. fejelet)

Három és fél éves küldetése alatt mennyire másképp látta és élte meg Jézus e földi valóságát, mint tanítványai és választott népe! Élete vége felé közeledve fájdalommal töltötte el, hogy milyen kevesen értették meg küldetését, megváltását, országának elveit, végső célját. Sajnos ettől a tanítványok sem voltak mentesek. Különösen élete vége felé a papok és az írástudók befolyása miatt sokan félreértették Őt, és ellenségesen viszonyultak hozzá. Jézust azonban ez sem tántorította el az emberért hozott kimondhatatlan áldozatának meghozatalától. Sőt, inkább megerősítette ennek szükségességében!

Jerikón át a jeruzsálemi templom udvaráig

(Lk 18,35–21,38)

1

Az élő hitnek milyen megnyilatkozásait láthatjuk az alábbi történeteket és példázatot olvasva?

Lk 18,35–43 | Amikor Jerikóhoz közeledett, egy vak ült az út mellett, koldulván. Amikor hallotta a mellette elhaladó sokaságot, tudakozódott, mi dolog az? Megmondták pedig néki, hogy a názáretbeli Jézus megy el arra. Ekkor kiáltott, mondván: Jézus, Dávidnak Fia, könyörülj rajtam! Akik pedig elől mentek, dorgálták őt, hogy hallgasson, de ő annál inkább kiáltott: Dávidnak Fia, könyörülj rajtam! Jézus megállván parancsolta, hogy vigyék őt hozzá, és mikor közel ért, megkérdezte őt: Mit akarsz, hogy cselekedjem veled? Ő pedig mondta: Uram, hogy az én szemem világa megjöjjön! Jézus mondta néki: Láss! A te hited megtartott téged. Azonnal megjött annak szeme világa, és követte Őt, dicsőítvén Istent. Az egész sokaság pedig ezt látván, dicsőséget adott Istennek.

Lk 19,1–10 | Bemenne átment Jerikón. Volt ott egy ember, akit nevééről Zákeusnak hívtak, aki fővámszedő volt, és gazdag. Igyekezett Jézust látni, hogy ki ő, de a sokaságtól nem láthatta,

mivelhogy termete szerint kis ember volt. Előrefutván felhágott egy eperfügefára, hogy Őt lássa, mert [Jézus] arra ment. Mikor arra a helyre jutott, feltekintett Jézus, látta őt, és mondta néki: Zákéus, hamar szállj le [a fáról], mert ma nékem a te házadnál kell maradnom. Sietve leszállt, és örömmel fogadta Őt. Amikor ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, mondván, hogy bűnös emberhez ment be szállásra. Zákéus pedig előállva mondta az Úrnak: Uram, íme minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe. Mondta pedig néki Jézus: Ma lett üdvössége ennek a háznak! Mivelhogy ő is Ábrahám fia. Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett.

.....

.....

.....

Lukács evangélista a vakról – akit Márk 10,46 verse szerint Bartimeusnak hívtak – egy rendkívül fontos magatartást jegyez fel: „*tudakozódott.*” Nem törődik bele szerencsétlen sorsába; szeretne kiutat, megoldást, gyógyulást találni bajára. Környezete sem tudta „lebeszélni” őt. Nem mondott le az általa egyedüli megoldásnak tűnő lehetőségéről, a Jézussal való személyes találkozásról. Amikor csendesíteni akarták, „ő annál inkább kiáltott”. Vajon mi is ilyen „lebeszélhetetlen” akarással szeretnénk elnyerni Jézustól a bűneinkből, jellemhibáinkból, laodiceai vakságunkból való szabadulást?

Zákéus egyike volt azon fővámszedőknek, akik iránt a társadalom széles rétegei nagyon elítélően viseltettek. Zákéus „mestersége” bőséges okot adott ehhez, hiszen a Római Birodalom

súlyos adóinak a behajtói, végrehajtói voltak a vámszedők. A római hatóságok és saját anyagi érdekeik miatt „egyre több bőrt húztak le” gazdagról, szegényről egyaránt. A velük szemben kialakult általános ellenszenvet még az is fokozta, hogy munkájuk „hatékonyabb” végzése érdekében nem riadtak vissza a zsarolás, a csalás és a megvesztegetés eszközeitől sem. Zákeusban azonban felébredt a lelkiismeret, és egy alapjaiban más élet után vágyott. Ezért szeretett volna Jézussal kapcsolatba kerülni, akiről már országszerte elterjedt a hírt, hogy a bűnösök, a vámszedők, a paráznák barátja. Tanítványai között is volt egy vámszedő, Lévi Máté, akit Jézus maga hívott el a vámszedőasztal mellől. A fővámszedőben őszinte bűnbánat, bűnvallomás tört fel Jézussal való beszélgetése közben, amit azután a házánál levő sokaság előtt is nyíltan felvállalt. *„Uram, lásd, minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe.”* (Lk 19,8)

Zákeus őszinte bűnbánatával kapcsolatban ezt olvashatjuk a *Jézus élete* című könyvben:

„Nem őszinte az a bűnbánat, amely nem eredményez teljes megújulást. Krisztus igazságossága nem köpeny, mellyel eltakarhatók a meg nem vallott és el nem hagyott bűnök; sokkal inkább egy olyan életelv, amely átalakítja a jellemet, és a magatartást befolyásolja. *Az igazságosság teljes átadást jelent Isten számára, hogy a mennyei elvek bennünk lakozhassanak...* Ha másokat megkárosítottunk igazságtalan üzleti eljárásainkkal, kijátszottunk a kereskedelemben, vagy bárkit becsaptunk – még ha törvényesség látszatával is –, meg kell vallanunk hibánkat, és amennyire csak erőnkből telik, kárpótolnunk kell őket. Kötelességünk nemcsak annak visszatérítése, amit elvettünk, ha-

nem mindannak is, ami kamatozott volna, ha helyesen és bölcsen használják föl, miközben az a mi tulajdonunkban volt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Zákheus c. feje.)

Miért fogadta el Jézus a királynak kijáró tiszteletet Jeruzsálembé való bevonulásakor, holott tudta és többször kijelentette, nem lesz földi király? Miért fogadta el a „hosszannázást” azoktól, akik felett nem sokkal ezután sírt?

2

Lk 19,37–44 | Mikor pedig immár közelgett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve kezdte dicsérni Istent fennszóval mindazokért a csodákért, amelyeket láttak, mondván: Áldott a Király, aki jön az Úrnak nevében! Békekesség a mennyben, és dicsőség a magasságban! Némelyek a farizeusok közül a sokaságból mondták néki: Mester, dorgáld meg a te tanítványaidat! Ő felelvén mondta nékik: Mondom néktek, hogyha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani. Amikor pedig közeledett, látva a várost, sírt azon, mondván: Vajha megismerted volna te is, csak e te mostani napodon is, amik néked a te békességedre valók! De most elrejtettek a te szemeid előtt, mert jönnek reád napok, mikor ellenségeid körülötted palánkot építenek, körülvesznek téged, mindenfelől megszorítanak téged, a földre tipornak téged, és a te fiaidat tebenned, nem hagynak tebenned követ kövön, mivelhogy nem ismerted meg a te meglátogatásod idejét.

.....

.....

.....

„A nyilvános, ünnepélyes bevonulásnak az volt a célja, hogy immár nyíltan kihirdettségük: Jézus a Messiás-király, a próféciákban megjövendölt Megváltó. Jézus szándéka az volt, hogy azok, akik bevonulására odafigyelnek, hamarosan bekövetkező elítéltetésére és keresztszenvedésére is odafigyeljenek. Bevonulása nyomán sokakban felidéződhetett Zak 9,9 próféciája, amely számárháton bevonuló királyként ábrázolja a nagy Szabadítót.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*. I. m., 210–211. o.)

„Ezt a diadalmenetet maga Isten rendelte el. Megjövendölte a próféta, és embernek nem áll hatalmában megmásítani Isten szándékát. Ha az ember nem tudta volna végrehajtani tervét, Isten hangot adott volna az élettelen köveknek, s azok magasztalták volna Fiát, zengték volna dicséretét. Százak ismételték fennen Zakariás szavait: »Örülj nagyon, Sionnak leánya, örvendezz, Jeruzsálem leánya! Íme, jön néked a te királyod; igaz és szabadító ő; szegény és számárháton ülő, azaz nőstényszamárnak vemhén.« (Zak 9,9)

Mikor a menet elérte a dombtetőt, s leereszkedni készült a városba, Jézus megállt, s Vele az egész sokaság. Előttük terült el Jeruzsálem dicsőségében, most a lenyugvó nap fényében fürdött... Az örvendezés közepette, amikor mindenki hódolattal adózott neki, Izrael királya könnyekre fakadt. Nem az öröm könnyei ezek, hanem a kimondhatatlan kínok könnyei és sóhajai.

A sokaságra is hirtelen szomorúság szállt. Dicsőítő hangjaik elhallgattak. Sokan sírva fakadtak, mert együtt éreztek a bánattal, amelyet pedig nem is értettek... Jeruzsálem látványa hasított Jézus szívébe – Jeruzsálemé, mely visszautasította Isten Fiát, megvetette szeretetét, nem hagyta

magát meggyőzni hatalmas csodái által, most pedig életére tör. Láttá, milyen bünt követett el [a város népe] Üdvözítőjének elvetésével, s mivé lehetett volna, ha elfogadja Őt, aki egyedül gyógyíthatta volna meg sebet. Ő eljött, hogy megmentse, hogyan mondhatna le róla? ...*A farizeusi büszkeség, képmutatás, rosszindulat és féltékenység azonban megakadályozta szándékának végrehajtásában.* Jézus ismerte a szörnyű csapást, amely majd a halálra ítélt városra szakad.” (Ellen G. White: *Jézus élete.* Jön a te királyod c. fejj.)

Mi volt a jelentősége a templom másodszori megtisztításának?

3

Lk 19,45–48 | Bemenvén a templomba, kezdte kiűzni azokat, akik adtak és vettek abban, mondván nékik: Meg van írva: Az én házam imádságnak háza, ti pedig latrok barlangjává tetétek. Tanított mindennap a templomban. A főpapok pedig, az írástudók és a nép előkelői igyekeztek őt elvesztetni, de nem lálták el, mit cselekedjenek; mert az egész nép őrajta függött, rá hallgatván.

Mi teszi Isten házát latrok barlangjává? Hogyan mutatta meg Jézus, hogy valójában Ő a templom igazi tulajdonosa? Hogyan fejezte ki a templom megtisztításakor Jézus egyszerre a bűn iránti haragját és az ember iránti szeretetét?

A földi templom a mennyei templom mintájára készült, ami Isten megváltási tervét kívánta szemléltetni. Aki a földi templomban végzett szolgálatokat, áldozatokat emberi módon eltorzította, az Isten jellemét, megváltási tervét szentségtelenítette meg, és elzárta az ember valóságos megváltozásának az útját. Egyszerre kettős céllal kellett tehát Jézusnak határozottan fellépnie a templomot megszenségtelenítő papok és árusok ellen: Isten igazsága és az ember üdvössége érdekében.

„Szolgálatának kezdetén Krisztus kiűzte a templomból azokat, akik szentségtelen üzletelésükkel beszennyezték azt. Határozott, isteni viselkedése rettegéssel töltötte el a fondorlatos kereskedők szívét. Küldetésének végén újból a templomba jött, és ugyanolyan szentségtelen kép fogadta, mint azelőtt. *A dolgok állapota még rosszabbra fordult.* A templom külső udvara hatalmas állatvásárra emlékeztetett. Állatbögés, pénzcsevegés vegyült az adók-vevők heves alkudozásával, s eközben hallatszott a szent szolgálatot viselők hangja. *A templom méltóságai maguk is az adás-vétellel, pénzváltással foglalatostkodtak. Olyan tökéletesen irányította őket a nyereségvágy, hogy Isten szemében nem voltak különbek a tolvajoknál...* A papok és főemberek szívét megkeményítette az önzés és a telhetetlenség. Az Isten Bárányára mutató jelképekből is kereseti lehetőséget csináltak. Így a nép szemében az áldozati szolgálat szentségét nagymértékben lerombolták. Jézus felháborodott: tudta, hogy vérét, mely hamarosan kiontatik a világ bűneiért, éppoly kevésért értékelik majd a papok és vének, mint az állatok szüntelen kifolyó vérét...

Jézus átható tekintete újból végigpásztázta a templom megszenségtelenített udvarát. Minden szem felé fordult.

Pap és főember, farizeus és pogány döbbsen tisztelettel meredt reá, aki a mennyei király fenségével állt előttük... Minden hang elcsitult. Kibírhatalannak tűnt a mély csend. Krisztus olyan erővel szólalt meg, hogy viharoként rázta meg az embereket: »Meg van írva: Az én házam imádság házának mondatik. Ti pedig azt latroknak barlangjává tettétek« (Mt 21,13). Hangja kürtszóként zengett a templomban. Arcán a nehezeltetés emésztő tűzhöz hasonlított. Hatalommal parancsolta meg: »Hordjátok el ezeket innen.« (Jn 2,16)» (Ellen G. White: *Jézus élete*. A templom ismételt megtisztítása c. fej.)

Hogyan próbálták több oldalról is törbe csalni Jézust különböző ravasz kérdéssel?

4

Lk 20,2–8 | Mondták néki, így szólván: Mondd meg nekünk, micsoda hatalommal cselekszed ezeket? Vagy ki az, aki néked ezt a hatalmat adta? Felelvén pedig, mondta nekik: Én is kérdelek egy dolgot tőletek, mondjátok meg azért nékem: A János keresztisége mennyből volt-e, vagy emberektől? Azok pedig tanakodtak maguk között, mondván: Ha ezt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani: Miért nem hittetek tehát néki? Ha pedig ezt mondjuk, emberektől, az egész nép megkövez minket, mert meg van győződve, hogy János próféta volt. Feleltek azért, hogy ők nem tudják, honnét való volt. Jézus mondta nekik: Én sem mondom meg néktek, micsoda hatalommal cselekszem ezeket.

Lk 20,20–26 | Annakokáért vigyázva Őrá, leselkedőket küldtek ki, akik igazaknak tettették magukat, hogy őt megfogják beszédében, hogy átadják a felsőbbségnek és a helytartó hatalmának. Megkérdezték őt, mondván: Mester, tudjuk, hogy te

helyesen beszélsz és tanítasz, és személyt nem válogatsz, hanem az Istennek útját igazán tanítod. Szabad-e nekünk adót fizetnünk a császárnak, vagy nem? Ő pedig észrevette álnokságukat, és mondta nékik: Mit kísértetek engem? Mutassatok nekem egy pénzt, kinek a képe és felirata van rajta? Felelték: A császáré. Ő pedig mondta nékik: Adjátok meg azért, ami a császáré, a császárnak, és ami az Istené, az Istennek. Nem tudták őt megfogni beszédében a nép előtt, és csodálkozván az ő feleletén, elhallgattak.

.....

.....

Mi volt a ravasz kérdésfelvetések célja? Hogyan, milyen módon leplezte le Jézus hamisságait?

„[Jézus ellenségei] most elhatározták, hogy... megpróbálnak kikényszeríteni belőle valami olyan vallomást vagy kijelentést, aminek alapján elítélhetik. Odamentek a templomba, ahol tanított, s kérdéseket szegeztek neki »Micsoda hatalommal cselekszed ezeket, és ki adta neked ezt a hatalmat?« (Mk 11,18). Azt várták, hogy kijelenti: hatalma Istenről van. Készek voltak meghazudtolni egy ilyen állítást. Jézus azonban látszólag máshová tartozó kérdést vetett fel, s válaszát az erre adott felelettől tette függővé. »A János keresztsége – kérdezte – honnan volt? Mennyből-e, vagy emberektől?« (Mt 21,25) A papok látták, hogy olyan dilemmába kerültek, amiből semmilyen okoskodás nem húzhatja ki őket. Ha azt mondják, hogy a János keresztsége a mennyből való, nyilvánvalóvá válik következet-

lenségük. Krisztus azt mondaná: Miért nem hittetek tehát néki? János bizonysgot tett Krisztusról: »Ímé az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit!« (Jn 1,29) Ha a papok elhitték János bizonysgát, hogyan tagadhatták meg Krisztus Messiás voltát? Ha elmondták volna, amit valójában hittek, hogy János szolgálata emberektől van, akkor a nép haragjának viharát zúdítják magukra, mert ők prófétának tartották Jánost.

A sokaság élénk érdeklődéssel várta a döntést. Tudták: a papok hitvallásukban elfogadták János szolgálatát, s elvárták, hogy minden további nélkül Isten küldöttjének ismerjék el őt. Miután a papok titkon tanácskoztak... képmutatón, tájékoztatlanságot színlelve így szóltak: »Nem tudjuk. Én sem mondom meg néktek – felelte Krisztus –, micso-da hatalommal cselekszem ezeket.« (Mt 21,27) Írástudók, papok, főemberek – mindenki elnémult. Szándékaik meg hiúsultak, csalódottan, összeráncolt homlokkal álltak ott, nem mertek több kérdést feltenni Krisztusnak. Gyávaságukkal, határozatlanságukkal nagymértékben eljátszották a nép megbecsülését. Az emberek körülöttük álltak, és jól esően nézték, hogy ezek a büszke, önigazult férfiak vereséget szenvedtek.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. A templom ismételt megtisztítása c. fejt.)

Az adófizetés kérdéséről:

„Palesztinában az akkor használt pénzermén Tiberius császár mellképe látható, babérkoszorúval a fején, amely a császári méltóság szimbóluma. És a felirat körülötte? Jézus nagyon jól ismerte. A kiegészített szöveg: TI(berius) CAESAR DIVI AUG(usti) F(ilius) AUGUSTUS... ezt jelenti: »Tiberius császár, az isteni Augustus tiszteletre méltó fia« ...A körülötte lévő felirat

a fejezoldal folytatásaként befejezi a császári címet: PONTIF(ex) MAXIM(us), azaz Főpap. Éppen ezért ennek a pénznek pusztán jelenléte az országban a törvényhez hű zsidók számára folytonos kihívásnak számított.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*. I. m., 404. o.)

Jézus válaszában nemcsak az állam és az egyház elválasztásának örök érvényű elvét erősítette meg, hanem az írástudókat is elgondolkodásra készítette. A pénzérmén látható kép leleplezte az öntelt farizeusokat. Miközben büszkélkedtek vallási tekintélyükkel, függetlenségükkel és társadalmi befolyásukkal, aközben egy olyan uralmat voltak kénytelenek (ki)szolgálni (adókkal, vámokkal és egyebekkel), amelynek az uralkodója – jelen esetben Tiberius császár – istennek kijáró tiszteletet követelt magának. Miközben Jézust mint Isten Fiát elvetették, aki pedig valódi szabadságot kínált fel számukra (Jn 8,32), aközben annak a római hatalomnak rendelődtek alá, aki sanyargatta a zsidó népet, és akinek helytartójától, Pilátustól kértek engedélyt Jézus megöletéséhez. A papi vezetők ahelyett, hogy Jézust szégyenítették volna meg kérdésükkel, szembesülhettek kiszolgáltatott helyzetükkel, ami Isten iránti engedetlenségük, népük történelmi bűneinek a következménye volt.

5

Hogyan tett bizonyosságot Jézus arról, hogy Isten szemében milyen adomány értékes?

Lk 21,1–4 | Mikor feltekintett, látta, hogy a gazdagok hányják ajándékaikat a perselybe. Látott pedig egy szegény özvegyasszonyt is, hogy abba két fillért vetett. Mondta: Igazán mondom néktek, hogy e szegény özvegy mindenkinél többet vetett, mert mindazok az ő fölöslegükből vetettek Istennek az

ajándékokhoz, ő pedig az ő szegénységéből minden vagyonát, amije volt, oda vetette.

.....

.....

.....

Hogyan fejezte ki Jézus a szegény, szerény, de őszinte szívből adott hálaáldozat nagyságát, és a nagy, de a „feleslegből” látványosan felajánlott adományok „kicsinységét”?

„Jézus abban az udvarban volt, ahol az adományok ládája állt, és figyelte, kik helyezik el ajándékaikat. A gazdagok közül sokan nagy összegeket hoztak, amit kérkedve helyeztek el. Jézus szomorúan nézte őket, de nem fűzött megjegyzést adományaikhoz. Hirtelen felderült az arca, amikor látta, hogy egy szegény özvegy közeledik tétován, mintha félne, nehogy észrevegyék. Amint a gazdagok és döllyfősek méltóságteljesen elhaladtak mellette, hogy elhelyezzék adományaikat, ő visszahúzódott, alig mert továbbmenni. Mégis akart valamit tenni – bármily kicsiny legyen is az – a szeretett ügyért. Nézte az adományt a kezében. A körülötte állók adományaihoz képest csekélység, de ez volt mindene. Leste az alkalmat, gyorsan bedobta két fillérét, s megfordult, hogy elsiessen. Ám eközben a tekintete találkozott Jézuséval...

Az indíték határozza meg cselekedeteink jellegét, az teszi őket becstelenséggé vagy magas erkölcsi értékké. Isten nem a nagy dolgokat – melyeket minden szem lát és minden nyelv dicsér – tartja a legdrágábbnak. Az örömmel

*teljesített apró kötelességek, a látványosság nélküli kicsiny ajándékok – melyek emberi szemnek értéktelennek tűnhetnek – gyakran a legnagyobbak számára. A hű és szerető szív a legköltésesebb ajándéknál is drágább Istennek. A szegény özvegy életszükségletét adta oda, hogy azt a kicsit megtehesse, amit tett. Megtagadta magától az ételt, hogy azt a két fillért a szeretett ügyre fordíthassa. Ezt hittel tette, bízott mennyei Atyjában, hogy nem feledkezik meg nagy szükségéről. Ez az önzetlen lelkület és gyermeki hit érdemelte ki a Megváltó dicséretét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Jaj a farizeusoknak c. fej.)*

6 *Gyűjtsük ki Jézus nagy apokaliptikus beszédéből azokat a részleteket, amelyek csak Lukács evangéliumában olvashatók!*

Lk 21,14–15 | Tökéljétek el azért szívetekben, hogy nem gondoskodtok előre, hogy mit feleljetek védelmetekre, mert én adok néktek szájat és bölcsességet, melynek ellene nem szólhatnak, sem ellene nem állhatnak mindazok, akik magokat ellentelekbe vetik.

Lk 21,18 | Fejeteknek egy hajszála sem vész el.

Lk 21,23–24 | Jaj pedig a terhes és szoptató asszonyoknak azokban a napokban, mert nagy szükség lesz e földön, és harag e népen. Elhullanak fegyvernek éle által, és fogva vitetnek minden pogányok közé, és Jeruzsálem megtapostatik a pogányoktól, míglén betelik a pogányok ideje.

Lk 21,26 | Mikor az emberek elhalnak a félelem miatt, és azoknak várása miatt, amik e föld kerektségére következnek, mert az egek erősségei megrendülnek.

Lk 21,28 | Mikor pedig ezek kezdenek meglenni, nézzetek fel, és emeljétek fel fejeteket, mert elközelgett a ti váltságtok.

Lk 21,34–36 | Vigyázzatok magatokra, hogy valamikor meg ne nehezedjék a ti szívetek dobozódás, részszegség és ez élet gondjai miatt, hogy váratlanul rátok ne jöjjön az a nap, mert mint egy tör, úgy lep meg mindeneket, akik az egész föld színén lakoznak. Vigyázzatok azért minden időben, kérvén, hogy méltókká tétessetek arra, hogy elkerüljétek mindezeket, amik bekövetkeznek, és megállhassatok az Emberfia előtt!

.....

.....

.....

Megjegyzések:

A **21,14–15 vershez**: Jézus azzal bátorítja a végidő nyomorúságaiban és megpróbáltatásaiban szenvedőket, hogy akik Isten Igéjével és a Szentlélek által betöltekezve élnek ekkor, nem kell majd aggódniuk, hogy mit feleljenek vádlóiknak, üldözőiknek védelmükre, illetve az igazság védelmére. Isten gondoskodni fog arról, hogy mit, hogyan szóljanak, aminek „nem szólhatnak, nem állhatnak majd ellent ellenségeik”.

A **21,18 vershez**: Különleges biztatás és vigasztalás van ebben a versben arról, hogy Isten a végidő megpróbáltatásai közepette is különös módon őrzi majd az övéit gondviselése által.

A **21,23–24 vershez**: Ezekben a versekben, úgy tűnik, a prófécia leginkább Jeruzsálem római seregek általi ostromáról és vereségéről (i. sz. 70) szól, viszont a 24. vers már az újszövetségi Jeruzsálem, azaz az egyház 42 hónapi (1260 évi) középkori „megtapodtatásáról” is jövendöl. Mindezeket túl azonban

a végidő nagy nyomorúságát is felidézük a terhes és szoptató asszonyok kiszolgáltatottságáról és a „nagy szükség” idejéről szóló kifejezések. Ez a két vers akár „három próféciaként” is értelmezhető.

A *21,26 vershez*: A földünket a végső időkben meghatározó kiszámíthatatlanság és a sokfajta és szaporodó válságjegyek egyre inkább a félelem, a bizonytalanság és a kiszolgáltatottság érzését ébresztik az embertömegekben, mint ahogyan ezt ma már általánosan érzékelhetjük.

A *21,28 vershez*: Az általános válsághangulat ellenére a hívő, adventváró keresztények nem félelemmel és rettegéssel tekintenek a jövőre, hiszen mindezek az aggodalomra okot adó jelenségek éppen a várva várt végső szabadulás közelségét jelzik számukra.

A *21,34–36 vershez*: E két vers egyszerre prófécia és figyelmeztetés is. A 34. vers lelki vigyázásra, őrködéésre szólít fel egy olyan világban élve, amikor a hívőket is „beszippantani”, „továbbaltatni” akarják az élet különböző varázslatai, gondjai. Sátán mindezzel arra kíván rájátszani, hogy semmiképpen ne azzal foglalkozzunk, aminek közelsége az idők jelei alapján annyira kézzelfogható távolságban van már tőlünk: Jézus Krisztus második, dicsőséges eljövetelel, és az arra való készenléttel (Mt 24,44)!

11. tanulmány – június 13.

Az utolsó vacsora és Jézus elfogatása

(Lk 22. fejezet)

Bevezetés

Jézus péreai szolgálata végén Jeruzsálembe érkezett, hogy az utolsó héten – amiről legrészletesebben Lukács és János evangéliuma ad hírt – előkészítse az emberért hozandó áldozatát, s végül beteljesítse azt. Most következő tanulmányunkban csupán egy fél nap történéseit tekintjük át Lukács evangéliuma alapján, az utolsó vacsorától Jézus elfogatásán keresztül Péter tagadásáig.

Miért olyan súlyosan elítélendő tett Júdás árulása?

Lk 22,1–6 | Elközelgetett pedig a kovásztalan kenyerek ünnepe, amely húsvétnek mondatik. A főpapok és az írástudók módot kerestek, hogyan öljék meg őt, mert félték a néptől. Bement pedig a Sátán Júdásba, aki Iskáriótesnek neveztetik, és a tizenkettő közül való volt. Elmenve, megbeszélte a főpapokkal és a vezérekkel, mi módon adja őt kezükbe. Azok örültek, és

megszerződtek, hogy pénzt adnak néki. Ő pedig megígérte, hogy keres jó alkalmat, amikor kezükbe adja őt zenebona nélkül.

.....

.....

Miért félték a néptől a vallási vezetők? Milyen indítékok vezérelték Júdást az árulásban? Hogyan kerülhetett kapcsolatba a papi vezetőkkel? Miért fogalmaz két evangélista is ekként: „Be ment pedig a Sátán Júdásba...” (Lk 22,1; vö. Jn 13,27)?

Lázár feltámasztása és a „virágvasárnapi” bevonulás Jeruzsálembe rendkívüli „népszerűséget” szerzett Jézusnak. Ha a társadalom többsége Őt követi, akkor a papi vezetők társadalmi, politikai befolyása alaposan csökkenhet. Ezt elkerülendő a Főtanács – néhány kivételtől eltekintve – úgy határozott, hogy „inkább egy ember haljon meg a népért, és az egész nép el ne vesszen” (Jn 11,50). Ez természetesen nem a nép, hanem saját hatalmuk féltéséből, féltékenységéből határozottatott el. A papi vezetők félelmére a következő magyarázat még mélyebben világít rá:

„Sátán azt mondta nekik, hogy ha fenn akarják tartani tekintélyüket, halálra kell adniuk Jézust. Ezt a tanácsot követték. Az a tény, hogy elveszthetik az addig gyakorolt hatalmat, elég ok volt a döntéshozatalra. Néhány kivétellel – akik nem merték elmondani gondolataikat – a Magas Tanács Isten szavának fogadta el Kajafás szavait. A tanács megkönnyebbült, a viszály megszűnt. Eldöntötték, hogy Krisztust az első adandó alkalommal halálra adják. A papok és vezetők elutasították Jézus istenségének bizonyítékát, és ezzel áthatolhatatlan sötétségbe burkolták ma-

gukat. Mindenestül Sátán befolyása alá kerültek, s ő igyekezett az örök romlás küszöbén túlra juttatni őket. Úgy csapta be a papokat, hogy még elégedettek is voltak magukkal. Hazafiaknak tekintették magukat, akik a nemzet üdvét keresik... A Magas Tanács óvakodott hirtelen eljárásokat foganatosítani Jézus ellen, nehogy a nép feldühödjön, s az ellene tervezett erőszak visszaforduljon rájuk. Eből a megfontolásból a tanács későbbre halasztotta a kimondott ítélet végrehajtását.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A papok cselszövései c. feje.)

Júdás elképzelése, miszerint Jézust olyan helyzetbe hozza, hogy éljen isteni hatalmával, és ennek nyomán vállalja el a földi királyságot, kezdetben ártatlannak tűnhetett. Júdás árulását azonban nemcsak önző indítékai, hanem a megvalósítás eszközei terelték egyre inkább Sátán térfelére. Ugyanis Júdás és a papi vezetők nem csupán a közös célban, földi érdekeik előrejutásában találtak egymásra, hanem aljas módszereikben is. Júdás jól tudhatta, hogy a vallási vezetők féltékeny hatalmi érdekeik miatt akarják Jézust mielőbb „eltenni láb alól”. Júdás, annak ellenére, hogy közelről ismerhette Mesterét, anyagi haszonból és karriervágyból Jézus gyilkosainak cinkosává vált. Mikor sok Jézus által kapott lelkiismereti késztetés ellenére is erre a döntésre jutott, „*bement abba a Sátán*”.

Milyen fontos részletekről tudósít Lukács evangélista az utolsó vacsoráról szóló beszámolójában?

Lk 22,14–23 | Amikor eljött az idő, asztalhoz ült, és a tizenkét apostol övele együtt, és mondta nekik: Kívánva kívántam

a húsvéti bárányt megenni veletek, mielőtt én szenvednék. Mert mondom néktek, hogy többé nem eszem abból, mígnem beteljesedik az Isten országában. A poharat véve, minekutána hálát adott, mondta: Vegyétek ezt, és osszátok el magatok között, mert mondom néktek, hogy nem iszom a szőlőtőkének gyümölcséből, mígnem eljön Isten országa. Minekutána a kenyeret vette, hálát adva megszegte, és adta nékik, mondván: Ez az én testem, mely tiérettetek adatik. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Hasonlóképpen a poharat is, minekutána vacsorált, ezt mondván: E pohár amaz új szövetség az én véremben, mely tiérettetek kiontatik. De íme, annak a keze, aki engem elárul, velem van az asztalon. És az Emberfia, jóllehet, elmegy, mint elvégeztetett, de jaj annak az embernek, aki által elárultatik! Ők kezdték egymás között kérdezni, vajon ki lehet közöttük, aki ezt meg fogja tenni?

.....

.....

.....

Lukács evangéliuma egyedül ad hírt arról, hogy Jézus milyen fontosnak tartotta a páskabarány elfogyasztását a tanítványokkal: „*kívánva kívántam a húsvéti bárányt megenni veletek...*” (Lk 22,15) Ennek gondos előkészítése is azt jelzi, hogy Jézus különös jelentőséget kívánt adni közvetlen halála előtt a tanítványainak való bensőséges együttlétnek. Nemcsak az egyiptomi fogságból való szabadulás ünnepére kívánta emlékeztetni őket a pászka ünnepén, ahogy ez az évi ünnepkör szerint szokás volt, hanem az áldozati halálára emlékeztető jelképként szólt a kovásztalan kenyérről és az erjedetlen mustról, amit közösen fo-

gyasztottak el. Ezen a vacsorán erősítette meg az újszövetségi egyház legfontosabb üzenetét is: az ő helyettes áldozati halála által bűnbocsánatban és igaz életben részesülhetnek mindazok, „akik eszik az ő testét, és isszák az ő vérét” (Jn 6,53). A vacsora vége felé fogalmazta meg – a mellette helyet foglaló Júdásért aggódva – jajmondását is: „...jaj annak az embernek, aki által az Emberfia elárultatik” (lásd Lk 22,22).

Lukács – Jánoshoz hasonlóan – drámai erővel érzékelteti a bűn titkát, megejtő voltát, hogy az mennyire rejtve, rejtőzködve, a jónak látszatában tud az emberben érvényre jutni. A tanítványok fejében meg sem fordult, hogy éppen a közöttük legtisztéletreméltóbb, legjobb képességekkel bíró tanítványtársuk készül álnok terv végrehajtására (23. vers).

Mi homályosíthatta el a tanítványok értelmét és fogékonyságát, hogy nem értették meg az utolsó vacsorán történtek lelki jelentőségét? Milyen figyelmeztetésben kellett részesíteni Pétert és a tanítványokat?

Lk 22,24–27.31–38 | Támadt pedig közöttük versengés is, hogy ki tekinthető közöttük nagyobbak. Ő pedig mondta nékik: A pogányokon uralkodnak az ő királyaik, és akiknek azokon hatalmuk van, jötevőknek hívatnak. De ti nem úgy, hanem aki a legnagyobb köztetek, olyan legyen, mint aki legkisebb, és aki fő, mint aki szolgál. Mert melyik nagyobb, az-e, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Nemde, aki asztalnál ül? De én tiköztetek olyan vagyok, mint aki szolgál...

...Mondta pedig az Úr: Simon, Simon! Íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát, de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited. Te azért idővel megtérvén,

a te atyádfiait erősítsed! Ő pedig mondta néki: Uram, kész vagyok mind tömlőcre, mind halálra menni veled! Jézus mondta: Mondom néked, Péter, ma nem szól addig a kakas, míg te háromszor meg nem tagadod, hogy ismeresz engem. Ezután mondta nékik: Mikor elküldtelek benneteket erszény, táska és saru nélkül, volt-e valamiben fogatkozástok? Ők pedig mondanak: semmiben sem. Mondta azért nékik: De most, akinek erszénye van, elővegye, hasonlóképpen a táskát, és akinek nincs, adja el felsőruháját, és vegyen szablyát, mert mondom néktek, hogy még ennek az írásnak be kell teljesülni rajtam, hogy a gonoszok közé számláltatott. Mert amik rám vonatkoznak is, elvégeztetnek. Ők pedig mondták: Uram, íme, van itt két szablya. Ő pedig monda: Elég.

.....

Mi volt a tanítványok közötti széthúzás oka? Hogyan próbálta Jézus ezt a lelkületet kezelni? Megértették-e vajon Jézus kereszttáldozatának a szükségességét, s ha nem, miért nem? Milyen szablya megvétéléről szólt nekik ezen az estén, amit teljesen félreértettek?

„Támadt pedig köztük versengés is, hogy ki tekinthető köztük nagyobbnak.« (Lk 22,24) A versengést Jézus jelenlétében is folytatták, és ezzel fájdalmat okoztak neki... A tanítványok ragaszkodtak ahhoz a kedvenc elképzelésükhöz, hogy Krisztus biztosítja hatalmát a földön, elfoglalja helyét Dávid trónján. Szívében mindegyik még min-

dig a legmagasabb hely után vágyakozott ebben a földi királyságban. Felbecsülték önmagukat és egymást, és ahelyett, hogy testvéreiket tartották volna méltóbbnak az első helyre, magukat helyezték oda gondolatban. Jakab és János kérése, hogy ők ülhessenek Krisztus trónjának a jobb és bal oldalán, fellobbantotta a többiek méltatlankodását. Az, hogy Jakab és János annyira túlbecsülték magukat, hogy merték kérni maguk számára a legmagasabb helyeket, annyira felháborította a többi tíz tanítványt, hogy az egymástól való elidegenedés veszélye fenyegette társaságukat. Úgy érezték, tévesen ítélték meg őket, hogy nem értékelték hűségüket és képességeiket. Jakabot és Jánost Júdás ítélte el a legkeményebben...” (Ellen G. White: *Jézus élete*. A szolgák szolgálója c. fej.)

Máté evangéliuma 26. fejezetének 31–33. verseiből tudhatjuk, hogy Jézus figyelmeztette a tizenkettőt arra, keresztáldozata lelki felkészületlenül éri majd őket: „Mindnyájan megbotránkoztok majd bennem.” Péter, aki általában a tanítványok között mindenre elsőként reagált, „akinek ami a szívében, a száján”, önértetből válaszolt: „Ha mindnyájan megbotránkoznak is tebenned, én soha meg nem botránkozom.” Talán észre sem vette, hogy különbnek, „hívóbbnak” magasztalta fel magát társainál. Jézus ezután figyelmeztette szégyenletes bukására, háromszori tagadására. Jézus Simon Péternek szóló különleges tanácsa és biztatása (Lk 22,31–32) nekünk is bepillantást enged abba a nagy küzdelembe, ami mindannyiunk fölött és mindnyájunkért zajlik, különösen a végidőben.

„Péter természetétől fogva heves és megfontolás nélküli ember volt. Sátán kihasználta Péternek ezeket a jellegzetes

tulajdonságait arra, hogy legyőzze, elbuktassa őt. Éppen Péter bukása előtt mondotta neki Jézus a következőket: »Simon, Simon! Íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát, de én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: Te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed.« (Lk 22,31–32)” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Ismét a tengernél c. fejezet.)

4

Mi volt Jézus imaküzdelmének a tétje a Getsemáne-kertben? Mi tette ezt a harcot még nehezebbé számára? Hogyan igazolja ez a küzdelem Jézus emberiség iránti szeretetét és a küzdő ima erejét?

Lk 22,39–46 | Kimenvén, ment szokása szerint az Olajfák hegyére, követték pedig őt tanítványai is. Mikor ott, azon a helyen volt, mondta nékik: Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek! Eltávozott tőlük mintegy kőhajításnyira, és térdre esve imádkozott, mondván: Atyám, ha akarod, távoztasd el tőlem e poharat, mindazonáltal ne az én akaratom, hanem a tiéd legyen meg! Angyal jelent meg néki a mennyből, erősítve Őt. Haláltusában lévén, buzgóságosabban imádkozott, verítéke olyan volt, mint a nagy vércseppek, melyek a földre hullanak. Minekutána fölkelte az imádkozástól, tanítványaihoz menve aludva találta őket a szomorúság miatt. Mondta nékik: Miért alusztok? Keljete fel, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek!

.....

.....

.....

Lukács evangélista nem beszél arról, hogy Jézus milyen lelki állapotban lépett be a Getsemáne-kertbe, Márk evangélista viszont igen: „Maga mellé vette Pétert és Jakobot és Jánost, és kezdett rettegni és gyötrődni.” (Mk 14,33) Jézus bünhordozóként, az emberiség bűneinek büntetését elszenvedő helyettes Megváltóként lépett be oda. Mennyei Atyja ettől az órától fogva magára hagyta, mivel Isten bűnnel együtt nem lakozhat (Zsolt 5,5; Ésa 59,2).

Jézus emberi természete visszariadt az emberileg is felfoghatatlan szenvedéstől. Félt, hogy iszonyatos testi és lelki kínjai közben uralmat vehet rajta a szenvedésektől és megpróbáltatásoktól visszariadó emberi természet. Úgy érezte, képtelen lesz mindezek felett győzelmet aratni Atyja szeretetteljes, erőt adó jelenléte nélkül.

„Krisztus úgy érezte, hogy a bűn elválasztotta Őt Atyjától. A mélység olyan széles, olyan sötét és olyan riasztó volt, hogy a lelke megborzadt tőle. Isteni hatalmát nem használhatta fel a kínszenvedéstől való megszabadulása érdekében. Emberként kellett elszenvednie az emberek által elkövetett bűnök következményeit. Emberként kellett elhordoznia Istennek a bűnnel szemben tanúsított haragját... Mikor Krisztus úgy érezte, hogy megszakadt, összetört az Atyával való egysége, félt, hogy emberi természetében nem lesz képes elviselni a sötétség hatalmasságaival szemben Rá váró nagy küzdelmet...

Sátán azt sugallta az Úrnak, hogy ha vállalja a kezességet a bűnös világért, akkor örökre elszakad Istentől. Ezáltal azonosulna a Sátán királyságával, és soha többé nem lehetne közösségben Istennel.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. Getsemáne c. feje.)

Az orvos Lukács adja vissza a legdrámaibb módon, hogy milyen lelki-fizikai küzdelmet jelentett Jézusnak ez az egész éjszákát igénybe vevő, tusakodó imádság. A „haláltusa” kifejezés túlzás nélkül adja vissza azt, hogy Jézusnak számunkra aligha felfogható élethalálharcot kellett egyedül megvívnia a sötétség erőivel, a tanítványok lelki támogatása nélkül, hogy a kimondhatatlan áldozatot képes legyen meghozni értünk. A homlokán megjelenő „vércseppek” megemlítése arra enged következtetni, amit amerikai kutatóorvosok a következő fiziológiás jelenségre vezettek vissza: *„Bár ez nagyon ritka jelenség, a véres verejték előfordulhat felfokozott érzelmi állapotban... Annak következtében, hogy vér kerül az izzadságmirigyekbe, a bőr törékennyé és érzékennyé válik.”* (Idézi: *Nyitott Szemmel* magazin 2011/13.)

5

Miképpen mutatnak Jézus imaküzdelmének a „gyümölcseire” Getsemáne-kerti elfogatásának körülményei?

Lk 22,47–53 | Amikor még beszélt, íme, sokaság jött, és az ment előttük, aki Júdásnak neveztetik, egy a tizenkettő közül. Közelgett Jézushoz, hogy megcsókolja őt. Jézus pedig mondta néki: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát? Látva pedig azok, akik körülötte voltak, ami következik, mondták néki: Uram, vágjuk-e őket fegyverrel? Közülük valaki megvágta a főpap szolgáját, és levágta annak jobb fülét. Felelvén pedig Jézus, mondta: Elég, eddig. Illetve annak fülét, és meggyógyította őt. Mondta pedig Jézus azoknak, akik őhöz mentek, a főpapoknak, a templom tisztjeinek és a véneknek: Mint valami latorra, úgy jöttetek szablyákkal és fustélyokkal? Mikor minden nap veletek voltam a templomban, kezeteket nem vetettétek énrám. Ez a ti órátok, és a sötétség hatalma!

.....
.....
.....

Mi fejezi ki Jézus elfogatásakor Júdas teljes elsötétülését? Miképp nyilatkoztak meg a tanítványok ebben a váratlan helyzetben? Miről árulkodik ez?

Jézus alighogy megvívta imaküzdelmét, még a sötétség leple alatt megjelent a kertben egy sokaság, az élen Júdással. Az áruló tanítvány mintegy üdvözlésképpen megcsókolta Jézust, ami arcátlan jeladás volt, hogy kit kell megkötözni és elhurcolni. Lukács jegyzi le, Jézus hogyan próbált – nem magát védve – az áruló lelkiismeretére hatni mintegy utolsó „jajkiáltással”: „*Júdas, csókkal árulod el az Emberfiát?*” Ez az utolsó kérdés azonban, mint a kavics a páncélról, úgy pattant le az áruló megkeményedett szívéről. A tanítványok pedig, akik rendre elengedték a fülük mellett Jézus többszöri figyelmeztetését haláláról, és mint akik Jézus éjjeli imaküzdelmét is átaludták, ebben a helyzetben csak azt tették, amit emberi reakcióik diktáltak: „*Uram, vágjuk-e őket fegyverrel?*”

A Mester választát meg sem várva ismét Péter volt, aki elsőként cselekedett: „*Megvágta a főpap szolgáját, levágta annak jobb fülét.*” Jézusnak tanúsítania kellett, hogy nem akar védekezni, nem akar harcolni küldetése beteljesítése ellen, és tanítványai sem tehetik ezt. A szolga fülének meggyógyítása egy pillanatra elgondolkodtathatta a főpap szolgáját, és a többieket is: Kit kell valójában elfogniuk és megkötözniük? Jézus viszont, mint a kőszikla, lelkileg megerősödve fogadta az ellene felvonuló sötétség hatalmait, hiszen győzedelmes imádságban megerősítette,

felvértezte magát a legkegyetlenebb bánásmódra is. És mindezeket értünk, értem tette!

6

Mi vitte bele Pétert a háromszori tagadásba, és mi indította bűnének őszinte megbánására?

Lk 22,54–62 | Megfogyván azért őt, elvezették, és elvitték a főpap házába. Péter pedig követte őt távolról. Amikor tüzet gerjesztettek az udvar közepén, és együtt leültek, Péter is leült velük. Meglátván őt egy szolgálóleány, amint a világosságnál ült, szemeit rávetvén, mondta: Ez is övele volt! Ő pedig megtagadta őt, mondván: Asszony, nem ismerem őt! Egy kevéssel azután más látván őt, mondta: Te is azok közül való vagy! Péter pedig mondta: Ember, nem vagyok! Úgy egy óra múlva más valaki erősítette, mondván: Bizony ez is vele volt, mert Galileából való is. Mondta pedig Péter: Ember, nem tudom, mit mondasz! Azonnal, mikor ő még beszélt, megszólalt a kakas. Hátrafordulva az Úr, tekintett Péterre. Megemlékezett Péter az Úr szaváról, amint néki mondta: Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz engem. Kimenvén [onnét] Péter, keservesen sírt.

Mennyire lehetett szándékos, hogy Péter szinte jelentéktelennek számító emberek előtt megtagadta Jézushoz tartozását? Mi sodorta bele Pétert egymásután három alkalommal is ebbe a szégyenletes magatartásba? Vessük össze Júdás árulását Péter taga-

dásával. Melyik tünhetett nyilvánvalóbb bűnnek és visszataszítóbb cselekedetnek? Mégis, miért Péter jött ki győztesen ebből a bukásból? Milyen tanulságai lehetnek Péter bukásának ránk nézve, akár a jelenlegi, akár a (közel)jövőben bennünket is érő megpróbáltatások között?

Az alábbi részletben Péter első tagadásának körülményeit olvashatjuk Ellen G. White szemléletes leírásában. Az egyensúlyából kieső tanítvány másik két tagadása is hasonló törvényszerűségek hatására történt.

„Ketten a tanítványok közül, Péter és János, arra vállalkoztak, hogy távolról kövessék azt a tömeget, amely elfogta és őrizetbe vette Jézust. A papok Jézus tanítványaként ismerték Jánost, és beengedték őt a tanácsterembe, azt remélve, hogy mivel tanúja Mestere megaláztatásának, majd lemond arról a felfogásáról, hogy ilyen valaki az Isten Fia. János szólt Péter érdekében, és engedélyt kapott Péter bebocsátására is. Az udvarban tüzet gyújtottak, mert ez volt az éjszaka leghidegebb órája, közvetlenül a hajnal hasadása előtt. A csoport a tűz köré húzódott, és feltehetőleg Péter is velük tartott, közöttük foglalt helyet. *Nem akarta, hogy Jézus tanítványaként ismerjék fel. Gondtalanul elvegyült a sokaságban. Azt remélte, hogy azok egyikének tartják majd, akik Jézust a tanácsterembe hozták.*

Mikor azonban a tűz fellángolt, és a fénye megvilágította Péter arcát, egy asszony, akit a kapu őrzésével bíztak meg, kutató pillantást vetett rá, és megjegyezte, hogy Péter Jánossal együtt lépett be a kapun. Megfigyelte Péter arcán a letörtséget, és azonnal azt gondolta, hogy ez a férfi Jézus egyik tanítványa lehet. Ez az asszony Kajafás háztartásának

egyik szolgálóleánya volt... Ezt mondta Péternek: »Te is a galileabeli Jézussal voltál.« (Mt 26,69) *Péter meglepődött, és összezavarodott.* A társaság tagjainak szemei azonnal reá szegeződtek. Péter először úgy tett, mintha nem értette volna meg az asszonyt. Ez azonban állhatatos volt, és azt mondta azoknak, akik körülötte voltak, hogy ez az ember Jézussal volt. Péter kényszerítve érezte magát arra, hogy feleljen, és dühösen azt mondta: »Nem ismerem, és nem is értem, mit mondasz.« (Mk 14,68) Péternek ez volt az első tagadása, és a kakas azonnal megszólalt. Óh, Péter, ilyen hamar szégyellted Mesteredet! Milyen hamar megtagadtad Uradat!

János, a tanítvány, miután belépett a bírósági tárgyalóterembe, egyáltalán nem igyekezett elrejtteni azt a tényt, hogy ő Jézus követője. Nem vegyült a durva, gyűlevész nép közé, akik szidalmazták Mesterét. Nem kérdezgette őt senki, mert nem játszott hamis szerepet, és így nem tette ki magát semmiféle gyanakvásnak és gyanúsításnak. Keresett magának egy magányos sarkot – biztonságos távolságban a csöcseléktől, nehogy felkeltse az érdeklődésüket maga iránt –, és olyan közel Jézushoz, amilyen közel csak lehetséges volt számára. Itt megláthatott és meghallhatott mindent, ami Ura kihallgatása során történt.

Péter nem akarta, hogy megtudják, ki is volt ő valójában. Úgy állította be magát, mintha teljesen közömbös szemlélője lenne az eseményeknek, és így helyezkedett el az ellenséges területen, ami által könnyű prédájává vált a kísértésnek. Ha arra szólították volna fel, hogy harcoljon Mesteréért, akkor bátor katona lett volna; de amint a gúnyolódás ujjal mutatott reá, akkor gyávának bizonyult. Sokan vannak olyanok, akik nem húzódoznak az Urukért

való hadviseléstől, de a kicsúfolás hitük megtagadására készíti őket. Társulva azokkal, akiket el kellene kerülniük, könnyen a kísértés útjára engedik magukat csábítani. Szinte meghívják az ellenséget, hogy kísértse meg őket. Az ellenség azután a kísértések segítségével olyan dolgok kimondására és megtételére vezeti el őket, amiket más körülmények között sohasem mondanának ki, és nem tennének meg. *Krisztusnak az a tanítványa, aki manapság álruhába bújtatja hitét a szenvedésektől és a szegyénytől való félelme miatt, az éppen olyan valóságosan megtagadja Urát, mint Péter tette a bírósági tárgyalóterem udvarán...*

Péter megpróbált úgy tenni, mintha semmi nem érdekelné Mestere kihallgatásával kapcsolatban. Szívét azonban összeszorította a szomorúság, mikor a kegyetlen gúnyolódásokat hallotta, és látta azt a jogtalanságot, amelyet vele szemben alkalmaztak... Hazug szerepet alakított, és miközben igyekezett közömbösen beszélgetni, nem tudta elnyomni, elhallgattatni méltatlankodásának a kifejezéseit azokért a jogtalanságokért, amelyeket Mestere ellen elkövettek...

A lealacsonyító esküdzések alig hagyták el Péter ajkát, és a kakas hangja még mindig a fülében csengett, az Üdvözítő elfordult sötét pillantásokat vető bírálótól, és rátekinített szegény tanítványára. Ugyanakkor Péter is Mesterét kereste szemével. *Jézus tekintetéből mély szánalmat és szomorúságot tudott kiolvasni, nem volt abban semmi harag. Jézus sápadt, szenvedő arcának, remegő ajkainak, részvétet és megbocsátást kifejező tekintetének a látványa hegyes nyílként fúródott Péter szívébe. Felébredt a lelkiismerete...*" (Ellen G. White: *Jézus élete*. Jézus Annás és Kajafás előtt c. fej.)

Jézus elítéltetése, kereszthalála és temetése

(Lk 23. fejezet)

Bevezetés

A Jézus nyilvános szolgálatát záró események – az elfogatás, az elítéltetés, halála és feltámadása – egy ideig meg nem értett, felfoghatatlan traumát jelentettek a tanítványoknak. A *„pedig mi azt reméltük, hogy ő fogja megszabadítani az Izraelt”* (Lk 24,21) érzése fokozatosan kezdett feloldódni a tanítványokban Jézus feltámadása után, majd született meg a feltámadt Jézusba vetett hit, és vele az üdvösség, *a szabadulás ismerete, amely a bűnök bocsánata által* lehetséges.

Elgondolkodtató, hogy mind az első tanítványok, mind a második adventre készülő hívők 1844 előtt csalódáson mentek keresztül. Csak a téveszmék, a vallásos közhiedelmek felismerése és elhagyása nyithatta meg az utat a *„jelenvaló igazság”* megértéséhez. Jézus számos alkalommal próbálta előre felkészíteni tanítványi körét azokra az eseményekre, amit a bűntől szabadító (és nem a nemzetmegmentő) Messiás életprogramja jelentett. Sikertelenül. Mivel szerette az övéit, megengedte csalódásukat, s a nem teljesült vágyak, az összeomlás végre előidézte sokak-

ban a döntő felismerést és tapasztalatot. Mi, késői olvasók, akik a „Jézusról való beszéd” vonatkozásában már sokkal többet tudhatunk, vajon hogyan tanulmányozhatjuk Jézus szenvedéstörténetét úgy, hogy az *ne közhely* és *ne tan* legyen, hogy a „keresztről való beszéd” ne a „*gazdag vagyok, és meggazdagodtam*” érzését táplálja tovább bennünk. Milyen téveszméknek kell még nálunk, késői tanítványoknál lelepleződniük ahhoz, hogy valóban értsük, hogy üdvösségünkre szolgáljon „a kereszt titka”?

Tanulmányunkban az egyéni és a közös átvételkor egyaránt törekedjünk arra, hogy *először az esemény történeti közegét figyeljük meg alaposan*, hogy azután abba ágyazva felfedezhessük mindazt, ami túlmutat korokon és időn. Ezáltal „Istennek ereje” lehessen számunkra a „keresztről való beszéd” (1Kor 1,18).

Miért szakadt félbe a kihallgatás Pilátusnál először olyan hamar?

1

Lk 23,1–7 | Fölkelvén az ő egész sokaságuk, vitték őt [Jézust] Pilátushoz, és kezdték őt vádolni, mondván: Úgy találtuk, hogy a népet félrevezeti, és tiltja a császár adójának fizetését, mivelhogy magát ama király Krisztusnak mondja. Pilátus pedig megkérdezte őt, mondván: Te vagy-e a zsidók királya? Jézus felevén néki, mondta: Te mondogod! Mondta pedig Pilátus a főpapoknak és a sokaságnak: Semmi bűnt nem találok ez emberben. De azok erősködtek, mondván: A népet felzendíti, tanítván az egész Júdeában, elkezdve Galileától mind idáig. Pilátus pedig Galileát hallván, megkérdezte, vajon galileai ember-e ő? És amikor megtudta, hogy ő a Heródes hatósága alá tartozik, Heródeshez küldte Őt, mivelhogy ő is Jeruzsálemben volt azokban a napokban.

Jézus előzetes kihallgatása Annás, Kajafás, valamint a Főtanács előtt azért volt szükséges, mivel „*a Misna* szabálya szerint a hamis próféták felett csak a főtanács mondhatott ítéletet*” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*. I. m., 422. o.). Jézus éjszakai „kihallgatások” közbeni megkötöttség (Jn 18,24) azt jelzi, hogy a procedura csak forma, az eljárásrend csak látszat, a szándék – Jézus megölése – azonban már végleges és eltökélt volt. Jézust reggel elvitték (Jn 18,28) Pilátushoz. A római helytartó elé vitele megkerülhetetlen volt, hiszen a Római Birodalom képviselőjének volt egyedül joga bárkit kivégeztetni. A felhatalmazást a kivégzésre viszont mindenáron meg akarták szerezni (Jn 18,31), illetve magát a kivégzést késedelem nélkül végre akarták hajtatni.

Ebben a rendkívül feszült légkörben érkezik meg a vádolók gyűrűjében, sokaság kíséretében Jézus Pilátus házához, a törvényházhoz. Itt ismét egy nagyon beszédes jelre figyelhetünk fel: a rituális tisztaság jegyében az ünnep közeledtével a zsidók nem mennek be a törvényházba, hanem Pilátust hívatztatják ki.

* A szóbeli hagyomány törvényeinek gyűjteménye, mely nemzedékről nemzedékre szállt, és alapja lett a Talmudnak... Félő volt, hogy a szájhagyományként terjesztett törvények lassan feledésbe mennek, ezért R. J-húdá háNási elhatározta, hogy a szóbeli törvényeket rendszerezi és leírja, nehogy feledésbe menjenek; műve kb. i. sz. 220-ban készült el... A Misna nyelve a Szentíráshoz viszonyítva újhéber, előfordulnak benne görög és latin szavak is. (Jólesz Károly: *Zsidó híreleti kislexikon*. Egyetemi Nyomda, Bp., 1987, 136–137. o.)

Emlékezzünk Jézus szavaira! – A tál külseje tiszta, belseje telve tisztátalansággal: A vallási előírás nem engedi meg a törvényházba bemenetelt, hogy „tiszták” maradjanak. De a szándék, hogy mindenképpen elítéltessék Jézust, és ezért már korán reggel megérkeznek a kihallgatásra, mit mutat, miféle „tisztaságot” jelez? A vádolókban mindez fel sem merült. Pilátus azonban átlátott rajtuk.

„Mikor a foglyot bevezették az udvarba, Pilátus kilépett palotája tornácára, és barátságtalan szemmel tekintett Jézusra. A római helytartót hálószobájából hívták ki nagy sietséggel. Elhatározta, hogy olyan gyorsan intézi el az ügyet, amilyen gyorsan csak lehetséges. Arra készült, hogy ellentmondást nem tűrő szigorúsággal foglalkozik majd a fogollyal. A legszigorúbb arckifejezéssel fordult Jézus felé, hogy megnézzze, milyen embert kell megvizsgálnia. Azt már tudta, hogy ezt az embert a zsidó hatóságok nagyon szerették volna kihallgattatni vele, és sietséggel megbüntettetni. (...)

Pilátus tudta, hogy mi a kötelessége. Az igazság azt kívánta, hogy Krisztust azonnal engedjék szabadon, ő azonban rettegett a nép rosszindulatától. Tudta, hogy ha megtagadná Jézus kiszolgáltatását, akkor zendülés támadhatna, és ezzel a lehetőséggel félt szembenézni. Mikor azt hallotta, hogy Krisztus Galileából való, elhatározta, hogy elküldi Heródeshez, a tartomány kormányzójához, aki éppen Jeruzsálemben tartózkodott. Pilátus azt gondolta, hogy ilyen módon a felelősséget átháríthatja magáról Heródesre. Az is eszébe jutott, hogy ezzel a lépésével megszüntetheti azt a régi feszültséget, amely Heródes és közte fennállt.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 628., 633. o.)

Pilátusnak ez a lépése annak ismeretében, amit a feljegyzések róla megőriztek, meghökkentő. „I. Heródes Agrippa király így írt Pilátusról Rómába, császári barátjának, Caligulának... »Az ő idejében besúgások, erőszakos cselekmények, rablások, megalázások, elnyomás, bírói ítélet nélküli kivégzések és elviselhetetlen szigor uralkodott Júdeában.«” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*. I. m., 431. o.) Pilátusra ezek szerint mély benyomást gyakorolt Jézus „*higgadt és méltóságteljes... , a menny pecsétjét magán hordozó*” megjelenése? Azt az embert, aki korábban sietősen aláírt halálos ítéleteket, akinek egy fogoly élete nem sokat számított, most mégis visszatartotta valami ettől a lépéstől.

2

Miért nem tett eleget Jézus Heródes elvárásának? Miért nem tett csodát, miért hallgatott? Mi lett a következménye a sikertelen kihallgatásnak? Hogyan változott meg Heródes és Pilátus viszonya? Miért?

Lk 23,8–11 | Heródes pedig Jézust látva igen megörült, mert sok időtől fogva kívánta őt látni, mivelhogy sokat hallott felőle, és remélte, hogy majd valami csodát lát, melyet ő tesz. Kérdezte pedig őt sok beszéddel, de ő semmit nem felelt néki. Ott álltak pedig a főpapok és az írástudók, teljes igyekezettel vádolván őt. Heródes pedig katonáival egybe semminek állítva és kicsúfolva őt, minekutána felöltöztette fényes ruhába, visszaküldte Pilátushoz.

Lk 23,12 | Azon a napon lettek barátok egymással Pilátus és Heródes, mert azelőtt ellenségeskedésben voltak egymással.

.....

.....

„Heródes sokféle kérdést tett fel Krisztusnak, de az Üdvözítő kikérdezésének egész ideje alatt mélyen hallgatott... Heródest bosszantotta Jézus hallgatása. Úgy látszott, mintha Jézus hallgatásával azt akarta volna jelezni, hogy számára Heródes hatalma, tekintélye teljesen közömbös. A hiú és nagyképű király számára egy nyílt dorgálás Jézus részéről kevésbé lett volna bántó, mint szavainak, kéréseinek és parancsainak ez a semmibe vétele. Haragosan ismét megfenyegette Jézust, aki még mindig mozdulatlan és hallgatag maradt. Krisztus küldetése nem az volt ezen a világon, hogy kielégítse a haszontalan kíváncsiságokat. Ő azért jött, hogy meggyógyítsa a megtört szívű embereket. Krisztus nem maradt volna csendben, ha Heródes palotájában egy bűnétől beteg lélek sebeit kellett volna szavaival bekötöznie és meggyógyítania. Azok számára azonban egy szava sem volt, akiket nem bántottak bűneik. Azokra az isteni igazságokra, amelyeket Ő mondhat, az ilyen emberek csak rátapostak volna szentségtelen lábukkal.

Krisztus hallgatása a legkeményebb dorgálás volt, amit Heródesnek adhatott. Heródes elvetette azt az igazságot, amit a próféták közül a legnagyobb mondott neki, és semmi más mennyei üzenetet nem kaphatott többé. A mennyei Fenségnek nem volt egy szava sem a számára. Az a fül, amely mindig nyitva volt az emberi jajkiáltások előtt, és ma is nyitva van, csukva maradt Heródes kérései és parancsai előtt. Azok a szemek, amelyek mindig szánalommal és megbocsátó szeretettel nyugodtak meg a bűnbánó bűnösön, egy pillantásra sem méltatták Heródest. Azok az ajkak, amelyek a legmélyebb benyomást keltő isteni igazságokat jelentették ki, amelyek a leggyengédebben könyörögtek a legbűnösebb és a legmélyebbre süllyedt emberért

is, zárva maradtak a dölyfös király előtt, aki nem érezte semmi szükségét az Üdvözítőnek.

Bármilyen kemény ember volt is Heródes, Krisztus elítélését, kárhoztatását nem merte aláírni. Szerette volna kivonni magát a rettenetes felelősség alól. Ezért visszaküldte Jézust a római helytartó, Pilátus ítélőszéke elé.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 636–637. o.)

Milyen döbbenetes! Két ember közeledésének, kibékülésének, sőt „barátságának” alapja lehet közös gyengeségük! A háritás, amely tulajdonképpen menekülés Krisztus hibátlan, tökéletes lénye elől – vagyis a saját magukkal való szembesülés elől –, erősebb, mint az ezt megelőző haragjuk egymás iránt! Ezt a jelenséget a mindennapok bölcsessége is ismeri. A mondas így szól: „Ellenségem ellensége a barátom.” Vegyük észre: az evangélium tiszta megnyilvánulásai ezért teremtenek sokszor összefogást egymással háborúban álló felek között. Ez a magyarázata annak is, hogy az egymással egyébként ádáz teológiai vitában álló farizeusok és szadduceusok miért tudtak összefogni, ha Jézus elítéléséről volt szó...

3

Hogy folytatódik a kihallgatás? Hogyan, milyen fokozatokon keresztül jut el Pilátus odáig, hogy végül meggyőződése ellenére kiszolgáltatja Jézust?

Lk 23,13–25 | Pilátus pedig a főpapokat, főembereket és a népet egybegyűjtván, mondta nékik: Idehoztátok nekem ez embert, mint aki a népet félrevezeti, és íme, én tielőttetek kivaltatva semmi olyan bűnt nem találtam ez emberben, amivel őt vádoljátok. De még Heródes sem, mert titeket őhozzá igazított-

talak. Íme, semmi halálra való dolgot ő nem cselekedett. Megfenyítvén azért őt, elbocsátom. Kellott pedig elbocsátania nékik ünnepenként egy foglyot. De felkiáltott az egész sokaság, mondván: Vidd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabbást! Aki a városban lett valami lázadásért és gyilkosságért vettetett a tömlöcbe. Pilátus azért ismét felszólt, el akarván bocsátani Jézust. De azok ellene kiáltottak, mondván: Feszítsd meg! Feszítsd meg őt! Ő pedig harmadszor is mondta nékik: Mert mi gonoszt tett? Semmi halálra való bűnt nem találtam benne, megfenyítvén azért őt, elbocsátom! Azok pedig nagy fennszóval sürgették, kérvén, hogy megfeszíttessék, és szavuk valamint a főpapoké erőt vett. Pilátus megítélte, hogy meglegyen, amit kértek. Elbocsátotta nékik azt, aki lázadásért és gyilkosságért vettetett a tömlöcbe, akit kértek, Jézust pedig kiszolgáltatta akaratuknak.

.....

.....

.....

„Pilátus itt mutatta meg a gyengeségét. Kijelentette, hogy Jézus ártatlan volt, mégis hajlandó volt megkorbácsoltatni, hogy lecsillapítsa vádolóit. Feláldozta az igazság alapelveit azért, hogy kölcsönös engedmények adásával megegyezhessen a csöcselékkal. Ezzel azonban kellemetlen helyzetbe sodorta magát. A sokaság számolt a helytartó határozatlanságával, és még hangosabban ordítozva követelte tőle a fogoly halálra ítéletét. Ha Pilátus mindjárt az első pillanatban erős és határozott lett volna, és megtagadta volna annak az embernek az elítélését, akit ártatlannak

talált, akkor elszakította volna azt a végzetes láncot, amely lelkiismeretét megkötözte és a bűn iszonyatos fogságában tartotta egész életében. Ha kezdettől fogva a lelkiismeretére hallgatott volna, akkor a zsidók nem kísérelték volna meg azt, hogy előírják neki, mit tegyen. Krisztust megölhették volna, de ennek a gyilkosságnak a bűne nem terhelte volna Pilátust. Ő azonban egyik lépést a másik után tette meg lelkiismerete megsértésében. Felmentette magát az alól, hogy igazsággal és méltányossággal ítélkezzék, és most majdnem tehetetlenül, a zsidó papok és főemberek kezében találta magát. Ingadozása és határozatlansága végül is a romlását okozták. (...)

Pilátus szerette volna megszabadítani Jézust. Be kellett azonban látnia, hogy ezt nem tudja megtenni úgy, hogy közben a pozícióját... is megtartsa. Világi hatalma veszélyeztetése vagy éppen elvesztése helyett azért inkább feláldozott egy ártatlan életet. Milyen sokan vannak olyanok, akik a veszteség vagy szenvedés elkerülése érdekében hasonló módon inkább feláldozzák meggyőződésüket! A lelkiismeret és a kötelesség mindig megmutatja nekünk azt az utat, amelyen járnunk kellene, az önérdek azonban rendszerint egy másik utat jelöl meg. Evilági érdekeink rendszerint a rossz irányba igyekeznek bennünket téríteni, de ha megalkuszunk Sátánnal, akkor ez az alku hamarosan a bűn sötét éjszakájába sodor bennünket. Pilátus engedett a csöcselék követeléseinek. Ahelyett, hogy vállalta volna pozíciója elvesztésének a kockázatát, inkább átadta Jézust, hogy feszítsék keresztre. Elővigyázatossága ellenére azonban éppen az történt meg vele később, amitől rettegett. Megfosztották érdemeitől, magas hivatalától és a lelkiismeret-furdalástól gyötörten, büszkeségében megsebzetten,

nem sokkal Krisztus keresztre feszítése után vége lett földi életének.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 638., 646. o.)

Lukács evangéliuma csak rövidítve jegyzi fel a kihallgatást, Jézus és Pilátus párbeszédét. E rövid leírásból is világos azonban a tény, a jelenség, ahogyan létrejön egy meggyőződése ellenére cselekvő ember elképesztő kettőssége. Ebből következik aztán az, hogy egy, a lényeghez képest kisebb jelentőségű kérdésben majd rendkívül határozott lesz: a kereszt feliratánál, a *titulus* megszövegezésénél. Úgy tűnik, akkor nagyon kemény és erős: „*Amit megírtam, megírtam!*” (lásd Jn 19,19–22) – mondja, de ez már a gyenge ember szava, aki a döntő kérdésben meghátrált, s most egy ehhez képest lényegtelen körülménynél igyekszik el-lensúlyozni ezt kemény határozottsága felmutatásával.

Mire, milyen eseményekre irányította rá Jézus az öt siratók figyelmét? Értették-e figyelmeztetését?

4

Lk 23,26–31 | Mikor azért elvitték őt, egy bizonyos Czirénebeli Simont megragadva, aki a mezőről jött, arra tették a keresztfát, hogy vigye Jézus után. Követte pedig őt a népnek és asszonyoknak nagy sokasága, akik gyászolták és siratták őt. Jézus pedig hozzájuk fordulván, mondta: Jeruzsálem leányai, ne sírjatok én-rajtam, hanem magatokon sírjatok, és a ti magzataitokon. Mert íme, eljönnek majd a napok, melyeken ezt mondják: Boldogok a meddők, és amely méhek nem szültek, és az emlők, melyek nem szoptattak! Akkor kezdik mondani a hegyeknek: Essetek mireánk, és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldellő fán ezt művelik, mi esik a száraz fán? Vittek pedig két másikat is, két gonosztevőt övele, hogy megölessenek.

„Sok asszony is volt a tömegben, akik követték az ártatlanul elítéltet kegyetlen halála felé vezető útján... Néhányan közülük már előzőleg is látták Őt, ezek elvitték hozzá beteg és szenvedő szeretteiket. Mások maguk gyógyultak meg, amikor Jézus megérintette őket, vagy szólt hozzájuk egy szót. A megtörtént események felidéződtek bennük. Ezek az asszonyok csodálkoztak az emberek Jézussal szemben tanúsított gyűlöletén, akiért életüket is készek lettek volna odaadni. Az örjögő tömeg viselkedése, a papok és főemberek haragos szavai ellenére ezek az asszonyok kifejezték részvétüket Jézus iránt. Mikor Jézus ájultan összeesett a kereszt súlya alatt, hangos, siralmas jajgatásban törték ki. Ez volt az egyetlen dolog, ami felkeltette Jézus figyelmét. Ámbár sok fájdalom közepette hordozta a világ bűnét, mégsem vált közömbössé mások bánatával, szomorúságával szemben.

Gyengéd szájalommal tekintett ezekre az asszonyokra, akik nem hittek Benne. Tudta ugyanis, hogy nem azért jajveszékeltek, siránkoztak miatta, mert felismerték személyében Isten küldöttét, hanem csak azért, mert az emberi szájalom megindította őket. Jézus nem vetette meg részvétüket, hanem éppen ez a részvét ébresztett fel szívében egy mélyebb rokonszenvet irántuk. »Jeruzsálem leányai – mondta –, ne sírjatok énrajtam, hanem magatokon sírjatok, és a ti magzataitokon.« (Lk 23,28) Krisztus a szeme előtt lejátszódó eseményekből kiindulva előretekint-

tett Jeruzsálem pusztulására. Tudta, hogy az akkori szörnyű események következtében a most érette síró asszonyok közül sokaknak el kell majd pusztulniuk gyermekeikkel együtt. Jeruzsálem elestéről Jézus gondolatai pedig egy még átfogóbb ítéletre terelődtek. A bűneit meg nem bánt város pusztulásában Jézus annak a végső pusztulásnak a jelképét látta, amely majd a világot éri. Azt mondta: »Akkor kezdik mondani a hegyeknek: Essetek mireánk; és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldellő fán ezt művelik, mi esik a száraz fán?« A zöld fával Jézus saját magát, az ártatlan Megváltót ábrázolta. Isten megengedte, hogy az emberiség bűne miatt érzett haragja szeretett Fiára sújtson le. Jézust az emberek bűneiért kellett megfeszíteni. Milyen szenvedést kell akkor a bűnösöknek elhordozniuk, akik továbbra is megmaradnak a bűnben? Minden bűnbánat nélküli és nem hívő ember olyan szomorúságot és nyomorúságot ismer majd meg, amelyet szavakkal nem lehet kifejezni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 650–651. o.)

Mennyit érthettek az ott állók Jézus szavaiból akkor? Felfogjuk Jézus áldozatának azt a rendkívüli terhét, amit az értetlenség, a meg nem értettség jelentett? Keresztelő János foglalta össze ezt igen tömören, a következőképpen: „*Aki a mennyből jött, feljebb való mindenkinél. Arról tesz bizonyosságot, amit látott és hallott. De az ő bizonyágtételét senki sem fogadja be.*” (Jn 3,31–32)

Milyen események következtek ezután? Milyen léggör vette körül Jézust? Mit tükröznek, mire tanítanak felkiáltásai? Mire mutatott előre a „jobb lator” kérése? Mit jelentett ez Jézusnak?

Lk 23,32–33.35–38.34.39–43 | Vittek pedig két másikat is, két gonosztevőt övele, hogy megölessenek. Mikor pedig elmentek a helyre, mely Koponya helyének mondatik, ott megfeszítették Őt és a gonosztevőket, egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől...

...A nép megállt nézni. Csúfolták pedig őt a főemberek is azokkal egyben, mondván: Másokat megtartott, tartsa meg most magát, ha ő a Krisztus, Istennek ama választottja! Csúfolták pedig őt a vitézek is, odajárulván és ecettel kínálván őt. Ezt mondták néki: Ha te vagy a zsidók ama Királya, szabadítsd meg magadat! Volt pedig egy felirat is fölébe írva görög, római és zsidó betűkkel: Ez a zsidóknak ama Királya...

...Jézus pedig monda: Atyám! Bocsásd meg nékik, mert nem tudják, mit cselekszenek...

...A felfüggesztett gonosztevők közül pedig az egyik szidalmazta őt, mondván: Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat, minket is! Felelvén pedig a másik, megdorgálta őt, mondván: Istent sem féled-e? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan méltán, mert cselekedetünk méltó büntetését vesszük, ő pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett. És mondta Jézusnak: Uram, emlékezzél meg énrólam, mikor eljössz a te országodban! És monda néki Jézus: Bizony mondom néked ma, velem leszel a paradicsomban.

.....

A főemberek, a sokaság kiáltozása, gúnyolódása démonikus ihletésű volt.

„»Ha Isten fia vagy – mondták –, szállj le a keresztről!« (Mt 27,40) »Tartsa meg magát, ha ő a Krisztus, az Istennek ama választottja!« (Lk 23,35) A kísértés pusztájában Sátán kijelentette: »Ha Isten fia vagy, mondd, hogy e kövek változzanak kenyerekké.« (Mt 4,3) »Ha Isten fia vagy, vesd alá magadat« (Mt 4,6) a templom tetejéről. Sátán, angyalaival együtt, emberi formában jelen volt a keresztnél is. A főellenség és seregei együttműködtek a papokkal és a főemberekkel. A nép tanítói arra ösztökélték a tudatlan csócseléket, hogy támadjanak Jézus ellen, akit közülük sokan eddig még nem is láttak, és tegyenek tanúbizonyságot ellene. Papok, főemberek, farizeusok és a megátalkodott, gyűlevész nép szövetségre léptek egymással, és sátáni örjöngéssel együtt támadtak Krisztus ellen. A vallási vezetők egyesültek Sátánnal és a gonosz angyalokkal, Sátán parancsait hajtották végre. A szenvedő és haldokló Jézus hallott minden szót, amit a papok kijelentettek: »Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izrael királya, szálljon most le a keresztről, és majd hiszünk neki!« (Mt 27,42) Krisztus le tudott volna jönni a keresztről. Mivel azonban nem önmagát akarta megmenteni, és nem jött le a keresztről, a bűnösök reménykedhetnek bűneik bocsánatában, és abban, hogy kegyelmet találnak Istennél.» (Ellen G. White: *Jézus élete*. 655. o.)

Minél inkább megértjük a jogtalanságot, amit ok nélkül, önként szenvedett el Jézus, annál inkább csodálhatjuk eltökélt szeretetét, amivel teremtményeit, akik örökre elvesznének, tökéletes és hibátlan áldozatával megmenteni kívánja. Krisztus áldozata egyszeri és megismételhetetlen. Zsid 9,25–26 szerint „*nem sokszor adja magát áldozatul... hanem egyszer jelent meg az időknek*

végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt". E tettének megértésében és szemlélésében viszont újból és újból el kell mélyednünk. „*Fedetlen arccal az Úr dicsőségét szemlélőknek*” (2Kor 3,18) kell lennünk ahhoz, hogy halála hasonlatossága szerint vele eggyé legyünk, s akkor bizonyára feltámadásáé szerint is azok leszünk majd (lásd Rm 6,5).

Amint azonban a tanítványokban és sok szemlélőben csak később értek be a látottak, sokan mások is csak később fogták fel, milyen jelentőségű esemény történt Krisztus áldozatával valójában. Volt azonban valaki, akinek szavai *a bűnné vált* Krisztus számára megváltói munkájának eredményét villantották fel. Volt egy ember mellette, aki hittel szólította meg, vágyakozva szólt ahhoz a Valakihez, akitől akkor oly sokan „*orcájukat elrejtették*”, mert „*nem volt ábrázata kívánatos*” (Ésa 53,2–3).

„A tolvaj számára ez nem kérdéses többé. Nincs már semmi kételkedés és szemrehányás a szívében. Mikor bűnéért elítélték, reménytelen és kétségbeesett emberré vált; de most... visszaidézte emlékezetébe mindazt, amit Jézusról hallott, hogy miként gyógyította meg a beteget és bocsátotta meg egyesek bűnét... Azután meglátta és elolvasta azt a feliratot, amit Jézus feje fölé szögeztek. Hallotta, amint a járókelők elismételgették a felirat szövegét. Egyesek bánkódva és remegő ajakkal, mások viccelődve gúnyolódva. A Szentlélek megvilágosította elméjét, és a valóság láncszemei lassanként ismét összekapcsolódtak, s ő eljutott az igazság megismerésére. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött mellette a kereszten, meglátta Istennek ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit. Hangja reménységet, de ugyanakkor félelmet is kifejez, mikor ez a tehetetlen, haldokló ember az ugyancsak haldokló Krisz-

tus könyörületére bízta magát: »Uram, emlékezzél meg én-rólam, mikor eljössz a te országodban!« (Lk 23,42) Jézus válasza gyorsan érkezett. Gyengéd hangon, amely tele volt szeretettel, könyörülettel és erővel, Jézus ezt mondja néki: »Bizony mondom néked ma, velem leszel a paradicsomban.« (Lk 23,43)

A haláltusa hosszú órái alatt a becsmélés és gúnyolódás szavai jutottak Jézus fülébe. Miközben ott függött a kereszten, csúfolódások és átkok hangjai szálltak fel Hozzá. Vágyakozó szívvel figyelte, hogy nem hangzik-e el a hit kifejezése is tanítványai részéről. Sajnos, csak csüggedt szavakat hallotta: »Pedig mi azt reméltük, hogy Ő az, aki meg fogja váltani az Izraelt.« (Lk 24,21) Milyen üdítőek voltak azért az Üdvözítő számára a hitnek és a szeretetnek azok a megnyilvánulásai, amelyekben a haldokló tolvaj részesítette! Mialatt a zsidó vezetők megtagadták Őt, és még a tanítványai is kételkedtek istenségében, ez a szegény tolvaj az örökkévalóság küszöbén Úrnak szólítja Jézust. Sokan készek voltak arra, hogy Úrnak mondják Jézust, mikor csodákat tett, és miután feltámadt a sírból. Azonban senki sem ismerte el Őt Úrnak, amikor haldokolva ott függött a kereszten, kivéve ezt a bűnbánó tolvajt, aki utolsó órájában menekült meg az örök haláltól.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 658. o.)

Felfedezzük-e, kellőképpen megdöbbenünk-e azon, hogy a köztörvényes háttérű, keresztre szegezett lator békességre talált?

„A bűnbánó tolvajt teljes békesség töltötte el, miután megbékült Istennel, és tudatára ébredt annak a ténynek, hogy Isten is megbékült vele, és elfogadta őt.” (Uo.)

Hisszük-e, keressük-e, ismerjük-e ezt a békességet és nyugalmat, amely „*minden értelmet felülhalad*”? „*Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.*” (Fil 3,7) Vegyük észre, mekkora szükségünk van rá! Fogjuk fel, milyen sokszor cipeljük azt a terhet, amit pedig egyedül csak arra a Valakire vetettünk, akire a lator. Ne mondjuk és ne mentegessük magunkat az adott körülményekre utalva, hogy azok lehetlenné teszik számunkra a szívbeli békességet!

6

Milyen rendkívüli természeti események kísérték Jézus halálát? Milyen hatásról, milyen gyümölcsökről számol be az evangélium, amit az átélt események idéztek elő a szemlélőkben? Mit eredményezhet bennünk is Jézus életének és halálának szemlélése, megértése?

Lk 23,44–45.47–52 | Volt pedig mintegy hat óra, és sötétség lett az egész tartományban mind kilenc óráig. És meghomályosodott a Nap, a templom kárpitja pedig középén kettéhasadt...
...Látván pedig a százados, ami történt, dicsőítette az Istent, mondván: Bizony, ez ember igaz volt. És az egész sokaság, mely e dolognak látására ment oda, látva azokat, amik történtek, mellet véve megtért. Az ő ismerősei pedig mind, és az asszonyok, akik Galileából követték őt, távol álltak, nézván ezeket. Íme, egy ember, kinek József volt a neve, tanácsbeli, jó és igaz férfiú, aki nem volt részes azoknak tanácsában és cselekedetében, Arimathiából, a zsidók városából való, ki maga is várta az Istennek országát; ez odamenvén Pilátushoz, elkérte Jézus testét.

(Vö.) **1Kor 1,23–24** | Mi pedig Krisztust prédikáljuk, mint megfeszítettet, a zsidóknak ugyan botránkozást, a görögöknek

pedig bolondságot. Ámde maguknak a hivatalosoknak, úgy zsidóknak, mint görögöknek, Krisztust, Istennek hatalmát és Istennek bölcsességét.

.....

.....

.....

„A teljes sötétség, mint valami szemfedél burkolta be a keresztet. »Hat órától kezdve pedig sötétség lőn mind az egész földön, kilenc óráig.« (Mt 27,45) Nem valami napfogyatkozás vagy más természeti ok idézte elő ezt a sötétséget... Ez a sűrű sötétség elrejtette Isten jelenlétét... Isten és szent angyalai a kereszt mellett voltak. Az Atya Fiával volt. Jelenlétét mégsem nyilvánította ki. Ha dicsősége elővillant volna a felhőből, akkor minden emberi szemtanú megsemmisült volna. Ebben a félelmetes órában az Atya nem vigasztalta meg jelenlétével Krisztust. Jézus egyedül taposta a szőlőprést, és az emberek közül senki sem volt Vele. A sűrű sötétségben Isten eltakarta Fia utolsó emberi lelki gyötrelmét...

Amikor Krisztus felkiáltott és meghalt, a templomban is rendkívüli események történtek. A belső kárpitot, a szentélyt és a szentek szentjét elválasztó függönyt egy láthatatlan kéz kettétépte, és az emberek sokaságának a tekintete előtt feltárult az a hely, amelyet valamikor Isten töltött be jelenlétével... A földi szentély legszentebb helye nem volt többé szent... A Szentek Szentjébe vezető út megnyílt. Isten egy új és élő utat készített minden ember számára. Többé nem kell a bűnös és szomorkodó emberi

nemzetségnek a főpap érkezésére várnia. Mostantól fogva maga az Üdvözítő szolgál a mennyben főpapként és az emberek közbenjárójaként... Isten Fia eljött, ígérete szerint: »Ímé, itt vagyok (a könyv fejezetében írva van rólam), hogy cselekedjem, ó Isten, a te akaratodat.« (Zsid 10,7) Krisztus az ő tulajdon vére által ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, örök váltságot szerezve. (Zsid 9,12)» (Ellen G. White: *Jézus élete*. 661, 664–665. o.)

A rendkívüli természeti jelenségek, valamint a templomban történt események felett a vallásos szokásrend gyorsan napirendre tért. A függönyt megjavították, s a templomi szolgálatok sora úgy folytatódott tovább, mintha semmi sem történt volna. Vigyázzunk! Bármennyi bizonyíték is szól valami mellett, ha annak jelentőségével nem kívánunk foglalkozni, a megtörténtek semmit sem fognak eredményezni bennünk! Ilyen szempontból a legnaivabb közmondásaink közé tartozik a „*hiszem, ha látom*” feltételezés. Sokan akkor sem látnak.

Ugyanakkor viszont az említett természeti események, továbbá Jézus magatartása mély benyomást tett azokra a szemlélőkre, akik nem az ellenkezés lelkiületével élték át mindezt, és tekintettek milderre. Hiába volt akár kisebb ismeretük, Jézus áldozata változást eredményezett bennük.

„Mikor a sötétség felszállt a keresztről, és elhangzott az Üdvözítő haldokló kiáltása, azonnal egy másik hang is hallatszott, amely ezt mondta: »Bizony, Istennek Fia volt Ő!« (Mt 27,54) Ezeket a szavakat nem suttogva ejtették ki. Mindenki megfordult, hogy meglássa, honnan jöttek ezek a szavak. Ki volt az, aki szólt? A százados volt, a római katonára. Az Üdvözítő isteni türelme és hirtelen halála a győ-

zelem kiáltásával az ajkán – nagy hatással volt erre a pogányra. A kereszten függő, összezúzott, megtört testben ez a százados felismerte Isten Fiának alakját. Nem tudta viszontartani magát attól, hogy megvallja hitét. Így Isten ismét bizonyítékot adott arra, hogy Üdvözítőnk haláltusája nem volt eredménytelen. Másoknak is meg kellett ezt látniuk. Krisztus halálának a napján három férfi, akik nagyon sok mindenben különböztek egymástól, kinyilvánították hitüket. Egyik a római őrség parancsnoka volt, a másik az a férfi, akinek vinnie kellett az Üdvözítő keresztjét, és a harmadik az a tolvaj volt, aki mellette halt meg a kereszten.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 678. o.)

Krisztus halála változás megszületéséhez vezethet bennünk. Ez az esemény azonban ellentétes emberi logikáinkkal. Mi nem úgy képzeljük a győzelmet, mint a *júdabeli Oroszlán*, aki megöletett *Báránkyént* győzött. A tanítványok sem értették ezt, ezért voltak a Getsemánében és még utána is egy ideig nagyon csalódottak. Nem értették még a Jézus által kifejtett példázatot a gabonamagról: „*Bizony, bizony mondom néktek: Ha a földbe esett gabonamag el nem hal, csak egymaga marad; ha pedig elhal, sok gyümölcsöt terem.*” (Jn 12,24) Ha megértjük azt, hogy miként hatott Krisztus áldozata, miután meghalt, megértjük azt is, hogy ez fog megtörténni követőivel is!

„Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, és vegye fel az ő keresztjét, és kövessen engem. Aki ugyanis meg akarja tartani az ő életét, el fogja veszíteni azt, s aki el fogja veszíteni azt énérettem és az evangéliumért, az meg fogja találni.” (Mk 8,34–35)

Igazi paradoxon, hogy a „jobb lator” nem sokkal halála előtt megtalálta igazi személyiségét azzal, hogy megtért, s már így

halt meg. Vegyük észre, mit jelentett számára mindez: hálát és megnyugvást. Közelgő, méltó büntetésének az elfogadását, de egyben teljes megnyugvással és reménnyel való előretekintést Krisztus megígért országára.

Mert mindannyian olyanok voltunk, „mint tévelygő juhok, de most megtértünk lelkünk Pásztorához és Felvigyázójához” (lásd 1Pt 2,25). Életünket áttekintve fedezzük fel a gondviselés megnyilvánulásaiban azt, hogy Isten célja megtérésünk, újjászületésünk megvalósulása, új emberünk megszületése! Ő, *„aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézus napjáig”* (Fil 1,6). Ezt a megígért folyamatot rajtunk, saját akaratunk ellenkezésén kívül semmi sem akadályozhatja meg!

Jézus feltámadása

(Lk 24. fejezet)

Mit közöltek a mennyei követek azokkal az asszonyokkal, akik a Jézus halála utáni harmadnapon, vasárnap hajnalban a sírjához mentek?

1

Lk 24,2–8 | A követ a sírról elhengerítve találták. Mikor be-
mentek, nem találták az Úr Jézus testét. Amikor ők efelett
megdöbbentek, íme, két férfi állt melléjük fényes öltözetben.
Mikor megrémülve a földre hajtották arcukat, azok mondták
nékik: Mit keresitek a holtak között az élő? Nincs itt, hanem
feltámadott! Emlékezzetek rá, mint beszélt néktek, még mikor
Galileában volt, mondván: Szükség az ember Fiának átadatni
a bűnös emberek kezébe, megfeszíttetni, és harmadnapon feltá-
madni. Megemlékeztek azért az ő szavairól.

.....
.....

*Kik voltak ezek az asszonyok, és milyen célból mentek a sírhoz
(Lk 23,55–24,1.10)? Egyértelmű volt-e számukra, hogy meny-
nyi követek adták híriül nekik Jézus feltámadását? És mi min-
dennek az alapján?*

„Az asszonyok nem mind ugyanabból az irányból jöttek. Mária Magdaléna volt az első, aki a sírhoz érkezett. Amikor látta, hogy a követ elhengerítették, sietve elment, hogy elmondja a tanítványoknak. Közben a többi asszony is a kertbe ért. Világosság fénylett a sírbolt körül, de Jézus teste nem volt ott. Amint ott álldogáltak, egyszer csak észrevették, hogy nincsenek egyedül. Egy ragyogó fehér ruhába öltözött fiatal férfi ült a sírboltban. Ő volt az az angyal, aki elhengerítette a követ. Emberi alakot öltött magára, hogy meg ne riassza Jézus barátait. A menyeyei dicsőség azonban továbbra is körülragyogta alakját, és az asszonyok megijedtek. Megfordultak, hogy elfussanak, de az angyal szavai megállították őket: »Ne féljete – mondta –, mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadott, amint megmondotta volt. Jertek, lássátok a helyet, ahol feküdt az Úr. És menjete gyorsan, és mondjátok meg az Ő tanítványainak, hogy feltámadott a halálból.« (Mt 28,5–6) Ismét betekintettek a sírboltba, és újból hallották a csodálatos hírt. Egy másik angyal is ott volt emberi alakban, és így szólt: »Mit keressete a holtak között az élőt? Nincs itt, hanem feltámadott: emlékezzete rá, mint beszélt néktek, még mikor Galileában volt, mondván: Szükség az ember Fiának átadatni a bűnös emberek kezébe, és megfeszíttetni, és harmadnapon feltámadni.« (Lk 24,5–7)» (Ellen G. White: *Jézus élete*. 788–789. o., er. lapsz.)

2

Hogyan fogadták az asszonyok rendkívüli tapasztalatáról szóló beszámolót az apostolok, és azok, akik a tágabb tanítványi körből velük voltak?

Lk 24,9.11–12 | Visszatérve a sírtól, elmondták mindezeket a tizenegynek, és mind a többieknek...

...De az ő szavuk csak üres beszédnek látszott azok előtt, és nem hittek nékik. Péter azonban felkelvén elfutott a sírhoz, és behajolva látta, hogy csak a lepedők vannak ott, és elment, magában csodálkozva e dolgon.

.....
.....
.....

Péter a sírhoz is elment, de eljutott-e addig, hogy valóságnak tekintse Jézus feltámadását? Elegendő bizonyosság lehetett volna az, amit eddig hallottak és láttak ahhoz, hogy higgyenek a Mester feltámadásában? Ki volt az egyetlen tanítvány, aki már ekkor hitt János evangéliuma szerint (vö. Jn 20,1–8)?

„A tanítványok csak Jézus üres sírjára gondoltak, gyászoltak és sírtak. Az a nap, amely az ujjongás napja volt az egész menny számára, a tanítványok számára a bizonytalanság, a kétségek és a nyugtalanság napja volt. Kételkedésük az asszonyok bizonyágtévéseivel szemben megmutatta, hogy mennyire elcsüggedtek hitükben. Krisztus feltámadásának híre annyira különbözött attól, amit vártak, hogy nem tudták elhinni. Túl jó hírnek tűnt számukra. Olyan sokat halottak a szadduceusok tantételeiről és úgynevezett tudományos elméleteiről, hogy ezek hatása elhomályosította látásukat. Alig-alig tudták, mit jelenthet a halottak közül való feltámadás. Elméjük nem volt képes befogadni a nagy eseményt.” (Ellen G. White *Jézus élete*. 792–793. o. er. lapsz.)

Egyedül Jánosnak, a hitre oly fogékony tanítványnak volt elégséges bizonyosság, hogy a sírba behajolva a halotti lepedőket gondosan összehajtva látta. Úgy tűnik, ő sem mondta ki azonban hangosan gondolatait, a többség számára annyira hihetetlennek tűnt a feltámadás valósága. Evangéliuma megírásakor azonban lejegyezte, hogy ő már akkor biztos volt abban, hogy Mestere feltámadása valóság, amikor a sírba behajolva látta a lepedőket.

3

Milyen csüggedés uralta a Jeruzsálemből hazafelé, Emmausba tartó két tanítványt is aznap este? Mit mondtak a melléjük szegődő, önmaga kilétét először elfedő, feltámadt Jézusnak is?

Lk 24,15–17.19–24 | Amint beszélgettek és egymástól kérdezősködtek, maga Jézus hozzájuk menve, velük együtt ment az úton. De szemük visszatartóztatott, hogy őt meg ne ismerjék. Mondta pedig nékik: Micsoda szavak ezek, amelyeket egymással váltotok jártotokban? És miért vagytok szomorú ábrázattal? ...Azok pedig mondták néki: amelyek estek a názáretbeli Jézuson, aki próféta volt, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt. Mi módon adták őt a főpapok és a főembereink halálos ítéletre, és megfeszítették őt. Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek. Hanem valami közülünk való asszonyok is megdöbbenettek minket, kik jó reggel a sírnál voltak, és mikor nem találták az ő testét, hazajöttek, mondván, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt mondták, hogy ő él. Azok közül némelyek, akik velünk voltak, elmentek a sírhoz, és úgy találták, amint az asszonyok is mondták, őt pedig nem látták.

.....
.....
.....

*Kik voltak ezek az ún. emmausi tanítványok (Lk 24,13.18)?
Levonták-e a kézenfekvő következtetést a Jézus feltámadásáról
hozzájuk érkezett hírekből?*

„A feltámadás napjának késő délutánján két tanítvány tartott Emmaus felé, amely tizenkét kilométerre volt Jeruzsálemtől. Ezeknek a tanítványoknak nem volt kiemelkedő szerepük Krisztus munkájában, de komolyan hittek Jézusban. Azért mentek Jeruzsálembe, hogy megtartsák a húsvétot, és nagyon összezavarták őket a nemrég bekövetkezett események. Hallották a reggel híreit Krisztus testének a sírboltból való elviteléről, s az asszonyok beszámolóját is, akik látták az angyalokat, és találkoztak Jézussal. Ez a két tanítvány most hazafelé tartott, hogy elmélkedjenek és imádkozzanak. Szomorúan mentek az úton az esti órában, s közben beszélgettek a kihallgatásról és a keresztes feszítésről. Még soha nem csüggedtek el ennyire...

Jézus szerette volna megvigasztalni őket. Láta bánatukat és fájalmukat; megértette azokat az ellentmondásos és zavaros gondolatokat, amelyek következtében megfogalmazódott bennük a kérdés: Vajon az a férfi lehetett-e a Krisztus, aki elszenvedte, hogy ennyire megalázzák? ... Jézus tudta, hogy szívből szeretik Őt, és le akarta törölni könnyeiket, be akarta tölteni szívüket örömmel és boldogsággal. Először azonban olyan tanításokat kellett adnia nekik, amelyeket soha nem felejtenek el... Különös, hogy

a tanítványok nem emlékeztek Krisztus szavaira, és nem ismerték fel, hogy Ő előre megmondta nekik azokat az eseményeket, amelyek bekövetkeztek!” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 795–796. o.; er. lapsz.)

4

Hogyan vezette hitre Jézus e két tanítványt?

Lk 24,25–32 | Ő mondta nekik: Ó, balgatagok és rest szívűek elhinni mindazokat, amiket a próféták szóltak! Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak [a Messiásnak*], és úgy menni be az ő dicsőségébe? Ekkor elkezdvén Mózesről és az összes prófétáról fogva, magyarázta nekik minden írásban, amik Őfelőle megíratk. Elközelítettek pedig a faluhoz, amelybe mentek, és Ő úgy tett, mintha továbbmenne. De kényszerítették őt, mondván: Maradj velünk, mert immár beesteledik, és a nap lehanyatlott! Bement azért, hogy velük maradjon. Amikor leült velük, a kenyeret vette, megáldotta, és megszegvén, nekik adta. Megnyilatkozott ekkor a szemük, és megismerték őt, de Ő eltűnt előlük. Mondták egymásnak: Avagy nem gerjedezett-e a mi szívünk mibennünk, mikor nekünk szólt az úton, mikor magyarázta nekünk az Írásokat?

.....

.....

.....

.....

* A görög *Krisztosz* pontos megfelelője a héber *Messiás*nak.

Krisztus Mózes könyvétől, a bibliai történet alfájától kezdve megmagyarázta nekik mindazokat a helyeket a Szentírásban, amelyek Őreá vonatkoztak. Eddig úgy tekintettek halálára, mint amely összetörte minden reménységüket. Most Krisztus megmutatta nekik a próféták könyveiből, hogy ez a legerősebb kézzelfogható bizonyíték hitük számára... Ha a tanítványok nem erősködnek, hogy Krisztus fogadja el a meghívásukat, akkor nem tudták volna meg, hogy a feltámadott Úr volt az útítársuk. Jézus Krisztus sohasem kényszeríti rá senkire társaságát, de készen áll azok számára, akiknek szükségük van rá. Boldogan belép a legszerényebb hajlékba is, és a legalázatosabb szívet is megvidámítja. (Ellen G. White: *Jézus élete*. 799–800. o., er. lapsz.)

A tanítványok utólag annak alapján is azonosították Jézust, hogy olyan világos, szívet megnyitó és fellelkesítő volt a tanítása, amint nekik az Írásokat magyarázta, amilyen hatással korábban csak a Názáreti Jézus prédikálása volt rájuk. Beteljesedett a tanítványokon, akik nem akartak lemondani Jézus társaságáról és tanításának a további hallgatásáról, ez a boldogmondás: „*Boldogok, akik éheznek és szomjúhozóknak az igazságot, mert ők megelégtetnek.*” (Mt 5,6)

Milyen esemény és hírek lettek végül meggyőzőek a tanítványok egész csoportja számára Jézus feltámadását illetően?

Lk 24,33–43 | Felkelvén [az emmausi tanítványok] azon órában visszatértek Jeruzsálembe, és egybegyűlve találták a tizenegyet, és azokat, akik velük voltak, akik ezt mondták: Feltá-

madott az Úr bizonnyal, és megjelent Simonnak! Ezek is elbeszélték, mi történt az úton, és miképpen ismerték meg ők a kenyér megszégéséről. Amikor ezeket beszéltek, megállt maga Jézus közöttük, és mondta nékik: Békesség néktek! Megrémülve pedig, és félve, azt hitték, hogy valami lelket látnak. Mondta nékik: Miért háborodtatok meg, és miért támadtak szívetekben okoskodások? Lássátok meg az én kezeimet és lábaimat, hogy én magam vagyok, tapogassatok meg engem, és lássátok, mert a léleknek nincs húsa és csontja, amint látjátok, hogy nékem van! Ezeket mondva megmutatta nékik kezeit és lábait. Mikor pedig még nem hittek az öröm miatt, és csodálkoztak, mondta nékik: Van-e itt valami ennivalótok? Ők pedig adtak néki egy darab sült halat, és valami lépes mézet, melyeket elvett, és előtük evett.

.....

.....

.....

Könnyen meggyőződtek-e a tanítványok még mindezek után is Jézus feltámadásának a valóságáról? Miről tanúskodik a 38. vers?

„[Az emmausi tanítványok] a nagy újsággal nem maradhattak tovább otthonukban... Fáradtságuk és éhségük elmúlt. Étélüket érintetlenül hagyták, és örömteli szívvel azonnal útra keltek, ugyanazon az ösvényen, amelyen jöttek, sietve, hogy elmondják a hírt a városban levő tanítványoknak... Az éjszaka sötét volt, de az igazság Napja ragyogott rájuk. Szívük öröme határtalan volt. Mintha egy

új világban lennének. Krisztus élő Megváltó... Krisztus feltámadt! – újra és újra ezt ismételték. Ezt az üzenetet vitték a bánkódóknak... A legfontosabb üzenetet vitték, amelyet a világ valaha is kapott: a jó hírt, amelytől az emberi nemzetség reménysége függ, most és az örökkévalóságban. (Ellen G. White *Jézus élete*. 801. o. er. lapsz.)

Annyi egybehangzó hír futott egybe, hogy a tanítványok most már mondogatták egymás között: „Bizonyal feltámadt az Úr!” De még mindig nem hitték teljesen azt, amit pedig Jézus eleve megmondott, megígért nekik. Amikor Jézus magasabb rendű testben hirtelen megjelent köztük, még mindig „okoskodások” támadtak szívükben. Bár csak a szívükben voltak ezek a gondolatok, de a Mester pontosan tudta ezeket, ezért irgalmasságában annyira lehajolt hozzájuk, hogy nemcsak az azonosító sebhelyeket mutatta meg nekik, amelyek megdicsőült testen is megmaradtak mementóként, hanem szemük láttára evett is, hogy végre kétely árnyéka nélkül komolyan vegyék, higgyék: Ő a Mester, aki valóságosan feltámadt.

Mennyire életszerű a Jézus feltámadása napján történt események megörökítése, a tanítványok magatartásának a bemutatása! Egyáltalán nem támadhat az a gyanú, hogy a tanítványok hiszékenyek voltak, hogy bebeszélték volna maguknak és egymásnak, hogy Jézus feltámadt. Ellenkezőleg, a legvégső pontig hitetlenkedtek. Mikor azonban egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy valósággá lett, amit hihetetlennek tartottak, akkor mindenki sietett, futott továbbadni a hírt, nagy örömmel.

„Jézus feltámadása előképe volt mindazok végső feltámadásának, akik Őbenne aludtak el. A feltámadott Megváltó arckifejezését és beszédét, hanghordozását jól

ismerték a tanítványai. Amint Jézus feltámadt a halottak közül, éppúgy azok is feltámadnak majd, akik Őbenne alusznak. Ráismerünk majd barátainkra, ahogyan a tanítványok is megismerték Jézust. Lehet, hogy e halandó életben testük eltorzult, megbetegedett vagy megcsúnyult, de tökéletes egészségben és testi-lelki arányosságban támadnak majd fel, azonosságukat azonban megdicsőült testükben is teljesen megőrzik... A feltámadottak arcán, melyet a Jézus arcáról fénylő világosság tesz sugárzóvá, felismerjük azoknak a vonásait, akiket szeretünk.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 804. o. er. lapsz.)

6

Hogyan szólt Jézus végül az itt jelenlevő tanítványokhoz, hogyan erősítette meg még inkább hitüket? Mivel bízta meg őket, és milyen ígéretet kapcsolt ehhez? Hogyan szemléltették a tanítványok Jézus mennybemenetelét? Milyen lelkület uralta őket ezután?

Lk 24,44–53 | Mondta nékik: Ezek azok a beszédek, melyeket szoltam néktek, mikor még veletek voltam, hogy szükség beteljesedni mindazoknak, amik megíratk a Mózes törvényében, a prófétáknál és a zoltárookban énfelőlem. Akkor megnyilatkoztatta az ő elméjüket, hogy értsék az írásokat. Mondta nékik: Így van megírva, és így kellett szenvedni a Krisztusnak, és feltámadni a halálból harmadnapon: Prédikáltatni az ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve. Ti vagytok pedig ezeknek bizonyosságai. Íme, én elküldöm rátok az én Atyámnak ígéretét, ti pedig maradjatok Jeruzsálem városában, mígnem felruháztattok mennyei erővel. Kivitte pedig őket Bethániáig, és felemelve ke-

zeit, megáldotta őket. Míg áldotta őket, tőlük elszakadva, felvitetett a mennybe. Ők pedig imádva őt, visszatértek nagy örömmel Jeruzsálembe, és mindenkor a templomban voltak, dicsérve és áldva Istent. Ámen.

.....

.....

.....

Jézushoz hasonlóan járt el Péter apostol is a későbbiekben, amikor személyes tapasztalatához az Írás bizonyágtételét kapcsolta: 2Pt 1,16–19. A tapasztalat és az Írás csakis együttesen ad szilárd alapot hitünknek. A kettő összhangja ad abszolút bizonyosságot a hívőnek Isten létezése, igazsága, szeretete és cselekvő, élő Isten volta felől.

„Miként nyilatkozott meg az akkori tanítványok életében az, hogy Isten felruházta őket mennyei erővel, és mi nyilatkozik meg a mi számunkra is? Mindazok, akik Istennek szentelik testüket-lelküket, állandóan részesülnek majd a testi és lelki erő újabb ajándékában. A menny kimeríthetetlen készletei állnak a rendelkezésükre. Krisztus nekik adja saját Lelkének lehetét, és életét. A Szentlélek minden erejével munkálkodik az emberek szívében és elméjében. Isten kegyelme megnöveli és megsokszorozza képességeiket, és az isteni természet minden tökéletességre segítségükre lesz a lelkek megmentéséért végzett munkájukban. Jézussal együtt munkálkodva teljessé lesznek Őbenne, és gyenge emberként is képessé válnak arra, hogy cselekedjék a Mindenható tetteit. (...)

Amikor a tanítványok visszatértek Jeruzsálembe, az emberek csodálkozva néztek rájuk. Azt gondolták, hogy Krisztus tanítványai Mesterük kihallgatása és keresztre feszítése után csüggedtek és megszégyenültek lesznek. Ellenségeik azt várták, hogy arcukon a szomorúság és vereség jeleit látják majd. Ehelyett azonban boldogság és diadal sugárzott lényükből. Arcuk valamilyen nem evilági boldogságtól tündökölt. Nem siratták elveszett reményeiket, hanem telve voltak Isten iránti dicsérettel és hálaadással. Örömteli szívvel mondták el Krisztus feltámadásának és mennybemenetelének csodálatos történetét, és bizonyágtételüket sokan elfogadták. A tanítványok többé semmiféle bizalmatlanságot nem éreztek a jövővel kapcsolatban. Tudták, hogy Jézus a mennyben van, s rokonszenvvel és együttérzéssel viseltetik irántuk. Tudták, hogy Isten trónjánál van egy Barátjuk, ezért odaadóan terjesztették kéréseiket Isten elé Jézus nevében... Pünkösöd pedig az öröm teljességét hozta el számukra a Vigasztaló jelenlétében, pontosan úgy, ahogyan Krisztus megígérte.” (Ellen G. White: *Jézus élete*. 827, 832–833. o., er. lapsz.)

ÁPRILIS • *Igék minden napra*

1. szerda	Eféz 1,18	
2. csütörtök	1Kor 2,10	
3. péntek	Jn 10,27	Napnyugta: 19.15
4. szombat	Zsolt 119,130	
5. vasárnap	1Kor 2,14	
6. hétfő	Mt 13,44	
7. kedd	Jn 5,39	
8. szerda	1Kor 2,11	
9. csütörtök	Ap csel 17,11	
10. péntek	Ésa 57,15	Napnyugta: 19.25
11. szombat	Jer 6,16	
12. vasárnap	2Kor 4,7	
13. hétfő	Zsolt 119,18	
14. kedd	Zsolt 119,34	
15. szerda	1Kor 2,5–7	
16. csütörtök	Zsolt 119,97	
17. péntek	Jer 15,16	Napnyugta: 19.34
18. szombat	Jn 17,17	
19. vasárnap	Ésa 8,20	
20. hétfő	Mt 24,24–25	
21. kedd	1Kor 2,4	
22. szerda	Zsolt 119,105	
23. csütörtök	Zsolt 119,15–16	
24. péntek	Ésa 30,21	Napnyugta: 19.45
25. szombat	1Pt 3,15	
26. vasárnap	Júd 3	
27. hétfő	2Kor 11,13–14	
28. kedd	2Tim 4,3–4	
29. szerda	Eféz 4,14	
30. csütörtök	Mt 7,24	

MÁJUS • *Igék minden napra*

1. péntek	Jn 14,18	Napnyugta: 19.54
2. szombat	Zsid 4,15	
3. vasárnap	Zsolt 50,15	
4. hétfő	Mt 7,7–8	
5. kedd	1Jn 2,1	
6. szerda	2Kor 12,9	
7. csütörtök	Zsolt 51,13–15	
8. péntek	1Sám 1,27–28	Napnyugta: 20.04
9. szombat	5Móz 6,6–7	
10. vasárnap	Péld 22,6	
11. hétfő	Mk 10,13–16	
12. kedd	Mt 18,2–6	
13. szerda	Préd 12,3	
14. csütörtök	Préd 12,1	
15. péntek	Dn 3,17–18	Napnyugta: 20.12
16. szombat	Rm 8,11	
17. vasárnap	2Kir 2,15	
18. hétfő	Lk 9,1–4	
19. kedd	Ésa 52,7	
20. szerda	Ésa 60,3	
21. csütörtök	Ésa 6,8	
22. péntek	Ap csel 13,2–4	Napnyugta: 20.20
23. szombat	Ésa 60,1–2	
24. vasárnap	2Kor 3,5–6	
25. hétfő	1Kor 1,25	
26. kedd	1Kor 1,26–27	
27. szerda	Lk 10,33–34	
28. csütörtök	Lk 10,36–37	
29. péntek	Jel 18,1	Napnyugta: 20.27
30. szombat	Jel 22,17	
31. vasárnap	Jel 22,11	

JÚNIUS • *Igék minden napra*

1.	hétfő	Lk 19,10	
2.	kedd	Mt 5,14	
3.	szerda	Mt 5,13	
4.	csütörtök	2Kor 5,20	
5.	péntek	Lk 24,48–49	Napnyugta: 20.36
6.	szombat	Ap csel 1,8	
7.	vasárnap	1Kor 3,9	
8.	hétfő	Rm 10,13–14	
9.	kedd	1Kor 3,6–7	
10.	szerda	1Kor 1,27–29	
11.	csütörtök	1Pt 2,9	
12.	péntek	Jer 9,23–24	Napnyugta: 20.40
13.	szombat	Jn 17,18–20	
14.	vasárnap	Mt 21,15–16	
15.	hétfő	Mt 24,14	
16.	kedd	Jn 4,35	
17.	szerda	Lk 8,39	
18.	csütörtök	Ap csel 13,52	
19.	péntek	Lk 3,16	Napnyugta: 20.45
20.	szombat	Mt 10,20	
21.	vasárnap	2Móz 4,15	
22.	hétfő	Jn 13,35	
23.	kedd	2Kor 12,10	
24.	szerda	Lk 11,13	
25.	csütörtök	1Kor 2,1–3	
26.	péntek	2Tim 2,3–4	Napnyugta: 20.45
27.	szombat	Rm 13,11	
28.	vasárnap	2Kor 5,19	
29.	hétfő	Rm 10,9–10	
30.	kedd	Jer 8,20	